

wypisów NIE robiono!

nes:

0-646 W-wa

AK
W-wa

KŁOBUKOWSKA Anna

zam. Dyrłacz

ps. "Krystyna"

2832/1/USK

SPIS ZAWARTOŚCI TECZKI — KKOBUKOWSKA Anna

zam. Dyrbacz

2832/WSK

I. Materiały dokumentacyjne

- I/1 – relacja właściwa ✓
- I/2 – dokumenty (sensu stricto) dot. osoby relatora ✓
- I/3 – inne materiały dokumentacyjne dot. osoby relatora ✓

II. Materiały uzupełniające relację ✓

III. Inne materiały (zebrane przez „relatora”):

- III/1 – dot. rodziny relatora
- III/2 – dot. ogólnie okresu sprzed 1939 r.
- III/3 – dot. ogólnie okresu okupacji (1939–1945) ✓
- III/4 – dot. ogólnie okresu po 1945 r.
- III/5 – inne ✓

IV. Korespondencja

1. 2 FAPAK ✓

V. Wypisy ze źródeł [tzw.: „nazwiskowe karty informacyjne”] ✓

VI. Fotografie ✓

I/1 RELACJA WKASCIWA

- Jyciowys, W-wa 2001, mpsl Kserol, k.1, s.1. (-1 egz.); k.1, s.2-3 (2 egz.); k.1 s.4-5 (3 egz.)

W... 1918

Wpłynęło dnia

6.08.

Ldz.

2479 1180 2001

THH

Anna Klobukowska-Dyrlacz - ur. 1918r.; c. Wincentego i Haliny.

Absolwentka Warszawskiej Szkoły Pielęgniarstwa, W-wa, ul Koszykowa 78. 1937-1940r. Kurs XXXIII-1940r. Od 1 września 1939r. podczas Kampanii Wrześniowej zmobilizowana do Szpitala Ujazdowskiego, oddz. chirurgiczny 6C - do czerwca 1940r. Następnie od 1 września 1940r. do lutego 1942r. pielęgniarka - organizatorka Ośrodka Zdrowia na Okęciu, ul. Bandurskiego 24. Do 1 sierpnia 1944r. pracowała w Szpitalu Ubezpieczalni Społecznej, ul. Czerniakowska 231. *do Powstania 1944r.*

Od października 1939r. członek S.Z.P. - Z.W.Z., N.O.W., a od 14 lutego 1942r. A.K., ps. „Krystyna”. Szkoliła konspiracyjnie patroli sanitarne kobiet, żołnierzy 7 p.p. „Garluch” i Bazy Lotniczej „Łużyce”, kolportowała prasę podziemną, przenosiła broń i amunicję, uczestniczyła w nasłuchach radiowych i szkoleniach obchodzenia się z bronią. Agitowała kobiety do W.S.K. - przyjmowała przysięgi. Na rozkaz władz wojskowych A.K. współorganizowała zakonspirowany szpital polowy Warszawskiej Bazy Lotniczej „Łużyce”, ul. Bandurskiego 28.

Brała udział w Powstaniu Warszawskim 1944r. na Okęciu, w tymże szpitalu jako przełożona pielęgniarek. 5 sierpnia 1944r., zgodnie z rozkazem Komendanta Szpitala pol. por. dr W. Rotta /"Owski"/ ewakuowała szpital do Opaczy, a dalej do oddziałów partyzanckich w Puszczy Kampinowskiej. Przeszła przez obóz w Pruszkowie skąd uciekła. Działała czynnie w P.C.K., R.G.O. na Okęciu w obozie przejściowym dla uchodźców ze Stolicy. Brała udział w ewakuacji rannych ze szpitali warszawskich do Leśnej Podkowy i Okęcia.

W latach 1945-1946 pracowała w Ambulatorium Biura Odbudowy Stolicy - B.O.S.; S.P.B., a następnie do 1950r. w Klinice Dermatologicznej, ul. Koszykowa 82.

W 1946r. otrzymała dyplom masażu leczniczego i kosmetyki w Szkole dr dr S.F. Rostkowskich. W 1962r. zorganizowała własny Gabinet Kosmetyczny - Al. Wyzwolenia 3/5. Działała społecznie na rzecz podniesienia rangi zawodu kosmetyczek w Polsce. Wieloletnia wiceprzewodnicząca Krajowej Komisji Egzaminacyjnej dla Kosmetyczek w Warszawskiej Izbie Rzemieślniczej. W latach 1978-1981 działaczka „Solidarności”.

Nagrodzona wieloma odznaczeniami i dyplomami. Inicjatorka pierwszego po 34 latach spotkania absolwentek W.S.P. Gd 1986r. wiceprzewodnicząca Koła Absolwentek W.S.P. - od 1995r. przewodnicząca.

Członek Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej nr leg. 014113 z dn. 10.04.91r. /Ś.Z.Ż.A.K./ i Stowarzyszenia Lotników Polskich nr leg. 000111 z dn. 10 listopada 1993r.

Odznaczenia:

- 1) Medal za Warszawę 1939-1945.
- 2) Medal Wojska - czterokrotnie /Londyn 1948r. wraz z nominacją na stopień ppor. 1.10.1990 par.
- 3) Krzyż Kampanii Wrześniowej /Londyn 1964/ Nr 11743.
- 4) Krzyż Armii Krajowej /Londyn 1969/.
- 5) Krzyż Partyzancki /Warszawa 1978/.
- 6) Warszawski Krzyż Powstańczy /Warszawa 1982/.
- 7) Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski /Warszawa 1984/.
- 8) Złota Odznaka Rzemiosła, za zasługi położone na polu prac społecznych i zawodowych.
- 9) Dyplom za zasługi dla Rzemiosła Polskiego w rocznicę 50-lecia Samorządu Rzemiosła, 1983 - przyznała Krajowa Rada Rzemiosł i C.Z.
- 10) Odznaka Pamiątkowa „Akcja Burza” - legitymacja żołnierza AK Nr I-22-2097
- 11) Krzyż Narodowego Czynu Zbrojnego Nr 10.94.21 z dn. 12 września 1994r.
- 12) Honorowa Odznaka Polskiego Towarzystwa Pielęgniarskiego 1994r.
- 13) Odznaka Honorowa Z.I. Woj.
- 14) Odznaka Weterana Walk o Niepodległość - 1995r. Nr 523.
- 15) 11.XI.1997r. Patent Weterana Walk o Niepodległość Rzeczypospolitej Polskiej Nr 243.
- 16) Medal-Senat Odrodzonej 1989-1999 R.P. przyznany 1.IX.1999

Aktualnie pracuje społecznie w Stowarzyszeniu Twórców Muzeum Zamku Szpitala Wojskowego na Ujazdowie, 00-451 Warszawa, Al. Ujazdowskie 6, tel. 6281271.

prof. A. Dyrlacz

przyjate A Dy I/1/2
XII 2004

Zarys pracy zawodowej i społecznej

Anna Kłobukowska-Dyrlacz - ur. 1918 r., c. Wincentego i Haliny z d. Grzybowska, środowisko ziemiańskie.

Absolwentka Warszawskiej Szkoły Pielęgniarstwa, Warszawa, ul. Koszykowa 78 w latach 1937-1940. Kurs XXXIII - 1940 r. Od 1 września 1939 r. podczas kampanii Wrześniowej zmobilizowana do Szpitala Ujazdowskiego, oddz. chirurgiczny 6C - do czerwca 1940 r. Wielokrotny dawca krwi. Następnie od września 1940 r. do lutego 1942 r. pielęgniarka - organizatorka Ośrodka Zdrowia na Okęciu, ul. Bandurskiego 24. Do 1 sierpnia 1944 r. pracowała w Szpitalu Ubezpieczalni Społecznej, ul. Czerniakowska 231.

Od października 1939 r. członek S.Z.P. - Z.W.Z., N.O.W., a od 14 lutego 1942 r. A.K., ps. „Krystyna”. Szkoliła konspiracyjne patrole sanitarne kobiet, żołnierzy 7 p.p. „Garluch” i Bazy Lotniczej „Łużyce, kolportowała prasę podziemną, przenosiła broń i amunicję, uczestniczyła w nasłuchach radiowych i szkoleniach obchodzenia się z bronią. Agitowała kobiety do W.S.K. - przyjmowała przysięgi. Na rozkaz władz wojskowych A.K. współorganizowała zakonspirowany szpital polowy Warszawskiej Bazy Lotniczej „Łużyce”, ul. Bandurskiego 28. Brała udział w Powstaniu Warszawskim 1944 r. na Okęciu, w tymże szpitalu jako przełożona pielęgniarek. W dniu 5 sierpnia 1944 r., zgodnie z rozkazem Komendanta Szpitala pol. por. dr. W. Rotta („Owski”), ewakuowała szpital do Opaczy, a dalej do oddziałów partyzancki w Puszczy Kampinowskiej. Przeszła przez obóz w Pruszkowie, skąd uciekła. Działała czynnie w P.C.K., R.G.O. na Okęciu w obozie przejściowym dla uchodźców ze Stolicy. Brała udział w ewakuacji rannych ze szpitali warszawskich do Leśnej Podkowy i Okęcia.

W latach 1945-1946 pracowała w Ambulatorium Biura Odbudowy Stolicy - B.O.S., S.P.B., a następnie do 1950 r. w Klinice Dermatologicznej, ul. Koszykowa 82.

W 1946 r. otrzymała dyplom masażu leczniczego i kosmetyki w Szkole dr dr S.F. Rostkowskich. W 1962 r. zorganizowała własny Gabinet Kosmetyczny - Al. Wyzwolenia 3/5. Działała społecznie na rzecz podniesienia rangi zawodu kosmetyczek w Polsce. Wieloletnia wiceprzewodnicząca Krajowej Komisji Egzaminacyjnej dla Kosmetyczek w Warszawskiej Izbie Rzemieślniczej. W latach 1978-1981 działaczka „Solidarności”.

Nagrodzona wieloma odznaczeniami i dyplomami. Inicjatorka pierwszego po 34 latach spotkania absolwentek Warszawskiej Szkoły Pielęgniarstwa i zebrania wspomnień uczestniczek zjazdu absolwentek szkoły w II tomowej książce pt. „Pochylone nad człowiekiem”, wydanej przez Stowarzyszenie Redaktorów, Warszawa 1993 r. oraz wmurowania pamiątkowej tablicy przy ul. Freta 7 (klasztór oo. Dominikanów). Od 1986 r. wiceprzewodnicząca Koła Absolwentek W.S.P., a od 1995 r. - przewodnicząca (pełni funkcję do dziś).

Członek Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej, nr leg. 014113 z dn. 10.04.91 r. (Ś.Z.Ż.A.) i Stowarzyszenia Lotników Polskich, nr leg. 000111 z dn. 10.11.1993 r.

Jej staraniem wydano książkę autorstwa Halszki Szoldrskiej pt. „Lotnictwo Armii Krajowej”, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu im. A. Mickiewicza w Poznaniu.

Współorganizatorka Wystawy i Muzeum Zamku Szpitala Wojskowego na Ujazdowie (1939-1944) w Warszawie - aktualnie pracuje społecznie w Stowarzyszeniu Twórców Muzeum.

Aktywna współpraca z Fundacją Archiwum Pomorskie Armii Krajowej w Toruniu w celu zorganizowania wystawy i muzeum w latach 2001-2004.

Verka Klobukowska

FM3

Dwukrotnie otrzyma
 Tam rotkar - za
 szpital w'ardovicki
 zaginety dokumenty.
 Za powstanie rotkar
 szcigtkowy mnie pozostał
 nie w'szono mnie.
 K. L. 19

I/1/4
Anna Klobukowska-Dyrlacz - ur. 1918r.; c. Wincetego i Haliny. z d. Grzybowska środowisko
zienia i cukiernicze.
Absolwentka Warszawskiej Szkoły Pielęgniarstwa, W-wa, ul Koszykowa 78. 1937-1940r.
Kurs XXXIII-1940r. Od 1 września 1939r. podczas Kampanii Wrześniowej zmobilizowana
do Szpitala Ujazdowskiego, oddz. chirurgiczny 6C - do czerwca 1940r. Następnie od 1 wrze-
śnia 1940r. do lutego 1942r. pielęgniarka - organizatorka Ośrodka Zdrowia na Okęciu, ul.
Bandurskiego 24. Do 1 sierpnia 1944r. pracowała w Szpitalu Ubezpieczalni Społecznej, ul.
Czerniakowska 231.

Od października 1939r. członek S.Z.P. - Z.W.Z., N.O.W., a od 14 lutego 1942r. A.K., ps.
„Krystyna”. Szkoliła konspiracyjnie patrole sanitarne kobiet, żołnierzy 7 p.p. „Garluch” i Ba-
zy Lotniczej „Łużyce”, kolportowała prasę podziemną, przenosiła broń i amunicję, uczestni-
czyła w nasłuchach radiowych i szkoleniach obchodzenia się z bronią. Agitowała kobiety do
W.S.K. - przyjmowała przysięgi. Na rozkaz władz wojskowych A.K. współorganizowała za-
konspirowany szpital polowy Warszawskiej Bazy Lotniczej „Łużyce”, ul. Bandurskiego 28.

Brała udział w Powstaniu Warszawskim 1944r. na Okęciu, w tymże szpitalu jako przełożona
pielęgniarek. 5 sierpnia 1944r., zgodnie z rozkazem Komendanta Szpitala pol. por. dr
W. Rotta /"Owsiński"/ ewakuowała szpital do Opaczy, a dalej do oddziałów partyzanckich w
Puszczy Kampinowskiej. Przeszła przez obóz w Pruszkowie skąd uciekła. Działała czynnie w
P.C.K., R.G.O. na Okęciu w obozie przejściowym dla uchodźców ze Stolicy. Brała udział w
ewakuacji rannych ze szpitali warszawskich do Leśnej Podkowy i Okęcia.

W latach 1945-1946 pracowała w Ambulatorium Biura Odbudowy Stolicy - B.O.S.; S.P.B., a
następnie do 1950r. w Klinice Dermatologicznej, ul. Koszykowa 82.

W 1946r. otrzymała dyplom masażu leczniczego i kosmetyki w Szkole dr dr S.F. Rostkow-
skich. W 1962r. zorganizowała własny Gabinet Kosmetyczny - Al. Wyzwolenia 3/5. Działała
społecznie na rzecz podniesienia rangi zawodu kosmetyczek w Polsce. Wieloletnia wice-
przewodnicząca Krajowej Komisji Egzaminacyjnej dla Kosmetyczek w Warszawskiej Izbie
Rzemieślniczej. W latach 1978-1981 działaczka „Solidarności”.

Nagrodzona wieloma odznaczeniami i dyplomami. Inicjatorka pierwszego po 34 latach spo-
tkania absolwentek W.S.P. Od 1986r. wiceprzewodnicząca Koła Absolwentek W.S.P. - od
1995r. przewodnicząca.

Członek Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej nr leg. 014113 z dn. 10.04.91r.
/Ś.Z.Ż.A.K./ i Stowarzyszenia Lotników Polskich nr leg. 000111 z dn. 10 listopada 1993r.

Odznaczenia:

- 1) Medal za Warszawę 1939-1945.
- 2) Medal Wojska - czterokrotnie /Londyn 1948r. wraz z nominacją na stopień ppor./ 10 X 1980
- 3) Krzyż Kampanii Wrześniowej /Londyn 1964/ Nr 11743.
- 4) Krzyż Armii Krajowej /Londyn 1969/.
- 5) Krzyż Partyzancki /Warszawa 1978/.
- 6) Warszawski Krzyż Powstańczy /Warszawa 1982/.
- 7) Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski /Warszawa 1984/.
- 8) Złota Odznaka Rzemiosła, za zasługi położone na polu prac społecznych i zawodowych.
- 9) Dyplom za zasługi dla Rzemiosła Polskiego w rocznicę 50-lecia Samorządu Rzemiosła,
1983 - przyznała Krajowa Rada Rzemiosł i C.Z.
- 10) Odznaka Pamiątkowa „Akcja Burza” - legitymacja żołnierza AK Nr 1-22-2097
- 11) Krzyż Narodowego Czynu Zbrojnego Nr 10.94.21 z dn. 12 września 1994r.
- 12) Honorowa Odznaka Polskiego Towarzystwa Pielęgniarskiego 1994r.
- 13) Odznaka Honorowa Z.I. Woj.
- 14) Odznaka Weterana Walk o Niepodległość - 1995r. Nr 523.
- 15) 11. XI. 1997r. Patent Weterana Walk o Niepodległość Rzeczypospolitej Polskiej Nr 243.

16) Medal „Senat Odrodzenia”
1989-1999 R.P.

Listo do matki i siostry z dnia 31/VIII 1948. w Warszawie -
L. dr med. dermatologii Tadeuszem Dyplacem

T
1/5

Wpłynęło dnia 6 XII
L.dz. 6328 WSK 2001

12 DOKUMENTY DOT. OSOBY RELATORA

- Dyplom Szkoły Masażu Leczniczego i Kosmetyki, W-wa 1946, 1 ksero, k. 1, s. 1. (legi)
- Zaświadczenie Społecznego Przedsiębiorstwa Budowlanego, W-wa 1946, mps. 1 ksero, k. 1, s. 2-4
- Zaświadczenie Warszawskiej Szkoły Pięknictwa, Gdansk 1947, mps. 1 ksero, k. 1, s. 5.
- Legitymacje Medelu Wojska, Londyn 1948, 1 ksero, k. 1, s. 6-7
- Wyciąg aktu małżeństwa, W-wa 1958, 1 ksero, k. 1, s. 8-9
- Wyciąg z aktu urodzenia, Giedrońsk 1958, 1 ksero, k. 1, s. 10-11
- Legitymacje Kmyzie AK, Londyn 1968, 1 ksero, k. 1, s. 12-13
- Oświadczenie świadka Jony Zasomskiej - Potomęckiej, W-wa 1976, mps. 1 kopia, k. 1, s. 14.
- Legitymacje Kmyzie kompanii Wmesniowej, Londyn 1985, 1 ksero, k. 1, s. 15-18.
- Zaświadczenie Urzędu do Spraw Kombatanów, W-wa 1983, 1 ksero, k. 1, s. 19.
- Legitymacje Odznaki Weterana Walk o Niepodległość, W-wa 1985, 1 ksero, k. 1, s. 20.
- Książeczka Wojskowa, W-wa 2001, 1 ksero, k. 1, s. 21.
- Polskie Towarzystwo Ziemięńskie, Nr 344, (b.d. i m.) 1 ksero, k. 1, s. 22-23
- Towarzystwo Lekarskie Warszawskie, 21.06.2005, k. 1 s. 24
- PTP 11.05.1995, k. 1, s. 25
- Towarzystwo Lekarskie Warszawskie, 11.05.1995, k. 1 s. 26
- Dyplom medalu "PRO MEMORIA", 06.11.2005, k. 1 s. 27
- Legitymacja medalu "PRO MEMORIA", 06.11.2005, k. 1 s. 28
- Legitymacja Honorowa PCK, I stopnia, 28.01.2005, k. 1 s. 29
- Zaświadczenie od Kłobukowskiej Armii k. 1 s. 30
- Zaświadczenie ucyfikacyjne, opis, ksero, k. 1 s. 31-32

- mianowanie na stopień Kapitana, 09.03.2001r., k.1, s.33-34
- Le Comité International de la Croix-Rouge, 12.06.2006r., k.1 s.35

S Z K O Ł A

I/2/1

MASAŻU LECZNICZEGO I KOSMETYKI

D-RÓW MED. ZOFII I FELIKSA ROSTKOWSKICH

D Y P L O M

Komisja Egzaminacyjna Szkoły Masażu Leczniczego i Kosmetyki
d-rów med. Zofii i Feliksa Rostkowskich wydaje niniejszy dyplom

Ob. Annice Yłobukowskiej

na dowód ukończenia Szkoły oraz zdania egzaminów teoretycznych i praktycznych
zgodnie z ustalonym programem.

Na zasadzie niniejszego dyplomu

Ob. Anna Yłobukowska

ma prawo wykonywać zawód masażystki i kosmetyczki.

Delegat Resortu Zdrowia
i Opieki Społecz. Zarządu
Miejskiego m. st. Warszawy

Kierownik Szkoły

J. Feliks Rostkowski

Komisja Egzaminacyjna

Zofii Rostkowskiej
Feliksa Rostkowskiego

Warszawa, dn. 17-1 1946 r.

Nr. 31/XXIII

Wpłynęło dnia 4 XII
L.dz. 4329 1754 1000

7/2/2

S Z K O Ł A

MASAŻU LECZNICZEGO I KOSMETYKI

D-RÓW MED. ZOFII I FELIKSA ROSTKOWSKICH

D Y P L O M

Komisja Egzaminacyjna Szkoły Masażu Leczniczego i Kosmetyki d-rów med. Zofii i Feliksa Rostkowskich wydaje niniejszy dyplom

Ob. Annice Ytobukowskiej

na dowód ukończenia Szkoły oraz zdania egzaminów teoretycznych i praktycznych zgodnie z ustalonym programem.

Na zasadzie niniejszego dyplomu

Ob. Anna Ytobukowska

ma prawo wykonywać zawód masażystki i kosmetyczki.

Delegat Resortu Zdrowia
i Opieki Społecz. Zarządu
Miejskiego m. st. Warszawy

Kierownik Szkoły

J. Telus-Ramka

M. Kucharski

Komisja Egzaminacyjna

Zofii Rostkowskiej

Feliksa Rostkowskiego

Warszawa, dn. 17 I 1946 r.

Nr. 31/XXIII

Warszawa, dnia 27. września 1946.

SPÓŁECZNE PRZEDSIĘBIORSTWO
BUDOWLANE
GRUPA III B

I/2/3

Z A Ś W I A D C Z E N I E

Zaświadczam, że ob. Kłobukowska Anna ur. 29.V.1918 r. zamiesz. w Warszawie, zatrudniona była w charakterze pielęgniarki prowadząc ambulatorium na budowach wykonywanych przez Grupę III B S.P.B. w czasie od dn. 1.VI.45. do dn. 1.VIII. 1946. i zwolniona została na własną prośbę.

Stwierdzam, iż wykazała znajomość swego zawodu, wywiązując się z swoich zadań sumiennie ku zupełnemu zadowoleniu.

SPÓŁECZNE PRZEDSIĘBIORSTWO
BUDOWLANE
ODDZIAŁ GŁÓWNY W WARSZAWIE
OBWÓD III
KIEROWNIK GRUPY III B.

GBCH WYKONAWCZO-PROJEKTOWA WARSZAWA
ul. Kapitała 21, tel. 02-69
00-246 WCO-WA
Identyfikator 075788

I k/1

przyjęto dnia 4 XI
Licz. 4329 / 182 / 1007

I1215

Z a s w i a d c z e n i e

Dyrekcja Warszawskiej Szkoły Pielęgniarstwa niniejszym zaświadcza że P.KŁOBUKOWSKA ANNA urodzona 29.V.1918 r. ukończyła w dniu 22.VI.1940 r. obowiązkową naukę teoretyczną i praktyczną w Szkole w zakresie pielęgniarstwa szpitalnego i społecznego.

Zaswiadczenie powyższe zostaje wydane celem przedstawiania Władzom przy staraniu się o pracę i jako dowód pełnego zawodowego wykształcenia.

Dyrektor Szkoły

/-/Jadwiga Romanowska

Wpłynęło dnia 4 XII
4329 482/109

I 1216

MINISTERSTWO OBRONY NARODOWEJ

LEGITYMACJA Nr. 20934

Stopień, imię, nazwisko ppor

KŁOBUKOWSKA ANNA ps. "KRYSTYNA"

Oddział III..Dyw..AK..Okr..Warszawa

Odnieszony został
po raz 1, 2, 3 i 4

MEDALEM WOJSKA

Wydawca: Zarząd Szefa Sztabu Głównego
dnia 1 lipca 1948

London, dnia 15 sierpień 1948 r.

[Handwritten signature]
Z. Redutowski, mjr.

748

POLSKA RZECZPOSPOLITA LUDOWA

Województwo

Powiat

ur. *M. W. K. M. D. W. G. O. S. B.*

Nr *609-VI-1948*

Wyciąg aktu małżeństwa

Anna Maria Krystyna Mrobowkowska
Jacek Dyrda

Zaswiadczam, że

zawarli związek małżeński, w dniu

29. IX 1948 roku

z siedzibą w *Wągrowie*

dnia *29. IX 1948* r.

STARSZY PRZEBRENY
Urzędu Śluba Cywilnego
Mieczysław Kwiecień

POWIAT WĄGROWSKI

WYKAZ ZAWACKIEJ

I 2/19

Wpłynęło dnia 4 XII
Licz. 4329 1182 1001

POLSKA RZECZPOSPOLITA LUDOWA

Województwo Warszawskie

Powiat Ciechanów

URZĄD STANU CYWILNEGO

w Ciechanów

Nr 22/1918/13

Dla celów zaleg. pracy
wolne od podatku z tytułu

Ik/10

Wyciąg z aktu urodzenia

Zaświadczam, że Kłobukowska Anna - Maria - Krystyna
(nazwisko i imię)
 córka Wincentego i Haliny z Grzybowskich
(nazwisko) (imiona)
 urodził a się dnia 29 maja (29.V) 1918
 tysiąc dziewięćset osiemnastego
 roku w Dyrzeniu
Ciechanów dnia 6.X 1959 r.

Zca Starownika
 Urzędu Stanu Cywilnego
 L. Niska

CWD - MSW-M-7 - zam. 5505/S/Lz - 3309 - Łak - 24.11.58 - 1.000.000 - Pap. piśm. kl. IV A1/80 g

1/2/1

Wpłynęło dnia 4 XII
Licz. 1329 HSK 100

I/2/B

Nazwisko **KŁOBUKOWSKA**

Imię **ANNA MARIA**

Pseudonim **"KRYSZYNA"**

Przydział **PRZEŁOŻ. PIELEGNIAREK**
BAZA LOTNICZA OKG WARSZAWA

1939/6 1945

Odmznaczony został

KRZYŻEM ARMII KRAJOWEJ

ustanowionym dnia 1 sierpnia 1966 roku
przez dowódcę A.K. gen. Tadeusza Bora-
Komorowskiego dla upamiętnienia wysiłku
żołnierza Polski Podziemnej w latach
1939 — 1945.

Przewodniczący
Podpis:
Korneliusz Wachnowski

K. Wachnowski

K. Ełemski-Wachnowski

Londyn, dnia **28.8.69**

I/2/114

O ś w i a d c z e n i e

My, niżej podpisani:

Ilona Zasońska-Poteręcka - pielęgniarka, zam. w Warszawie przy ul. Al. Rew. Październikowej 153 m 12, dow. os. nr SJ 5620232 KDMO W-wa Wola z dnia 9.8.1965 r., ur. 6.8.1921 r. oraz

Henryk Figurski - inżynier, zam. w W-wie przy ul. J. Dąbrowskiego 71 m. 22, dow. os. AB 1126123 wydany przez KDMO W-wa Mokotów dnia 12.8.1975 r., ur. 15.2.1916 r.,

niniejszym oświadczamy, że znana nam osobiście Ob. Anna Maria Kłobukowska-Dyrlacz zam. w Warszawie przy ul. "arszałkowskiej 55/1 m 28, pracowała w charakterze pielęgniarki w Szpitalu Wojsk. CWSan ul. Górnośląska 49 na oddziale chirurgicznym IIC od 3.9.1939 r. do sierpnia 1940 r., następnie od 1.9.1940 r. do maja 1942 r. w Ośrodku Zdrowia na Okęciu i od maja 1942 r. do sierpnia 1944 r. w Szpitalu Ubezpieczalni Społecznej, przy ul. Czerniakowskiej 231 w Warszawie.

Równocześnie oświadczamy, że Ob. Anna Maria Kłobukowska Dyrlacz była w tym czasie zorganizowana konspiracyjnie w Ruchu Oporu - ZWZ i AK, brała czynny udział w Powstaniu Warszawskim.

Oświadczenie powyższe składamy celem przedłożenia w Ubezpieczalni Społecznej.

Wiarygodność w/w danych stwierdzamy własnoręcznym podpisem.

inż. HENRYK FIGURSKI
Uwaga: Data 15.11.79/III, 39
s. nr. 263

/Ilona Zasońska-Poteręcka/

Ilona Zasońska-Poteręcka

/Henryk Figurski/

Samodzielny Inspektor:
d/s Osobowych

Wanda Ręczkowska

ŚRODEK BADAWCZO - ROZWOJOWY
ELEKTRONIKI PRÓŻNIOWEJ
Samodzielna Sekcja d/s Osobowych
ul. Długa 44/50
00-241 Warszawa
0039048

11/12

U s t a n o w i e n i e

Wymagania podpisani:

Milona Zasada-Potoczna - delegatka - kom. w Warszawie przy
ul. Al. Now. Państwowej 153 m 12, dow. os. nr 81 262032

KMO W-wa Wola z dnia 9.8.1965 r., nr. 6.8.1961 r., oraz

Henryk Piuralski - Inżynier, kom. w W-wie przy ul. J. Dąbrowskiej
71 m. 22, dow. os. AB 1136123 wydany przez KMO W-wa Mokotów dnia

9.8.1965 r., nr. 15.8.1962 r.

niniejszym ogłasza, że mianem nam ogłosiła Op. Anna Maria
Kłobukowska - Trybacz kom. w Warszawie przy ul. "Araszkowskiej" 22A

m 28, pracowała w charakterze pielęgniarki w Szpitalu Wojak. GWAN
ul. Górnicza 80 na oddziale chirurgicznym IIC od 2.9.1959 r.

do stycznia 1960 r., następnie od 1.9.1960 r. do maja 1962 r. w
Grodziek w charakterze asystenta I od maja 1962 r. do stycznia 1964 r.

w Szpitalu Wojak. GWAN ul. "Araszkowskiej" 22A
w Warszawie.

Wymagania ogłasza, że Op. Anna Maria Kłobukowska - Trybacz
była w tym czasie zorganizowana kandydatką w Instytutu

- SWS i AK, brała czynny udział w Powstaniu Warszawskim.

Oświadczanie powyższe składamy celem przedłożenia w Urzędniczej
Spółdzielni.

Występowanie w/w danych stwierdzamy własnoręcznie podpisem.

ANNA MARIA KLÓBUKOWSKA
ul. "Araszkowska" 22A
m. 28

Henryk Piuralski

Milona Zasada-Potoczna
Milona Zasada-Potoczna

Samodzielni Inżynierów
dla Opatrzności
Wanda Kucharska

008078
00-241 Warszawa
ul. Długa 44/50
Samodzielny Rejon dla Opatrzności
ELEKTRONIKI PRÓBNIKI
OŚRODEK NAUKOWO-ANALIZY

Wpłynęło dnia 4 XII
L. 4328 WSK 2001

Ministerstwo Spraw Wojskowych *J/2/15*

LEGITYMACJA
nadania Odznaki Pamiątkowej
KRZYŻ KAMPANII WRZEŚNIOWEJ
1939 r.

I/2/16
Dla upamiętnienia wysiłku zbrojnego
żołnierzy Polskich Sił Zbrojnych i całego
Narodu Polskiego, w obronie całości
i niepodległości Rzeczypospolitej Polskiej,
w uznaniu ich bohaterskiej postawy
w walkach z najeźdźcami niemieckim
i sowieckim we wrześniu 1939 roku, de-
kretem Prezydenta Rzeczypospolitej Pol-
skiej, z dnia 1 września 1984 roku, zo-
stała ustanowiona odznaka pamiątkowa
Krzyż Kampanii Wrześniowej 1939 r.

(wyciąg z Rozporządzenia Ministra
Spraw Wojskowych)

I/2/14
LEGITYMACJA Nr. 11743

Podporucznik

Nazwisko **DYRLACZ**

Imię **Anna**

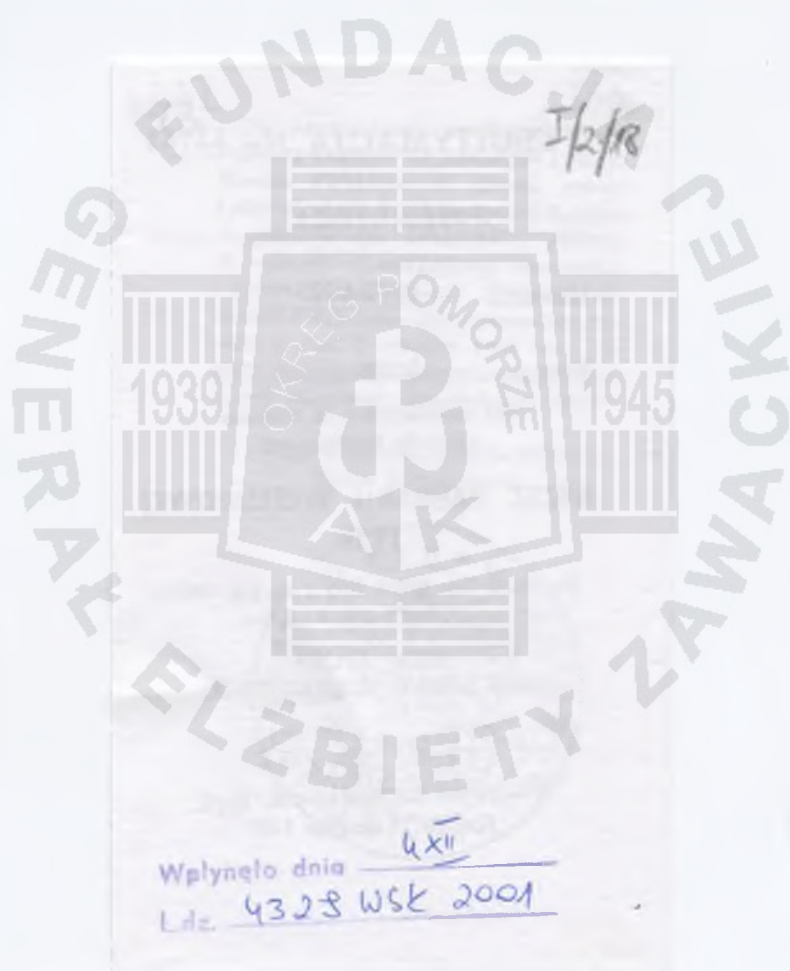
jest upoważniony do noszenia
Odznaki Pamiątkowej

**KRZYŻ KAMPANII WRZEŚNIOWEJ
1939**

Podstawa: Dz. U. RP Nr 1 z dn. 9.1. 1985 r.
Część I poz. 1 i 2.

SZEF BIURA
MIN. SPRAW WOJSKOWYCH

Władysław Łepiński
Władysław Łepiński / p.f. dypl.
Londyn 15 sierpnia 1985

12/19

ZASWIADCZENIE
Nr 292218

URZĄD DO SPRAW KOMBATANTÓW
I OSÓB REPRESJONOWANYCH

DYRLACZ
Nazwisko

ANNA
Imiona

29.05.1918 OJRZEŃ
Data i miejsce urodzenia

Uprawnienia do przejazdów
PKP i PKS
w 50% zniżki

Niniejsze zaświadczenie uprawnia do ulg i świadczeń określonych w ustawie z dnia 24 stycznia 1991 r. o kombatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego (Dz.U. nr 17, poz. 75 z późniejszymi zmianami).

Anna Dyrlacz
podpis posiadacza zaświadczenia

20.05.1993
Data

m.p.
Z upoważnienia Kierownika Urzędu
do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych
Zbigniew Dyrnki
Podpis
Zbigniew Dyrnki

RODZAJE I OKRESY
ZALICZANE DO UPRAWNIENI
USTAWOWYCH

Adres zamieszkania

Okresy		Wyszczególnienie	Przepis ustawy
od	do		
09 1939	09 1939	WOJNA OBRONNA	1.2.1
10 1939	10 1944	ARMIA KRAJOWA - ZHZ POWST. WARSZAW.	1.2.3

00-656 WARSZAWA

ul.

Łącznie: lat **5** miesięcy **9**

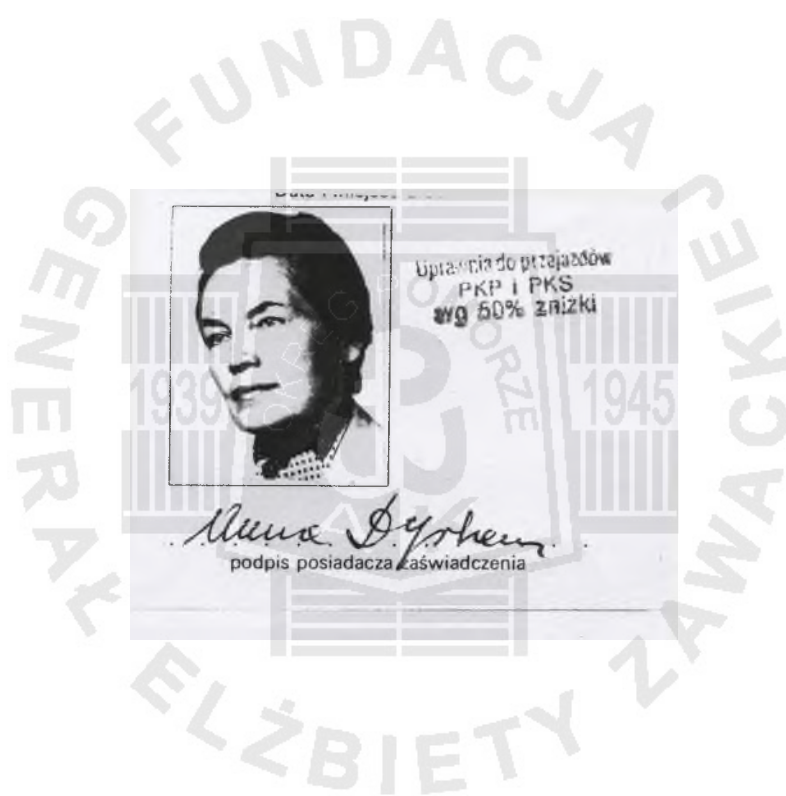
Zmiana: lat miesięcy

Z upoważnienia Kierownika Urzędu
do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych
Zbigniew Dyrnki
podpis
Zbigniew Dyrnki

Wpłynęło dnia 4 X 4
Licz. 4329 482100

W-27181

1/2/20

I/2/20

KIEROWNIK
URZĘDU DO SPRAW KOMBATANTÓW
I OSÓB REPRESJONOWANYCH
SEKRETARZ STANU

przyznaje

Panu (Pani) ...Dyrlacz.....
Anna

1939 1945

ODZNAKĘ
WETERANA WALK
O NIEPODLEGŁOŚĆ

PIECZEC

10.10.95r.

SECRETARZ STANU

Warszawa, dnia 1995 r.

Wpłynęło dnia 6 XII
Ldz. 4329 WSK 2001

I/2/21

KSIAŻECZKA WOJSKOWA

Seria: HM 286306

Fotografia o wymiarach 3x4 cm

ADy

podpis posiadacza książeczki

podpis posiadacza książeczki

Nr ewidencyjny

1181052191011612

nazwisko
DYRLACZ

nazwisko
ANNA MARIA

imię i nazwisko
Wincenty Halina

data urodzenia
29 maja 1918r.

miejsce urodzenia oraz gmina i województwo
Ojciec - Diechanów

KSIAŻECZKE WYDANO

dnia **07 czerwca 2001r.**

przez **Włocławek K. na Śnieżku**

nazwa WKU (numer jednostki wojskowej)

podpis wydającego

HM 286306

1. Stopień wojskowy

Kapitan stopień
MON
09.03.2001r.

Rozkaz (personalny) _____

nr _____ z dnia _____

mp. _____ podpis _____

Rozkaz (personalny) _____

nr _____ z dnia _____

mp. _____ podpis _____

- 4 -

stopień _____

Rozkaz (personalny) _____

nr _____ z dnia _____

mp. _____ podpis _____

stopień _____

Rozkaz (personalny) _____

nr _____ z dnia _____

mp. _____ podpis _____

stopień _____

Rozkaz (personalny) _____

nr _____ z dnia _____

mp. _____ podpis _____

- 5 -

Wpłynęło dnia 7 XII
1329 WKU 32001

I/2/22

FUNDACJA
POLSKIE TOWARZYSTWO
ZIEMIAŃSKIE
oddział warszawski

Nr 3/14

Anna Dyrdaż-Kisbukowska

imię i nazwisko

I/2/23

Wpłynęło dnia 4 XII
Licz. 4328 WSK 2001

I/2/24

TOWARZYSTWO LEKARSKIE WARSZAWSKIE

ODDZIAŁ REGIONALNY POLSKIEGO TOWARZYSTWA LEKARSKIEGO

Rok założenia 1820

00-478 Warszawa, Aleje Ujazdowskie 24

Tel./Fax 625-34-11

Warszawa dnia 09.06.05 r.

Pani

Anna Kłobukowska-Dyrlacz

Wice Prezes

Mam zaszczyt zawiadomić, że na wniosek Zarządu Głównego Związku Powstańców Warszawskich została Pani nagrodzona Medalem „Godnemu Chwały” przyznawanym szczególnie zasłużonym żołnierzom Powstańczych Służb Sanitarnych za ich męstwo i poświęcenie.

Uroczystość wręczenia odznaczeń odbędzie się w dniu 21.06.05 r. o godz. 16.00 w Klubie Lekarza w Warszawie przy ul. Aleje Ujazdowskie 24.

Zapraszając uprzejmie proszę o potwierdzenie swojego przybycia na numer telefonu Towarzystwa Lekarskiego Warszawskiego 625-34-11.

Z wyrazami należnego szacunku

Prezes

Towarzystwa Lekarskiego Warszawskiego

Prof. nadzw. dr hab. med. Jerzy Jurkiewicz

Towarzystwo Lekarskie Warszawskie

Wyrazy uznania i wdzięczności
dla żołnierza

Powstańczych Służb Sanitarnych

Anny Kłobukowskiej-Dyrłaox

za męstwo i poświęcenie

Sekretarz

[Handwritten signature]

Prezes

[Handwritten signature]

Warszawa, dnia 21 czerwca 2005r.....

F/21.26

DYPLOM

Dla

*Kol. **Anny Dyrlacz***

*Za wkład pracy włożonej w rozwój
Pielęgniarstwa Polskiego.*

Przewodnicząca ZSPTP

G. Kiezel

LOKALNE TOWARZYSTWO PIELĘGNIARSTWA
Zarząd Oddziału
Polskiego Towarzystwa Pielęgniarskiego
Im. ...
ul. W. ...

Warszawa, 11 maja 1995

DYPLOM

I/2/24

MEDALU „PRO MEMORIA”

Decyzją Nr 536/KU/05 wyróżniam

Panią Annę Dyrłacz

Medalem „PRO MEMORIA”

za wybitne zasługi w utrwalaniu pamięci o ludziach
i ich czynach w walce o niepodległość Polski
podczas II wojny światowej i po jej zakończeniu

Warszawa, 6 listopada 2005 roku

Kierownik
Urzędu do Spraw Kombatantów
i Osób Represjonowanych

I/2/28

LEGITYMACJA

Nr 5359/05

Warszawa, 6 listopada 2005 r.

Kierownik
Urzędu do Spraw Kombatantów
i Osób Represjonowanych
decyzją

Nr 536/KU/05

z dnia 6 listopada 2005 r.

wyróżnia

Panią Annę DYRLACZ

Medalem „Pro Memoria”

Kierownik
Urzędu do Spraw Kombatantów
i Osób Represjonowanych

[Handwritten signature]

I/2/29

<p>LEGITYMACJA</p> <p>Nr 146880</p> <p>Warszawa, dn. 28.01.2005 r.</p>	<p>Uchwałą Kapituły Odznaki Honorowej Polskiego Czerwonego Krzyża ANNA DYRLACZ został(a) wyróżniony(a) ODZNAKĄ HONOROWĄ PCK II stopnia</p> <p>Przewodniczący Kapituły <i>Stanisław Bohdanowicz</i> Stanisław Bohdanowicz</p>
---	---

Przystąpił A. Dyrłacz 22.06

FUNDACJA
"Archiwum i Muzeum Pomorskie
Armii Krajowej oraz Wojskowej Służby Polek"
w Toruniu

Wpłynęło dnia: 28.02.2006
L. dz. 316/254-512/06

Załączniki:
Referent:

I/2/30

Warszawa, dn. 9.09.2002.r.

Zaswiadczenie.

Niniejszym zaświadczam, że P. Anna Dyrlacz ur. 1918 r. zam. w Warszawie. ul. Marszałkowska 55/73 m 28, jest mi osobiście znana od 1941 r. wtedy jeszcze pod panięńskim nazwiskiem jako Klobukowska.

Pani Dyrlacz była wtedy jedyną pielęgniarką Gminnego Ośrodka Zdrowia Gminy Okęcie, pow. Warszawskiego (W-wa Powiat), który jako pielęgniarka dyplomowana organizowała od podstaw wraz ze wszystkimi jego agendami i poradniami przy ul. Bandurskiego.

Choć nie byłem jej przełożonym, pracowałem wtedy jako Kierownik Kolumn Epidemicznych Wydziału Powiatowego Warszawskiego i Kontroler Sanitarny na terenie 3 Gmin; Okęcie, Falenty i Skorosze i stale kontaktowałem się z nią jako faktycznym kierownikiem Ośrodka.

Gdy w 1941 roku Niemcy Hitlerowskie najechały na Związek Radziecki zezwolono Ośrodkom Zdrowia na szkolenie kolumn ratowniczych. Pod płaszczykiem organizowania kolumn ratowniczych odbywało się m.i. szkolenie sanitariuszy i noszowych organizacji konspiracyjnych (AK) przygotowujących się do akcji "Burza" - 7 Pułku "Gariuch" i "Bazy Lotniczej Łużyce". Pani Anna wtedy Klobukowska brała czynny udział w organizowaniu i szkoleniu tych kadr oraz roztaczała nad nimi opiekę pielęgniarską m.i. pobierając od nich próbki krwi, w których poza odczynem Wassermanna (na zakażenie kiłowe) oznaczano również grupę krwi. Badania te zlecone były przez Lekarza Powiatowego dr Adama Dorożyńskiego, który jak później okazało się pełnił Kierowniczą rolę w Konspiracji AK na terenie Powiatu Warszawskiego (Pseudonim Dorożyńskiego "Adam"). Motywowane to było możliwością wykorzystania w razie potrzeby personelu pomocniczego służby zdrowia jako dawców krwi. Badania te były przeprowadzane na rachunek Poradni Przeciwwenerycznej, jaką prowadził Ośrodek Zdrowia.

Panią Annę Dyrlacz znam jako osobę wiarygodną i nie stwierdzam u niej cech oświepienych lub skłonności do konfabulacji.

Zaswiadczenie niniejsze wydaję na prośbę Pani Anny Dyrlacz, wobec zarzuczonego jej kłamstwa i uposiedzenia umysłowego, gdy wniosła erratę do publikacji historycznej opisującej dzieje z czasów Okupacji.

Wiedząc, że zaświadczenie niniejsze ma wartość dokumentu historycznego piszę się w pełni świadom

Dr med. Józef Hornowski
02-644 Warszawa, ul. Odyńca 73 m 8
PESEL 16111900991.

10.09.2002

Dr med. Józef Hornowski
02-644 Warszawa, ul. Odyńca 73 m. 8
4190713

4/2/31

Komisja Weryfikacyjna Żołnierzy Armii Krajowej na terenie anglo-saskiej okupacji w Niemczech /Nazwa Komisji/ Wzór nr 3 do rozkazu L.dz.3044/Pfn.Pers.45. L.dz. 13038/46 /Pfn./K.Wer. Wentorf dnia 4.9.1946. Z a s w i a d c z e n i e w e r y f i k a c y j n e Komisja weryfikacyjna A.K. działająca na podstawie zarządzenia Szefa Sztabu Gł. L.3044/Pfn.Pers.45. z dnia 9.11.1945 stwierdza że **S Z A N D O R O W S K I W I K T O R** ps. "A d a m S z p a k" /nazwisko, imię, pseudonim - u mężatek - nazwisko panienskie/ urodzony 25.11.1892 r. w Horodnia pow. Horodnia woj. ziemi Czerminowskiej /data urodzenia - miejscowość/ 1/ Odbił służbę wojskową w szeregach A.K. od 7.9.1940 do 7.12.1942 czynną w Organizacja Wojskowa /O.W./ Z-ca Kom-ta Głównego, od 7.12.1942 do 31.7.1944 czynną w P.Z.P. - D-ca Oddz.O.W. na Okręg Łódzki, od 31.7.1944 do 5.10.1944 - Powstanie, D-wo I Obwodu - w dysp. D-ty Obwodu, od 5.10.44 do 2.5.1945 niewola niem: Bergen, Fallingbostel Grossborn, Neuenbrandenburg, Sandbostel, Lubeka. 2.5.1945 uwolniony z niewoli przez wojska brytyjskie. 2/ Przydział w W.P., ostatni stopień 29.9.39 Sztab Gr. Oper. Gen. Thomme /Modlin/ D-ca Oddziału Techn. w korpusie osobowym /rodzaj broni/ Lotnictwo - Podpułkownik sł.st. pilot-observator ze starsz. z 1.1.1927. 3/ Uzyskał w A.K. nominację do stopnia: /Rodz. broni/: Lotnictwo pułkownika w Korp. Osob. Lotnictwo przez Naczelnego Wodza w XI.1940 r. ze starsz. 29.9.39. Zweryfikowany obecnie warunkowo w stopniu Pułkownika par. obs. Lotnictwa sł.st. 4/ Uzyskał w A.K. odznaczenia n i e. 5/ Weryfikację oparto na następujących dowodach /wyszczególnić je/ Kwest. specj., Odpis wojsk. leg. przedwej. z dn. 3.8.37, odpis leg A.K. Nr.2350 z dn. 25.7.1944, Czwadcz. wł. pos. stopn. płk., Zeszyt ewid. /2 egzemplarze/, 2 fotografie. - Członkowie: /podpis nieczytelny/ Baranowski A., Mjr., /podpis nieczytelny/ Kaminski M., Kpt. /Pieczęć okrągła z orłem i napisem?/"Komisja weryfikacyjna Żołnierzy Armii Krajowej na terenie anglo-saskiej okupacji w Niemczech". Przewodniczący: /podpis/ Ziemiński Karol, pułkownik dyplomowany. 6/ Zaświadczenie niniejsze nie dotyczy obecnego stosunku wyżej wymienionego do służby wojskowej oraz nie daje żadnych uprawnień do jakichkolwiek należności pieniężnych lub świadczeń w naturze za wymienione w niniejszym zaświadczeniu okresy służby.

Odpis legitymacji

Armia Krajowa Okręg Warszawski Nr.2350 Zaświadczam, ze pułk. Szpak ^{Adam} ~~Wiktor~~ - /stopień wojsk., pseudonim i imię/ ^{Wiktor} Szandorowski /nazwisko/ jest żołnierzem A.K. Data 25.VII.1944. Komendant Obwodu /-/ Radwan /Pieczęć okrągła z orłem i napisem: Komen.Okr. Armii Krajo. Warszawa. /strona verso:/ płk. Szpak Wiktor Przydział: D-dztwo obwodu I. /podpis/ z.r. Wola mjr./pieczęć okrągła z orłem i napisem: /Dowództwo obwodu Śródmieście A.K. Warszawa. Dn.22/VIII.44 r.

1/2/32

L. 52. 2164 WSK 02.

rej. do p. 84/05

B273
I/2/33

SIŁY ZBROJNE RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

MINISTER OBRONY NARODOWEJ

mianował

nie będącego w czynnej służbie wojskowej

por. DYRLAGZ Anna c. Wincentego r. 1918

na stopień

KAPITANA

z dniem 9 marca 2001 roku

Zbigniew LEWAŃDOWSKI
gen. bryg.

S Z E F
WOJEWÓDZKIEGO SZTABU WOJSKOWEGO
W A R S Z A W A

9.05.2001 r.

ŚWIATOWY ZWIĄZEK ŻOŁNIERZY
(data)
ARMII KRAJOWEJ
OKRĘG WARSZAWA
02-008 Warszawa, ul. Koszykowa 82b
tel. 684 14 73

Za zgodność z oryginałem

Magdalena Rozdeiczka
Magdalena Rozdeiczka

I/2/34

MINISTERSTWO WYŻSZEJ SZKOŁY I NAUK
POLSKIEJ

FUNDACJA

WYDZIAŁ PEDAGOGIKI
KATEDRA PEDAGOGIKI
UL. ŻELAZNA 10
00-635 WARSZAWA

WYDZIAŁ PEDAGOGIKI
KATEDRA PEDAGOGIKI
UL. ŻELAZNA 10
00-635 WARSZAWA

I/2/35

LE COMITÉ INTERNATIONAL DE LA CROIX-ROUGE

décerne à

Madame Anna Dyrłacz

LA MÉDAILLE FLORENCE NIGHTINGALE

Cette Médaille a été créée par la IXe Conférence internationale de la Croix-Rouge réunie en 1912 à Washington. Elle est destinée à être remise aux infirmières, infirmiers et auxiliaires volontaires de la Croix-Rouge et du Croissant-Rouge qui se sont distingués d'une façon exceptionnelle par leur grand dévouement.

Genève, le *12 mai 2005*

Pour le Comité international de la Croix-Rouge

Le Président :

I 13 Inne materiały dokumentacyjne dotyczące osoby relatora

- Podziękowanie dla Anny Kobukowskiej-Dyrlacewej od Absolwentek W. S. P., Warszawa 1983 r., kopia, k. 1 s. 1-2
- List z podziękowaniami od burmistrza gminy Warszawa - Włochy, Warszawa 1999 r., kopia, k. 1 s. 3
- Dyplom uznania od Stowarzyszenia Twórców Muzeum Zamku i Szpitala Wojskowego na Ujazdowie, Warszawa 2000 r., kopia, k. 1 s. 4-5
- Pamiątka spotkania z okazji Rocznicy Odzyskania Niepodległości, od Pawła Piłkowskiego (prezydenta m. st. Warszawy), Warszawa 2001 r., kopia, k. 1 s. 4
- Zaproszenie od Pawła Piłkowskiego (prezydenta m. st. Warszawy) na spotkanie z okazji 83 rocznicy Odzyskania Niepodległości, 2001 r., kopia, k. 1 s. 6
- Podziękowanie od Fundacji Archiwum Pomorskie Armii Krajowej w Toruniu, Toruń 2002 r., kopia, k. 1 s. 8
- _____ 11 _____
_____, Toruń 2002 r., kopia, k. 1 s. 9
- Zaproszenie od Marszałka Senatu RP, Prof. dr hab. Aligi Grzeskowiak, na spotkanie z okazji 60 Rocznicy Wojny Obronnej 1939 r., 1999 r., kopia, k. 1 s. 10
- Zaproszenie od Prezesa Rady Ministrów na spotkanie optykowne, Warszawa 1998 r., kopia, k. 1 s. 11
- Informacja nt. daru stozionego przez Zarząd Koła Absolwentek Warszawskiej Szkoły Pięlegniarstwa, Warszawa 2002, org., k. 1 s. 12 verder

- Wyrazy uznania od Światowego Związku Żołnierzy AK Okręg -
- Warszawa, Warszawa 2005, org., k.2 s. 13-16

1921

1945

Drogiej kolezance

Pani Annie Kłobukowskiej-Dyrlaczowej

- inicjatorce koleżeńskich spotkań i wszelkich działań poświęco-
- nych szkole i absolwentkom

Z wyrazami wielkiego uznania, szacunku i wdzięczności za inicjatywę, trudy i wyniki w podjętych pracach nad utrwaleniem dla przyszłych pokoleń pamięci o Warszawskiej Szkole Religjonistów o Jej pięknych postaciach i ideałach

a także za życzliwy pełen przyjaźni i troski stosunek do żywotnych spraw koleżanek z ławy szkolnej

Absolwentki W.S.P.

7. v. 1983r odsłonięcie tablicy pamiątkowej w kościele św. Jacka w Warszawie

Włodarczyk	K. Nijmowska	W. Stoch	M. Makuszyńska
W. Kłobukowska	P. Kłobukowska	W. Stoch	Z. Tych
Z. Kłobukowska	K. Kłobukowska	W. Stoch	M. Makuszyńska
Wanda Thun	Anna Danuszyńska	W. Stoch	M. Makuszyńska
W. Kłobukowska	W. Kłobukowska	W. Stoch	M. Makuszyńska
W. Kłobukowska	W. Kłobukowska	W. Stoch	M. Makuszyńska
W. Kłobukowska	W. Kłobukowska	W. Stoch	M. Makuszyńska
W. Kłobukowska	W. Kłobukowska	W. Stoch	M. Makuszyńska
W. Kłobukowska	W. Kłobukowska	W. Stoch	M. Makuszyńska
W. Kłobukowska	W. Kłobukowska	W. Stoch	M. Makuszyńska

Warszawa, 7. 05. 1983r

24
Kamila Puchler
Jurella Maara
Sineh Zofia
Gustka Kradynska
Salosowka Tomu

Hanna Lewicka - Rygat
Katarzyna Dziurkiewicz
Wella Budruska
Zofia Korymba
Anna Wieruska Wieruska
Helena Dębna Kasperowa
Jana Blicharska Stone

J. Puppelowa Chocianowul

H. Lora - Krasni - Nipulskom i Blagom

H. Markowska - Sutteubach

Lucyła Bawelka
Katerzynsk
Warda Mykula

H. Kicdel.

Krzyszyna Suskierowa
Hyskiewan

Stenya Stalenie

Kawka Bogus Boronowka

Danuta Chmura

L. Palenowa
Bajficko

Fenela Romiada

D. Louali
S. K. Zurawka

Helena Urbanowa

Stefania Dobos - Hoch

Waal Jan

Danuta Gborkowa

J. Swieczka (Himn Kowalska)

Barbara Wawrzian

S. Skowron Kowalska

Alina Ruszkarska

Z. Lorekionowa

Hypocena - Siemowka

Lejla

Pracownicy

Z wyrazami wielkiego
maculka i podziękowa
za wkładem nasz do
wzrostu

Prezenter
Stefania K
W. Kowalska
Kowalska.
H. Kowalska

H/3/3

BURMISTRZ GMINY WARSZAWA – WŁOCHY

Warszawa 3 listopada 1999

Pani

Anna Dyrlacz

Wielce Szanowna Pani

*Minęło 60 lat od 1 września 1939 roku. Kolejna, okrągła rocznica od
dnia, który zmienił Wasze życie i wpłynął na losy ludzi i narodów całego świata.*

*To Pani i Pani pokolenie jako pierwsi powiedzieliście NIE –
zwyrodniałym, ludobójczym agresorom, hitlerowskiemu Niemcom i Rosji
Sowieckiej. To Wy, jako pierwsi, stanęliście zbrojnie, kulą, krwią i życiem
broniąc Ojczyzny ale także, jak się później okazało, wszystkich wartości ludzkich
i boskich przed barbarzyństwem i szalenstwem najeźdźców.*

*Kampania wrześniowa trwała miesiąc, ale trzeba było sześciu kolejnych
lat by zakończyć II Wojnę Światową. Niepodległość Polski i wszystkich narodów
zniewolonych przez Związek Sowiecki przysła 50 lat później.*

*Trzy kolejne pokolenia Polaków wchodziły w dorosłe życie podejmując
walkę rozpoczętą przez Was by ostatecznie ją wygrać.*

*Żyjemy i pracujemy w niepodległej Rzeczypospolitej Polskiej. Jestem
dumny i szczęśliwy, że mogę to uczucie dzielić z Panią i Pani towarzyszami
broni, którym tak wiele zawdzięczamy.*

*W imieniu własnym i władz Gminy Warszawa – Włochy pragnę zapewnić
Panią, że zrobimy wszystko by żołnierskie czyny Pani i Żołnierzy Września
nigdy nie zostały zapomniane. Proszę także o przyjęcie życzeń długich lat życia
w dobrym zdrowiu i wszelkiej pomyślności.*

*Z poważaniem
Krzysztof Brzózka*

I/3/4

STOWARZYSZENIE TWÓRCÓW MUZEUM ZAMKU
I SZPITALA WOJSKOWEGO NA UJAZDOWIE

DYPLOM UZNANIA

Z okazji otwarcia pierwszej wystawy
"Szpital Ujazdowski w latach 1939 - 1944"

Pani
Annie Kłobukowskiej - Dyrlaczowej
Członkowi Stowarzyszenia

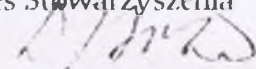
za ogromny wkład i pomoc w opracowaniu materiałów
do scenariusza stałej ekspozycji Muzeum Zamku
i Szpitala Wojskowego na Ujazdowie
oraz w przygotowaniu pierwszej wystawy
"Szpital Ujazdowski w latach 1939 - 1944"

najserdeczniejsze wyrazy podziękowania

składa

w imieniu Zarządu, Członków i Sympatyków
Stowarzyszenia Twórców Muzeum Zamku
i Szpitala Wojskowego na Ujazdowie

Prezes Stowarzyszenia

prof. dr med. Witold Brzosko

Warszawa, dnia 24 czerwca 2000 r.

W dniu 24 czerwca w czasie robotniczo-
miejscowego Dyplomu Honorowego

I/3/5

1. Miesz

2. Miesz
Kamila Topcz

3. Art. Chwistek

4. Miesz. Stanisław Hornowski

5. Miesz. Józef Hornowski

6. Miesz. Stanisław Hornowski

7. Miesz. Stanisław Hornowski

8. Miesz. Stanisław Hornowski

9. Miesz. Stanisław Hornowski

10. Miesz. Stanisław Hornowski

11. Miesz. Stanisław Hornowski

12. Miesz. Stanisław Hornowski

13. Miesz. Stanisław Hornowski

14. Miesz. Stanisław Hornowski

15. Miesz. Stanisław Hornowski

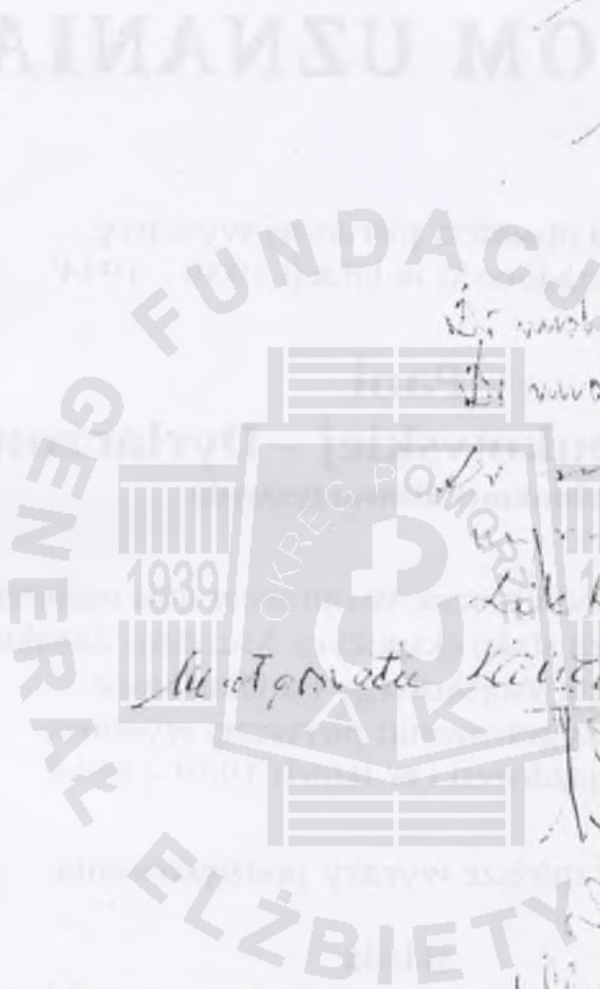
16. Miesz. Stanisław Hornowski

17. Miesz. Stanisław Hornowski

18. Miesz. Stanisław Hornowski

19. Miesz. Stanisław Hornowski

20. Miesz. Stanisław Hornowski

Tomasz Morawski
G. B. L. Chocińska

autor wystawienia *Wojciechowski*

4/3/6

*Prezydent Miasta Stołecznego Warszawy
Paweł Piskorski*

ma przyjemność zaprosić

Panią Annę Dyrlacz ps. KRYSZYNA

na spotkanie z okazji

83 rocznicy Odzyskania Niepodległości

*9 listopada 2001 roku (piątek) godz. 12.00
sala nr 169 im. Stefana Starzyńskiego
Ratusz, Plac Bankowy 3/5*

I/3/7

PAWEŁ PISKORSKI
PREZYDENT M. ST. WARSZAWY

Na pamiątkę spotkania w stołecznym Ratuszu

z okazji

Rocznicy Odzyskania Niepodległości

Weteranowi walk za Wolną Polskę

Żołnierzowi Armii Krajowej

Pani Annie Dyrłac

ps. KRYSTYNA

życzenia dalszych lat w zdrowiu wraz z wyrazami szacunku

przekazuje

Warszawa, 11 listopada 2001 roku.

7/3/8

Fundacja

Archiwum Pomorskie Armii Krajowej
w Toruniu

składa

Pani Annie DYRLACI

wyrazy podziękowania i wdzięczności
za pracę dla dobra Fundacji
i niepośledni wkład w jej dorobek,
za troskę o pamięć historii,
za stałą serdeczność, bezinteresowność i życzliwość

Honorowa Przewodnicząca
Rady Fundacji

Elżbieta Zawada

Rada Fundacji

Jan Cyprian

Toruń, ... *16 listopada 2002 r.*

I/3/9

FUNDACJA ARCHIWUM POMORSKIE ARMII KRAJOWEJ

BIURO FUNDACJI • 87-100 TORUŃ • UL. WIELKIE GARBARY 2 • TEL./FAX (0-56) 65-22-186
KONTO: WIELKOPOLSKI BANK KREDYTOWY II ODDZIAŁ W TORUNIU NR 10901506-4675-128-00-0

MEMORIAŁ *General Marii Wittek*

Toruń 14 X 2002 r.

1.dz.3741 WSK 2002

Pani Anna Dyrłacz

ul. I

00-676 Warszawa

Szanowna Pani,

W imieniu p. prof. Elżbiety Zawackiej dziękujemy za Pani zaangażowanie w pomoc w gromadzeniu materiałów dotyczących wojennej służby kobiet. Dzięki Pani pracy zbiory naszego Archiwum wciąż się powiększają i kolejne postacie kobiet-żołnierzy zostają upamiętniane. Pani pomoc jest dla nas bezcenna.

Zapraszamy serdecznie na XII Sesję FAPAK, mamy nadzieję, że zechce Pani przyjechać. Załączamy serdeczne pozdrowienia.

Z poważaniem

PREZES ZARZADU

Dorota Zawacka-Waharecy
mgr Dorota Zawacka-Waharecy

13/10

MARSZAŁEK SENATU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
Prof. dr hab. Alicja Grześkowiak

serdecznie zaprasza

wp. Annę Dyrłacz-Kłobukowską

na spotkanie

z okazji 60 Rocznicy Wojny Obronnej 1939 roku
Spotkanie odbędzie się 1 września 1999 roku o godzinie 13.00
w gmachu Senatu (wejście -II-).

Po spotkaniu zapraszam na obiad do restauracji "Hawelka", w gmachu Parlamentu.

I/3/M

**KIEROWNIK
URZĘDU DO SPRAW KOMBATANTÓW
I OSÓB REPRESJONOWANYCH
SEKRETARZ STANU**

00-926 Warszawa-63, ul. Wspólna 2/4
tel. 625 34 14 fax 661 94 58

Warszawa, dnia 8 grudnia 1998 r.

*Szanowna Pani
Anna Dyrłacz*

Szanowna Pani,

W imieniu Prezesa Rady Ministrów - prof. Jerzego Buzka serdecznie zapraszam Szanowną Panią na spotkanie optatkowe, podczas którego omówione zostaną także założenia organizacyjne obchodów 60-lecia wybuchu II wojny światowej.

Uroczystość odbędzie się 15 grudnia 1998 roku, o godz. 15.00 w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów w Warszawie, Al. Ujazdowskie 1/3.

Z poważaniem

Prądn

*otrzymałam
Medal - Srebrny Odrodzony
1989-1999.*

Warszawa 8/12 1998 r.

A. Dyrłacz

księgi u E.2.

I/3/a

Warszawa, dnia 27 ^{IX} 10.2002 r.

kopie u E.2.

Koło Absolwentek Warszawskiej Szkoły Pielęgniarstwa, istniejącej w latach 1921-1944 i mieszczącej się od 1929 roku w nowo wybudowanym własnym gmachu w Warszawie przy ul. Koszykowej 78, ma zaszczyt i przyjemność przekazać w darze

**Fundacji: Archiwum i Muzeum Pomorskie Armii Krajowej
oraz Wojskowej Służby Polek -**

jako naszą cegiełkę do gromadzonych zbiorów - wydany w ostatnim czasie pod redakcją inż. Eugeniusza Ajewskiego „Kotwa” - *Album Pamięci Narodowej 1918-2001.*

Nasz dar prosimy przyjąć jako wyraz szacunku dla Fundacji, która mimo istniejących wciąż trudności, głównie finansowych, kontynuuje z poświęceniem swą patriotyczną i wielce pożyteczną społecznie działalność, mającą na celu utrwalenie w świadomości społeczeństwa, a zwłaszcza młodych pokoleń, rzetelnej wiedzy o historii Polski i czynach, jakże często bohaterskich, naszych rodaków, a wśród nich i Kobiet polskich.

Z poważaniem i życzeniami wytrwałości i siły oraz powodzenia w dalszej pracy nad realizacją zamierzonych celów

Zarząd Koła Absolwentek
Warszawskiej Szkoły Pielęgniarstwa
przy Polskim Towarzystwie Pielęgniarstwa

Członkinie Zarządu

Stefania Hoch *Hoch*
Aniela Jabłkowska *a. Jabłkowska*
Halina Jedlińska *Hjedlińska*
Maria Kurkowska *Kurkowska*
Wanda Leśniewska *Wleśniewska*
Danuta Nemec *D.Nemec*

Przewodnicząca

[Signature]
Anna Dyrłacz

Wpłynęło dnia 1.10.
Ldż. 2856 KSK / 2002
B

43/13

**ŚWIATOWY ZWIĄZEK ŻOŁNIERZY
ARMII KRAJOWEJ
OKRĘG – WARSZAWA**

ZARZĄD

OKRĘGU WARSZAWA

Światowego Związku Żołnierzy
ARMII KRAJOWEJ

przekazuje

Kol. *Annie Dylac2*.....

wyrazy uznania

za żołnierską, patriotyczną postawę
w czasie wojny obronnej 1939 roku
z okazji 66 rocznicy.

Jerzy Wilgat
płk Jerzy Wilgat
prezes Zarządu

Warszawa, 1 września 2005

I/13/15

II Materiały uzupełniające relację

- A. Klobukowska-Dyrlacz, Taka była moja miłość, kopia, k. 4 s. 1-4.
- Śpis odznaczeń, kopia, k. 1 s. 5
- Śpis odznaczeń i dyplomów, Warszawa 2004 r., org., k. 1 s. 6
- Lista uhonorowanych żołnierzy wojny obronnej Polski 1939 r., k. 1 s. 4
- „Forum Weterana” nr 1/199, kopia, k. 2 s. 8-10
- Nekrolog Anny Dyrlacz, 2011 r., kopia, k. 1 s. 11

MÓJ SIERPIEŃ 1944 R.
Godzina „W”

W nocy z dnia 31 lipca na 1 sierpnia miałam dyżur pielęgniarski w Szpitalu Ubezpieczalni Społecznej przy ul. Czerniakowskiej 231. W ostatnim dniu lipca komendant „Owski” wydał mi rozkaz załatwienia najpilniejszych spraw. Na dyżurze wysterylizowałam puszkę opatrunkową dla szpitala polowego Bazy Lotniczej. O godz. 5.00 rano zdałam dyżur koleżance, a sama wyruszyłam na Pragę do rzeźni, aby zrealizować dostawę 6 ton mięsa dla jednostek bojowych do „Bernarda”. O godz. 10.30 ładunek mięsa był już złożony w chłodni na Okęcie. Wtedy udałam się na ul. Płocką do kwatery „Owskiego” po dalsze rozkazy. Spotkałam tam wiele osób z jednostki „Łużyce”. Pojawiła się także łączniczka „Blyskawica” z rozkazem „Lecha”. „Akcja bojowa — godzina „W” o godz. 17.00 dnia 1 sierpnia. Komendant „Owski” wydał rozkaz zbiórki zgrupowania sanitarnego — pierwszej grupy o godz. 15.00 przy ul. Płockiej, drugiej — o godz. 15.30 przy pl. Natutowicza.

Około południa powróciłam do swego mieszkania przy ul. Dantyszka po torbę sanitarną i opaskę. Zjadłam jeszcze skromny posiłek, wsunęłam do kieszeni modlitewnik i rzuciłam ostatnie spojrzenie do lustra. Wszystko w porządku. Pożegnałam domowników, a więc starą gosposię, której nigdy więcej nie zobaczyłam, oraz koleżanki współlokatorki. One także szły do akcji powstańczej. „Szczeńć Boże! Do szybkiego zobaczenia w wolnej Polsce!” Opuszczając wtedy swoje przytulne mieszkanie nie przeczynałam, że uchowa się jako jedyne nietknięte w całej wypalanej przez Ukraińców willi. Dopiero później stało się żerem szabrowników.

Pogoda była piękna, ulice pełne młodych ludzi podążających w różnych kierunkach z plecakami, torbami i paczkami o często dziwacznych kształtach. Wszyscy byli do siebie trochę podobni — w beretach, furaczkach, wielu w długich butach. Pozdrawiali się wzajemnie, na twarzach mieli wyraz determinacji, niekiedy radości.

11. Anna Klobukowska-Dyrlacz
(kurs XXXIII)

Już z daleka, dochodząc do pl. Natutowicza rozpoznałam „Owskiego”. Poszliśmy gromadką w kierunku Okęcia. Celem wędrowki były wyznaczone punkty sanitarne przy ul. Kazimierza Wielkiego nr 13, 15 i 18. Szpital polowy (przy ul. Bandurskiego) mieścił się po przeciwnej stronie Al. Krakowskiej, blisko lotniska. Był przygotowany do rozwinięcia w pełnej obsadzie personelu w ciągu jednej godziny od chwili zaplanowanego zdobycia lotniska przez jednostki 7 Pułku Piechoty „Gartuch” i Bazy Lotniczej „Łużyce”, dowodzonej przez kpt. Tomasza Tomaszewskiego „Łosia”.

Do punktów sanitarnych dotarliśmy o godz. 16.45. W kwadrans później komendant przyjął raport od patroli sanitarnych. Wszystkich pielęgniarek i sanitariuszek było w Bazie 15. Na Okęcie dotarło dziesięć, a mianowicie:

„Krystyna” — Anna Klobukowska-Dyrlacz
„Aldona” — Paulina Staszczuk
„Marysia” — Maria Cieślak-Wnuk
„Kora” — Hanna Rott-Wilson
„Anna” — Irena Borkowska-Zapaśnik
„Jubala” — Aleksandra Krupa-Szwedowska
„Hanka” — Irena Hibner
„Jolanta” — Zofia Bojarska

Razem z koleżankami z patroli sanitarnych udzieliłam pomocy wielu zgłaszającym się powstańcom oraz kilku osobom cywilnym. Robiliśmy opatrunki, podawaliśmy leki przeciwbólowe i skromny posiłek.

W tej sytuacji nie byłam niestety w stanie zapewnić bezpieczeństwa moim podkomendnym. Z ciężkim sercem pozostawiłam je (tj. „Anne”, „Hankę”, „Jubałę”, „Jolanię”, „Krystynę” i „Małgosię”) w mieszkaniu Heleny Biskupskiej „Grażyny”, w domu przy ul. Kazimierza Wielkiego. Sama wraz z „Owskim” przeszłam w nocy z 2/3 sierpnia ostrzelawaną Al. Krakowską do szpitala polowego Bazy Lotniczej. Otrzymałam rozkaz zabezpieczenia cennego sprzętu i wyposażenia (m.in. mikroskopów, zestawów narzędzi chirurgicznych, leków, materiałów opatrunkowych, toreb sanitarnych), a także dwóch skrzyń z bronią i amunicją. Miałam przewieźć cały ten ładunek do Opaczu, a następnie z pomocą łącznika do oddziałów partyzantkich w Puszczy Kampinoskiej. Też w nocy „Owski” wyruszył do partyzantki w Kampinosie wspólnie z sanitariuszką „Korą”.

Trzeci dzień Powstania

Okolo godz. 5.00 rano naszą kwatery w mieszkaniu na drugim piętrze w domu przy ul. Bandurskiego 24 zaatakowała zgraja pijanych żołnierzy Kamińskiego („Rona”) i Własowa („ROA”). Ukraińcy plądrowali cały budynek, rabując co się dało. Żądali złota i grozili podpaleniem domu. Mężczyźni ustawili pod ścianą, a kobiety gwałcili. W tej przeraźliwej chwili udało mi się wydostać na balkon i oddać strzał z pistoletu, pozostawionego mi szczęśliwie przez „Owskiego”. Odgłos wystrzału spowodował natychmiast Niemców stajonujących w pobliżu. Wtargnęli gotowi rozprawić się z, jak sądzili, polskimi „bandytami”. Po sprawdzeniu dokumentów (mieliśmy fałszywe papiery ze stemplem stałego zamieszkania w Gminie Okęcie), doszli do wniosku, iż powstańców w budynku nie ma. Szybko więc wycofali Ukraińców, mimo woli ratując nas z opresji.

Wspomnienia z następnych dni Powstania

Dopiero 5 sierpnia wykonałam rozkaz „Owskiego”. Dwukonnym wożem przewiozłam wyposażenie szpitala polowego do Opaczu. Pomagała mi „Aldona”. Po drodze dwukrotnie zatrzymywały nas patrole niemieckie. Od szczegółowej rewizji uratowały nas opaski PCK i pielęgniarskie czepki.

- „Małgosia” — Irena Baranowska
- „Krystyna” — Leokadia Stachniak
- Nie zgłoszyły się w punkcie mobilizacyjnym, ale uczestniczyły w Powstaniu:
- „Iza” — Krystyna Białowas-Wysocka (Reduta na Kaliskiej)
- „Maria” — Irena Wiśniewska (Szpital na Chocimskiej)
- „Krysia” — Lucyna Darska (punkt sanitarny na Wilczej)
- „Zoja” — Jadwiga Czarnaeka-Kłowska (punkt sanitarny w Śródmieściu)
- „Błyskawica” — Ilona Zasońska-Potorečka (punkt sanitarny na Woli).

O godz. 17.00 rozpoczęła się akcja bojowa na Okęcie. Słabo uzbrojone oddziały powstańcze uległy sile wroga. W ataku tym zginęło wielu naszych żołnierzy, a także ich dowódca i sanitariuszki. Już w następnym dniu rozkazem specjalnym krwawy bój o lotnisko przerwano. Tylko nielicznym powstańcom udało się wydostać z obszaru silnego ognia niemieckiego z dział i karabinów maszynowych. Kierowali się do Lasów Sękocińskich, Kabaczkich, do Szczęśliwic, Opaczu i Puszczy Kampinoskiej.

W punkcie sanitarnym przy ul. Kazimierza Wielkiego 18 oczekiwaliśmy w napięciu zrozpaczeni, iż nie możemy udzielić pomocy rannym i zabrać ich z pola bitwy. Byliśmy całkowicie unieszkodliwieni wobec kontrakcji niemieckiej. Niemcy strzelali do każdego, kto pojawił się na ulicy. Tylko pod osłoną nocy można było poruszać się nieco swobodniej.

Drugi Dzień Powstania

Niemcy wykryli punkt koncentracji drugiego plutonu 7 pp „Garluch” przy Al. Krakowskiej 173/175. Wywiązała się otwarta walka, w której wróg użył broni burzącej i zapalającej. Wielu ludzi zginęło w płomieniach i pod gruzami domu. Pozostali przy życiu przedarli się do Opaczu, dotychczas do oddziałów Bazy Lotniczej „Łużyce” — do kpt. „Łosia”. Inna grupa licząca 22 powstańców została rozstrzelana pod Szczęśliwicami, w drodze z Włoch na Okęcie.

Też w nocy zapadły decyzje przerwania dalszej walki na Okęcie. W obliczu zmasowanej akcji Niemców „Owski” wydał grupom sanitarnym i innym osobom przebywającym w punkcie mobilizacyjnym rozkaz rozproszenia się na własną rękę i dołączenia do walk w innych częściach miasta lub przystąpienia do partyzantki w pobliskich lasach.

potem — nie zetknęłam się z podobnym ogromem ludzkiej tragedii, upodlenia, bezsilności.

Około 20 sierpnia zgłosiłam się wraz z dr. Gnoińskim do przeprowadzenia ewakuacji domu starców przy ul. Rakowieckiej. Na dokonanie tej akcji otrzymałam przepustkę od samego gen. Rohra, stacjonującego w Domu Akademickim przy ul. Narutowicza. Dwukonną, czterotonową platformą załadowaną po brzezi żywnością i oznakowaną flagą Czerwonego Krzyża wyruszyliśmy z niemieckim konwojentem. Po drodze zostawiliśmy żywność w Szpitalu Dzieciątka Jezus przy ul. Oczki. Ówczesny dyrektor szpitala, dr Okolski, przyjął z radością ten dar „jak z nieba”. Chorzy i ranni od kilku bowiem dni głodowali. Dalsza trasa prowadziła Al. Niepodległości do ul. Rakowieckiej, gdzie rozlokowane były oddziały SS. Im bliżej miejsca przeznaczenia, tym mniej pewnie się czułam. Uczucie niepokoju potęgował ogólny widok miasta. Nie spodziewałam się takich zniszczeń, wprost unicestwienia. Na ulicach poniewierały się antyczne meble, nie zagrabione jeszcze przez Niemców lub Własowców. Na drzewach i ogrodzeniach wisiały wyrzucone podmuchami eksplozji dywany, obrazy. Ruiny tliły się jeszcze i dymity. Śwąd spalenizny utrudniał oddychanie. Nagle tuż przed punktem docelowym naszej wyprawy, u zbiegu Al. Niepodległości z ul. Rakowiecką oddano do nas strzały z kierunku znajdującej się nieopodal barykady powstańczej. Raniono konia, a mnie przestrelono czepek. Ocalałam dzięki temu, iż w ostatniej chwili padłam na podłogę platformy.

Dopiero po piętnastu latach dowiedziałam się przypadkiem od koleżanki — Hanny Gąsowskiej-Ryńskiej („Kulki”), że ostrzeliwali nas wówczas powstańcy z oddziału por. Malewicza (pułk „Baszta”), nieświadomi tego, kto i po co jedzie konną platformą, konwojowaną przez niemieckiego żołnierza.

Analogiczną wyprawę zrobiłam jeszcze dwukrotnie. W sumie udało się przewieźć do Opaczy wszystkich pensjonariuszy wraz z ich dobytkiem, a ponadto personel zakładu i trzech rannych powstańców ukrywanych w domu starców przez siostry zakonne.

Od końca sierpnia do października pracowałam na terenie Komorowa, Podkowy Leśnej i Milanówka, gdzie w prywatnych willach powstawały małe szpitaliki. Brałam kilkakrotnie udział w ewakuacji rannych ze szpitala przy ul. Płockiej. Przed aresztowaniem chroniła mnie przepustka RGO (Rady Głównej Opiekuńczej) i PCK. Na ramieniu nosiłam zawsze opaskę Czerwonego Krzyża, a na głowie czepek pielęgniarski.

Ważność języka niemieckiego umożliwiła wyjaśnienie, iż z ramienia gminy organizujemy punkt sanitarny dla uchodźców ze stolicy.

Po likwidacji szpitala polowego zrozumiałam, że właściwie zaledwie otarłam się o Powstanie. Przedostanie się do miasta było wtedy niemożliwe. Stolica ciągle jeszcze walczyła, do Okęcia dochodziły odgłosy walki. Nocą ogniste łuny unosiły się nad Warszawą. Co dalej? Nie chciałam pozostać bezczynna. Pole do działania na Okęciu znalazło się nieoczekiwanie szybko. W dniu 8 sierpnia niemiecka jednostka wojsk lotniczych dowodzona przez mjr. Wagnera utworzyła na Okęciu obóz przejściowy dla uchodźców ze stolicy. Zlokalizowano go na terenie warsztatów stolarskich Kupermana przy al. Krakowskiej. Stanowił on drugi po tzw. Zieleniaku etap wędrówki warszawian do Dulagu 121 w Pruszkowie. Z Okęcia wyczerpanych i chorych często ludzi pędzono do stacji WKD Raków, stąd kolejną przewożono do Pruszkowa.

Zgłosiłam się do obozu na Okęciu jako pielęgniarka wraz z kilkoma koleżankami z punktu sanitarnego Bazy Lotniczej. Wśród obohończej służby sanitarnej obozu spotkałam dobrze mi znanych lekarzy: dr. Jasilkowskiego, Gnoińskiego, Bobera i Trojanowskiego. Dla wielu poważnie chorych osób zorganizowali oni naprędce szpital wyposażony przez „Bernarda”. Zatrzymywałam tam wielu chorych, a w tym liczne, zwałcone brutalnie przez ukraińskich żołdaków kobiety. Aktywnie uczestniczyłam nie tylko w pomocy sanitarnej. Pośredniczyłam w akcji żywnościowej i pieniężnej. W gminie Okęcie stemplowałam warszawskie kenkarty, co umożliwiałoby zatrzymanie się w tym rejonie mieszkańcom samej stolicy. Łudność Okęcia zapewniała schronienie, dożywianie i opiekę setkom ludzi wyciągniętych z obozu. Pomoc niesły ponadto oficjalnie różne organizacje — PCK, RGO oraz Opieka Społeczna Gminy.

Wielokrotnie uczestniczyłam w transportach ludzi z obozu do stacji WKD. Wódką przekupywałam niemieckich żołnierzy-konwojentów, a kolejarze-patrioci zatrzymywali w polu kolejkę, umożliwiając ucieczkę licznym grupom uchodźców. Rozpierzchali się oni po okolicznych osadach. W dniu 13 sierpnia w trakcie konwojowania jednego z ostatnich transportów dostałam się w ręce Niemców podczas łapanki ulicznej w Tworkach. Moją towarzyszką niedoli była „Aldona”. „Budą” przewieziono nas do obozu w Pruszkowie, skąd uciekłyśmy już po pierwszej dobie, zawdzięczając to zresztą pomocy tamtejszego medycznego personelu. Do dziś wspominam pruszkowski „Dulag” jako koszmar. Nigdy więcej — ani przedtem, ani

Transporty nie były łatwe. Na niektórych odcinkach trasy przebijaliśmy się na siłę, czując niemal broń przystawianą do pleców, słysząc ciągle „Halt!” lub „Stój!”.

W szpitalu przy ul. Plockiej brakowało wody, leków i żywności. Ranni czekali na ratunek. Wypełnialiśmy nasze wozy rannymi, a po drodze zabieraliśmy jeszcze innych z kościoła Św. Wojciecha. W drodze przeżyłam straszne chwile, gdy pijani żołdacy ukraińscy strzelali do moich rannych ścigając ich uprzednio do rowu. Bezsilna wobec takiego bestialstwa zdecydowałam się na interwencję generała SS Reinefartha. Na siłę wtargnęłam do jego kwatery na plebanii kościoła Św. Wojciecha. Zażądałam obstrawy i osłony dla rannych żołnierzy w myśl Konwencji Genewskiej, obejmującej Armię Krajową od dnia 30 sierpnia 1944 r. Początkowo Reinefarth wyrzucił mnie za drzwi. Nie dałam jednak za wygraną i ponowiłam próbę. Raczyl mnie wreszcie wysłuchać. Krzyczałam wprost w desperacji, że nie ruszę się z miejsca, dopóki nie zapewni mi pomocy, pomocy jakiej i ja mu udzielię, jeśli zajdzie tego konieczność. W końcu wydał rozkaz: „Wyrzucić tę wściekłą babę i osłonić transport rannych do wiaduktu kolejowego we Włochach”. Dalej jechał mi spokojnie aż do miejsca przeznaczenia.

Po upadku Powstania zebrałam żołnierzy AK idących do niewoli. Choć zmęczeni i skrajnie wyczerpani po 63 dniach nierównej walki szli z dumnie podniesionymi głowami. Udało się niekiedy podać maszerującym drobną paczkę żywnościową, papierosy czy list, szepnąć kilka ciepłych słów. Walczyłam ze sobą, czy nie dotączyć do szeregów i pójść z nimi w nieznaną. Rozsądek jednak zwyciężył. Byłam potrzebna tu, na miejscu.

EPILOG

W 1944 r. w końcu października i w listopadzie jeździłam kilkakrotnie z ramienia PCK do Krakowa po leki, narzędzia i materiały opatrunkowe dla szpitali na linii WKD. Zmęczona ciężkim trybem życia, w ciągłej powolniejszej rozchorowałam się na żółtaczkę. Do pracy stanęłam ponownie w styczniu 1945 r. Zostałam wtedy zaangażowana jako pielęgniarka w ambulatorium Biura Odbudowy Stolicy — BOS i Stołecznego Przedsiębiorstwa Budowlanego — SPB, przy budowie domków fińskich.

W lipcu 1946 r. przeszedłam do pracy stałej w Klinice Dermatologicznej i zamieszkałam w odremontowanej willi przy ul. Kieleckiej u rodziny inż. Z. Leskiego, pracownika BOS. Przyjęłam również pracę na 1/2 etatu w akcji

„W” i dodatkowo pełniłam dyżury nocne w szpitalu Ambasady Angielskiej. W tym czasie wyszłam za mąż za lekarza dermatologa.

Na dwa tygodnie przed ślubem przeżyłam ciężki cios. Aresztowano mojego ojca pod zarzutem współpracy z NSZ. Otrzymał wyrok 10 lat pozbawienia wolności wraz z konfiskatą mienia i odebraniem praw obywatelskich. Utraciłam dom rodzinny i spokój o los niewinnie skazanego ojca. W stosunku do mnie zaczęły się szykany za moją przynależność do AK. Utrudniano mi odwiedzanie ojca w więzieniach na Rakowieckiej, w Rawiczu i Potulicach. Wspominam te czasy jako koszmar.

W latach 1950–58 nie pracowałam zawodowo. Zajęłam się wychowaniem dwóch córek. W 1958 r., w związku z poważną chorobą męża, zmieszona byłam podjąć pracę zarobkową. Splot zbiegów okoliczności sprawił, że nie było to już zajęcie pielęgniarckie. Zajęłam się kosmetyką, wykorzystując przy tym dyplom ukończonego w 1946 r. kursu w Szkole Kosmetycznej, prowadzonej przez lekarskie małżeństwo dermatologów.

Mój nowy fach okazał się w wielu punktach pokrewny zawodowi pielęgniarce. Skoncentrowałam się na pielęgnacji trudnych skór trądzikowych, współpracując przy tym z lekarzami dermatologami, m.in. z własnym mężem (dr. Tadeuszem Dyrłaczem), dr. Marianem Zajfenem, doc. W. Gutowskim oraz innymi, z różnych regionów Polski. W swoim gabinecie kosmetycznym w Warszawie przy al. Wyzwolenia 3/5 czuję się często jak pielęgniarka dbająca o dobry wygląd i zdrowie moich pacjentów. Cieszę się, że mogę łączyć doświadczenie pielęgniarckie z kosmetyką.

Zachowując zawsze w pamięci swe młode lata spędzone w WSP w drugiej połowie lat siedemdziesiątych rozpoczęłam poszukiwania koleżanek ze Szkoły. Ostatecznie udało mi się skompletować grupę siedmiu absolwentek WSP, „dziewczyn”, jak siebie do dziś nazywamy. Przez ponad rok zbierałyśmy się w moim gabinecie kosmetycznym przy al. Wyzwolenia, opracowując dalszy plan działania w związku z przypadającą w 1981 r. sześćdziesiątą rocznicą powstania Szkoły. W tym to czasie i miejscu zrodził się pomysł zorganizowania Zjazdu Koleżeńskiego, który odbył się w Klubie Lekarza w Warszawie oraz założenia Koła Absolwentek WSP i ufundowania tablicy upamiętniającej naszą Szkołę.

Niezależnie od tego pracowałam nad spowodowaniem uhonorowania wielu koleżanek odznaczeniami — medalem „Za udział w wojnie obronnej 1939 r.” i Krzyżem Powstańczym 1944 r.

Kpt. rez. D. W. Dyrłacz
11 245

Nagrodzona wieloma odznaczeniami i dyplomami, inicjatorka pierwszego po 34 latach spotkania absolwentek W.S.P. Od 1986 r. wiceprzewodnicząca Koła Absolwentek W.S.P. – od 1995 r. przewodnicząca.

Członek Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej nr leg. 014113 z dn. 10.04.91 r. /Ś.Z.Ż.A.K./ i Stowarzyszenia Lotników Polskich nr leg. 000111 z dn. 10 listopada 1993 r. Odznaczenia:

- 1) Medal za Warszawę 1939-1945
- 2) Medal Wojska - czterokrotnie /Londyn 1948 r. wraz z nominacją na stopień ppor. 10.10.1990 r./, 9.05.2001 kpt. nr rozk. 35
- 3) Krzyż Kampanii Wrześniowej /Londyn 1964/ Nr 11743.
- 4) Krzyż Armii Krajowej /Londyn 1969/.
- 5) Krzyż Partyzancki /Warszawa 1978/.
- 6) Warszawski Krzyż Powstańczy /Warszawa 1982/.
- 7) Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski /Warszawa 1984/.
- 8) Złota Odznaka Rzemiosła, za zasługi położone na polu prac społecznych i zawodowych.
- 9) Dyplom za zasługi dla Rzemiosła Polskiego w rocznicę 50-lecia Samorządu Rzemiosło, 1983 - przyznała Krajowa Rada Rzemiosł i C.Z.
- 10) Odznaka Pamiątkowa „Akcja Burza” - legitymacja żołnierza AK Nr 1-22-2097
- 11) Krzyż Narodowego Czynu Zbrojnego Nr 10.94.21 z dn. 12 września 1994 r.
- 12) Honorowa Odznaka Polskiego Towarzystwa Pielęgniarskiego 1994 r.
- 13) Odznaka Honorowa Z.I.Woj.
- 14) Odznaka Weterana Walk o Niepodległość – 1995 r. Nr 525
- 15) 11.XI,1997 r. Patent Weterana Walk o Niepodległość Rzeczypospolitej Polskiej Nr 243.
- 16) Medal Odrodzony Senat R.P. 1989-1999.
- 17) Kasetka filmowa – Szpital Ujazdowski.
- 18) Kasetka filmowa – Ucieczka na Borholm (kpt. Tomaszewski Tomasz „Łoś” Baza Lotnicza „Łużyce” 1949 rok.
- 19) III Światowy Zjazd Lotników Polskich, 26-31.08.2003 – otrzymałam Medal pamiątkowy na 85-lecie.

Warszawa 9/2/2004

A. Dyplina¹⁴

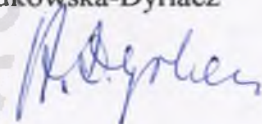
II/6

Odnaczenia, medale i dyplomy:

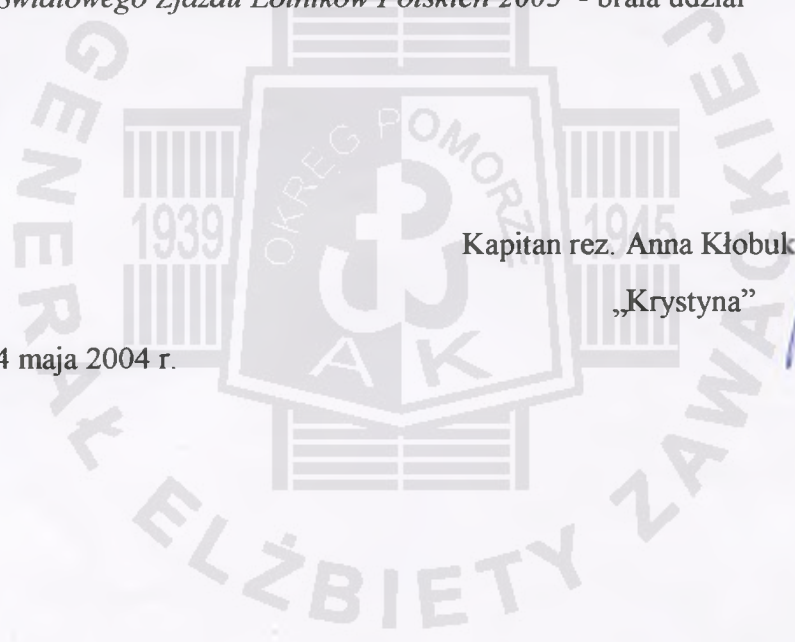
- 1) *Medal za Warszawę 1939-45*
- 2) *Medal Wojska - czterokrotnie* (Londyn 1948 wraz z nominacją na stopień ppor.)
- 3) *Krzyż Kampanii Wrześniowej* (Londyn 1964, Nr 11743)
- 4) *Krzyż Armii Krajowej* (Londyn 1969)
- 5) *Krzyż Partyzancki* (Warszawa 1978)
- 6) *Warszawski Krzyż Powstańczy* (Warszawa 1982)
- 7) *Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski* (Warszawa 1984)
- 8) *Złota odznaka Rzemiosła*, za zasługi położone na polu prac społecznych i zawodowych
- 9) *Dyplom za zasługi dla Rzemiosła Polskiego* w rocznicę 50-lecia Samorządu Rzemiosła, 1983 - przyznała Krajowa Rada Rzemiosł i C.Z.
- 10) *Odnaka Pamiątkowa „Akcja Burza”* - legitymacja żołnierza AK Nr I-22-2097
- 11) *Krzyż Narodowego Czynu Zbrojnego* Nr 10.94.21. z dn. 12 września 1994 r.
- 12) *Honorowa odznaka Polskiego Towarzystwa Pielęgniarskiego* 1994 r.
- 13) *Odnaka Honorowa Z.I.Woj.*
- 14) *Odnaka Weterana Walk o Niepodległość* - 1995 r. Nr 523
- 15) *Patent Walk o Niepodległość Rzeczypospolitej Polskiej* Nr 243 - 11 listopada 1997 r.
- 16) *Medal - Senat Odrodzony 1989-1999 Rzeczypospolitej Polskiej* - 1 września 1999 r.
- 17) *Medal Światowego Zjazdu Lotników Polskich 2003* - brała udział

Kapitan rez. Anna Kłobukowska-Dyrlacz

„Krystyna”

Warszawa 4 maja 2004 r.

**Lista uhonorowanych
Żołnierzy Wzajemnej Pomocy Polskiej 1939 roku
patentem WETERANA WALKI O NIEWOLĘ GŁOŚC RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ,
który otrzymali z rąk Wojewody Warszawskiego Bohdana Jantrzębekiego
na uroczystym spotkaniu w Ratuszu dnia 11 listopada 1997 roku**

1. Wiesława Baka s. Szydora	21. Jan Pająk s. Wojciecha	37. Julian Pająkiewicz s. Władysława	53. Jan Pająk s. Wojciecha
2. Emma Bielecka s. Adelfa	22. Jan Pająk s. Wojciecha	38. Jan Pająk s. Wojciecha	54. Stefan Pająk s. Józef
3. Irena Chojak s. Józef	23. Jan Pająk s. Wojciecha	39. Jan Pająk s. Wojciecha	55. Stefan Pająk s. Józef
4. Zdzisław Chojak s. Józef	24. Jan Pająk s. Wojciecha	40. Jan Pająk s. Wojciecha	56. Stefan Pająk s. Józef
5. Józef Chojak s. Józef	25. Jan Pająk s. Wojciecha	41. Jan Pająk s. Wojciecha	57. Stefan Pająk s. Józef
6. Anna Maria Bielecka s. Stanisława	26. Jan Pająk s. Wojciecha	42. Jan Pająk s. Wojciecha	58. Stefan Pająk s. Józef
7. Józef Chojak s. Józef	27. Jan Pająk s. Wojciecha	43. Jan Pająk s. Wojciecha	59. Stefan Pająk s. Józef
8. Anna Maria Bielecka s. Stanisława	28. Jan Pająk s. Wojciecha	44. Jan Pająk s. Wojciecha	60. Stefan Pająk s. Józef
9. Włodek Pająkiewicz s. Piotra	29. Jan Pająk s. Wojciecha	45. Jan Pająk s. Wojciecha	61. Stefan Pająk s. Józef
10. Bronisław Gajewski s. Józefa	30. Jan Pająk s. Wojciecha	46. Jan Pająk s. Wojciecha	62. Stefan Pająk s. Józef
11. Bronisław Gajewski s. Józefa	31. Jan Pająk s. Wojciecha	47. Jan Pająk s. Wojciecha	63. Stefan Pająk s. Józef
12. Tadeusz Kubiś s. Antoniego	32. Jan Pająk s. Wojciecha	48. Jan Pająk s. Wojciecha	64. Stefan Pająk s. Józef
13. Tadeusz Kubiś s. Antoniego	33. Jan Pająk s. Wojciecha	49. Jan Pająk s. Wojciecha	65. Stefan Pająk s. Józef
14. Stefan Kubiś s. Antoniego	34. Jan Pająk s. Wojciecha	50. Jan Pająk s. Wojciecha	66. Stefan Pająk s. Józef
15. Stefan Kubiś s. Antoniego	35. Jan Pająk s. Wojciecha	51. Jan Pająk s. Wojciecha	67. Stefan Pająk s. Józef
16. Stefan Kubiś s. Antoniego	36. Jan Pająk s. Wojciecha	52. Jan Pająk s. Wojciecha	68. Stefan Pająk s. Józef
17. Stefan Kubiś s. Antoniego	37. Jan Pająk s. Wojciecha	53. Jan Pająk s. Wojciecha	69. Stefan Pająk s. Józef
18. Stefan Kubiś s. Antoniego	38. Jan Pająk s. Wojciecha	54. Jan Pająk s. Wojciecha	70. Stefan Pająk s. Józef
19. Stefan Kubiś s. Antoniego	39. Jan Pająk s. Wojciecha	55. Jan Pająk s. Wojciecha	71. Stefan Pająk s. Józef
20. Stefan Kubiś s. Antoniego	40. Jan Pająk s. Wojciecha	56. Jan Pająk s. Wojciecha	72. Stefan Pająk s. Józef
21. Stefan Kubiś s. Antoniego	41. Jan Pająk s. Wojciecha	57. Jan Pająk s. Wojciecha	73. Stefan Pająk s. Józef

**KIEROWNIK
URZĘDU DO SPRAW KOMBATANTÓW
I OSÓB REPRYSIOWANYCH**

WARSZAWA 2.10.1997r.

**PREZES
RADY MINISTRÓW
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**

BOG HONOR OJCZYZNIE

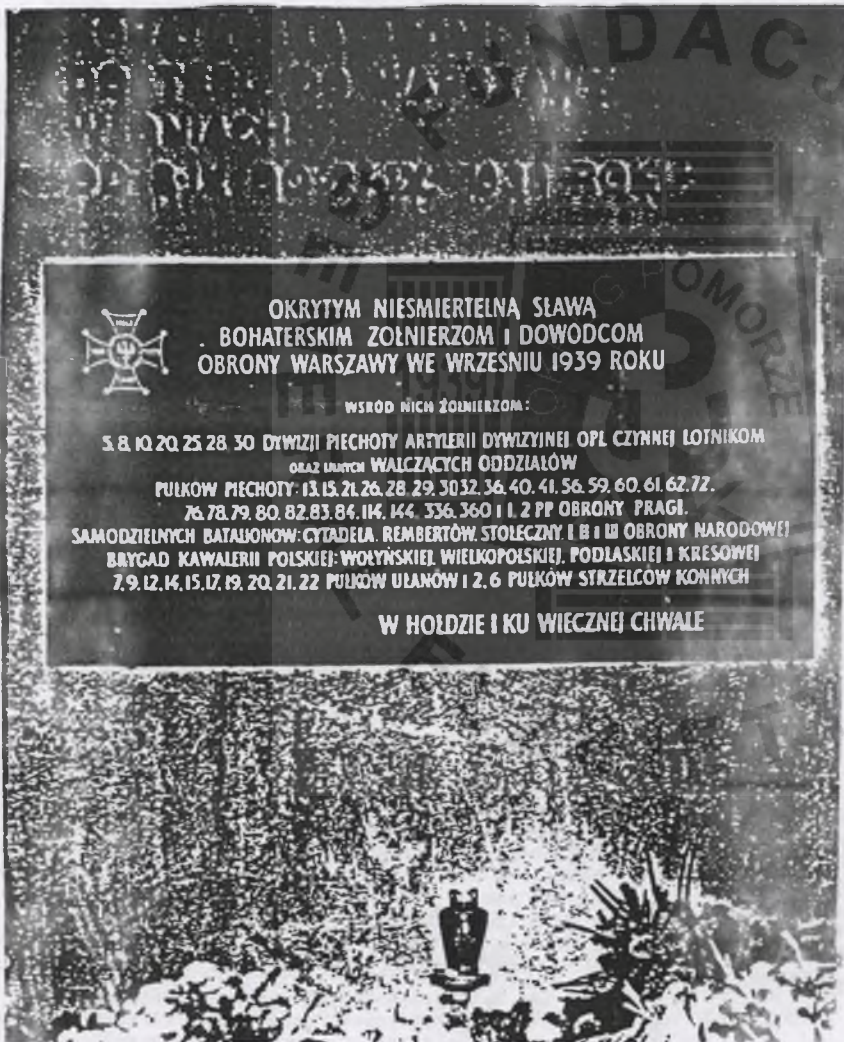

FORUM WETERANA

Dodatek do "Kombatanta" i "Polsce Wierni" nr 1 / 199
Wydaje Warszawska Wojewódzka Rada Żołnierzy Września
1939 roku Zw. Kombatantów RPiBWP

FORUM WETERANA powstaje z potrzeby komunikowania i artykułowania postulatów środowisk najstarszej formacji weteranów Wojny Obronnej Polski województwa Warszawskiego. Zamierzamy prezentować cenne inicjatywy o realizacji ustawy o kombatantach. Dostrzegamy potrzebę omawiania komunikatów, publikacji, materiałów i wspólnych uroczystości rocznicowych. Heroiczny wrzesień oczekuje na prawdziwą historię. "achęcamy do dyskusji nad formą, oczekujemy na propozycje i zapraszamy do współpracy.

R e d a k c j a

W ROCZNICĘ OBRONY WARSZAWY

Tegoroczna Manifestacja Patriotyczna przy Barykadzie na Ochocie była wydarzeniem szczególnym i waruszającym. Odsłonięta w dniu 8 września płyta z inicjatywy Warszawskiej Wojewódzkiej Rady Żołnierzy Września 1939 r.

Zw. Kombatantów RPiBWP zapewnia, że Barykada - Symbol obrony Stolicy Polski uzyskała zgodność z realiami historycznymi. Fot. obok.

Płyta odsłonięta 3 września 1997 roku ufundowana została przez Wojewodę Warszawskiego i Prezydenta m.st. Warszawy. Odsłonięcia dokonał Prezydent Miast w asyście weteranów Września - uczestników obrony Warszawy 1939 roku.

Przemówienia zawierające zarówno wspomnienia jak i odniesienia do dzisiejszej rzeczywistości wygłosili: Dyrektor Zarządu Dzielnicy Warszawa Ochota, senior weteranów wojny obronnej Polski

i konspiracji ppłk w st. spocz. Jan ^{S40} oraz Prezydent m.st. Warszawy Marcin Święcicki. Uroczystą oprawę Manifestacji zapewniły poczty sztandarowe /29/ w tym pułków Warszawskich 21 pp Dzieci Warszawy i 36 pp Legii Akademickiej, Kompania Reprezentacyjna WP Warszawskiego Garnizonu, bardzo liczni mieszkańcy Stolicy, młodzież szkolna i drużyn harcerskich, kombatanci i zawsze wdzięczni mieszkańcy nieujarzmionej Stolicy. Organizatorami tegorocznej uroczystości byli: Warszawska Wojewódzka Rada Żołnierzy Września ZKR PiBWP oraz Dzielnicowy Komitet Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa Warszawa Ochota.

KALENDARIUM WETERANÓW WRZEŚNIA

6 września - pod tablicą kościoła przy ul. Pol-
skiej 140 złożone zostały kwiaty w związku upamiętni-
niającym bój 8 kompanii 40 pp Strzelców Łwowskich
i jego dowódcy por Zdzisława Pacaka-Kuźmirskiego
z 4 DPanc. W spotkaniu uczestniczył por Ryszard
Konciewicz żyjący jeszcze uczestnik walk na przed-
polu Woli we wrześniu 1939 roku.

8 września - przy pomniku sanitariuszki i d.
cmentarza Wojskowego Szpitala Ujazdowskiego odbyła
się uroczystość upamiętniająca udział szły sanit-
tarnej wojska II Rzeczypospolitej. Uroczystość orga-
nizuje oddział Warszawski Związku Inwalidów Wojenny RP
wspólnie ze Stowarzyszeniem Weteranów Muzeum Zamku i
Szpitala Wojskowego na Ujazdowie. Okolicznościowe
przemówienie, nawiązujące do heroicznego września
wygłosił przewodniczący Wojewódzkiej Rady Żołnierskiej
Września kol. Erwin Laciak

12 września - na Fradze Południe przy omniku-
głazie żołnierzy zgrupowania 21 pp Dzieci Warszawy
w Aleji Waszyngtona spotkali się weterani walk w obro-
nie przedmościa praskiego we wrześniu 1939 roku i kom-
batanci innych formacji. W przemówieniu burmistrza
gminy Praga Południe znalazły się związki wspólnej
walki żołnierzy i ludności cywilnej miasta przeciwko
10 armii niemieckiej. Przemówienie zostało, że pod do-
wództwem gen Juliusza Zulaufa i dowódcy 21 pp walczyło
około 40000 oficerów, podoficerów i szeregowych.

14 września - w Brwinowie przy pomniku 32 pp
Legii Akademickiej spotkali się kombatanci różnych
armii i frontów w ułudzie walki czterech armii walczących
na zachodnim Wielkopolskim teatrze wojennym Września.

14 września - przy pomniku obelisku Ubrońców
Kodlina w twierdzy Kodlin odbyła się imponująca mani-
festacja ludności miasta i województwa. W uroczystości
uczestniczył minister Urzędu ds. Kombatantów i Osób
Represjonowanych prof dr hab. Adam DOERUŃSKI.

1 września i 24 września - w dzielnicy Bielany
odbyły się znaczące uroczystości upamiętniające:
ofiarny bój 1 batalionu 30 pp Strzelców Kaniowskich
pod pomnikiem na cmentarzu Wawrzyszewskim i u stóp
pomnika na skwerze żołnierzy 30 pp Strzelców Kaniow-
skich. Obok Huty przysul. Kasprowicza do bardzo licz-
nie zgromadzonej młodzieży i wychowawców szkół pod-
stawowych i ogólnokształcących / około 1500 osób /
przemówił minister Urzędu ds. Kombatantów i Osób Repr.
prof dr hab. Adam Dobroński i przewodniczący Śrowosika
30 pp i ich rodzin ppłk w st. spocz. Julian Rataj. Była
to nadzwyczaj piękna i pouczająca lekcja historii
o znaczeniu września 1939 roku, patriotyzmie i poświę-
cenia Narodu dla sprawy wolności i suwerenności kraju.
W uroczystości uczestniczyli żołnierze - weterani 30 pp
Strzelców Kaniowskich: sierż. Jan Atys, płk. Julian Koło-
dziejski, ppłk Julian Rataj i ostatni żyjący świadek
czynów mjr Bronisława Kamińskiego dowódcy 1 batalionu.
kpt Wacław Wysocki - Godzamba.

26 września - na Mokotowie przy ul. Czerniakowskiej
w danym forcie obronnym południowej Warszawy spotkali
się ochotnicy bat-alionów robotniczych, Ordona i Ste-
fana Starzyńskiego. Do uczestników manifestacji wśród
których była liczna młodzież szkolna i klubu sportowego,
którego członkiem był mistrz Olimpijski Janusz Kusoc-
ciński przemówił redaktor Maciej Piekarski, autor
książki Samotna placówka opisujący bohaterską walkę
obronców fortu czerniakowskiego.

WIADE SMUTNE, KOMBATANCI I WYKOLNIEC
uczestniczył w uroczystościach przypominających heroiczny
wrzesień 1939 roku organizowanych na terenie województwa
Warszawskiego. W drugiej połowie września, po wiel-
kiej bitwie na Szurą, całe zgrupowania przesuwały się
w stronę Warszawy, tocząc po drodze krwawe potyczki
z wojskami niemieckimi. W rejonie Łomianek,
od rana przez Łonzę, Sadową Dziekanów, Mielpin, Dąbrowę
i Burakowa poległo ponad 2500 żołnierzy polskich. Uro-
czystości upamiętniające odbywały się w miejscowościach:
Milejowice Kozłorkowa, pod Czosnowem i Łubicach,
Brwinowie, Łubalinie, Łaskach i Wpłce Węgłowej i
Łomiankach. Z których z nich zostały opisane na łamach
biuletynów kombatanckich.

28 września - na cmentarzu forteczny w twierdzy
Kodlińskiej wstąpiły zostały pomniki ku czci pole-
głych żołnierzy WP 1920 roku i 1939 roku. Pomnik oraz
wzrost cmentarza fortecznego powstał sumpter Woje-
wody Warszawskiego, dla poszanowania tradycji oręża
Polskiego i upamiętnienia walk o wolność i niepodle-
głość kraju. Na uroczystości przybyli liczni mieszkań-
cy miast i gmin okolicznych, przedstawiciele związków
kombatanckich i dostojni Goście reprezentujący sejm
i senat, Prezidenta, Rząd RP generalicja i władze
wojewódzkie i miasta st. Warszawy. Mszę św. celebrował
Jego Eminencja ks. kardynał Józef Glemp Prymas Polski.
x/ Urzędu ds. Kombatantów i OR

Z uwagą wysłuchano wystąpienia ppłk Jana Sadowskiego
weterana Wojska Obronnej Polski 1939 roku i _____
Prezesa Związku _____

nawiązujących do wydarzeń, które ukształtowały nasz XX
wiek.

Uroczystości upamiętniające heroiczny wrzesień
w województwie Warszawskim, zakończone zostały Apielem
Poległych w kwaterze wojennej żołnierzy WP na cmenta-
rzu Powązkowskim d. Wojskowy. W kwaterze spoczywają
tyśiące żołnierzy poległych w obronie Stolicy Polskiej
1939 roku. Na uroczysty Apel przybył reprezentacyjny
pluton pochóranych Wojskowej Akademii Technicznej.

W historycznym znaczeniu obrony Warszawy, dziel-
ności żołnierzy i ofiarności społeczeństwa mówił
kpt mjr Stanisław Nowicki uczestnik ostatniej bitwy
pod Kodlinem i przewodniczący Warszawskiej Wojewódz-
kiej Rady Żołnierskiej Września,
Po śladu poległych odczytany przez _____

uroczystość zakończona została salwą kompanii honorowej WP
i składaniem wieńców i kwiatów.

W oblężonej Warszawie powstała
wielka konspiracja Narodu

We wrześniu 1939 r. gen Michał Tokarzewski-
Karaszewicz był dowódcą etapów armii "Pomorze",
w bitwie nad Bzurą dowodził Grupą Operacyjną,
a po przybyciu do Stolicy dowódcą armii "Warszawa"
wyznał Go na swego zastępcę. Przedstawiona przez
konsepcja zorganizowania i prowadzenia dalszej
walki podziemnej została zaakceptowana. Dowódcą
armii Warszawa przekazał generałowi swe pełnomocnic-
twa, które brzmiały: "Dać mi przez Kancelnego
Wodza w porozumieniu z Rządem pełnomocnictwo do-
wódzenia w wojnie z najazdem na cały obszarze
Państwa przekazuję gen bryg. Michałowi
Tokarzewskiemu-Karaszewiczowi z zadaniem prowa-
dzenia dalszej walki o utrzymanie niepodległości
i całości granic".

Zunia zakończyły się walki wojskowa organizacja
konspiracyjna rozpoczęła swą działalność pod nazwą
Służba Zwycięstwu Polski /SZWP/. Na początku 1940 r.
liczyła ponad 25000 sprawnych wojakowo i ideowo
żołnierzy. W porozumieniu z Kancelnym Wodzem w
Paryżu SZWP przekształcona została w Związek Walki
Zbrojnej /ZWZ/. Komendantem głównym został generał
Sosnowski z siedzibą w Paryżu. Gen Tokarzewski mia-
nowany został komendantem obszaru na wschodzie
z siedzibą we Lwowie, a komendantem ZWZ na okupację
niemiecką płk Stefan Rowecki z siedzibą w Warszawie
późniejszy twórca i dowódca Armii Krajowej.

Gen E. Tokarzewski był odznaczony Komandorskim
i Srebrnym Krzyżem Orderu Wojennego Virtuti Militari,
Orderem Polonia Restituta klasy III i IV, Krzyżem
Niepodległości z Mieczami, czterokrotnie Krzyżem
Walecznych, dwukrotnie Złotym Krzyżem Zasługi z
Mieczami i wieloma innymi odznaczeniami.

W 200 setną rocznicę napisania Piśmni Legionów przez Józefa WYBICKIEGO i 79 rocznicę odzyskania niepodległości Polski, Warszawska Wojewódzka Rada Żołnierzy Września 1939 roku zorganizowała uroczyste spotkanie weteranów w siedzibie Zarządu Wojewódzkiego ZKRPIBWP Aleje Ujazdowskie 6a. 13 list-październik w spotkaniu uczestniczyli przedstawiciele klubów środowiskowych i zaproszeni Goście: gen bryg Józef Mierzejewski KPIJKOWSKI przewodniczący Krajowej Rady Żołnierzy Września, naczelnik wydziału w Dep. Społecznym MOI płk wychowawcy podchorążych Wojskowej Akademii Technicznej Prezes Zarządu Wojewódzkiego mgr Wojciech SŁOPEA i sekretarz Zarządu Wojewódzkiego kpt rez. Jerzy LIETZKI. Okolicznościowe referaty wygłosili: przewodniczący WR Rady kpt mgr inż. Stanisław KOWCZYŃSKI i wiceprzewodniczący kpt inż. Erwin ŁACICKI. Dyskusję poprzedziło wręczenie dyplomów weterana walk o niepodległość, tj. tym, którzy nie uczestniczyli w uroczystym akcie zbliżającym się po raz pierwszy dla weteranów wojaczkowa Warszawa, o w Ratuszu.

O prawdziwą historię września

Odkryto się walczyć zebranie sprawozdawczo-wyborcze Związku Oficerów Sił Sił Wojska Polskiego II Rzeczypospolitej Polskiej. Sprawozdanie jego Zarządu Głównego za okres od listopada 1994 roku do października 1997 roku przedstawił prezes - ppłk Władysław Piotrowski. Związek aktualnie skupia 178 oficerów, którzy w minionym 3-leciu bieżącym się o upamiętnienie miejsc pamięci związanej z historią stracił podchorążych. Przewodził działalność społeczno-patriotyczną, organizował opiekę społeczną i pomoc dla kolegów, a także przedsięwzięcia naukowo-historyczne i różne spotkania. Zebrani wysłuchali również okolicznościowego referatu na temat kampanii wrześniowej 1939 roku, który wygłosił Aleksander Labuszewski.

Oficerowie zabierający głos w dyskusji skoncentrowali się na kilku kwestiach: oczyszczaniu z błędów, załóżników i pospołitych oszczerstw poszczególnych epoków i całej historii wojny wrześniowej w 1939 roku, dążeniu do przedstawienia w publikacjach tych oficerów, którzy przejawili bohaterstwo w walkach honorowych, a dotychczas są mało znani lub w ogóle zapomniani; rozszerzeniu kontaktów z jednostkami i instytucjami wojskowymi i ośrodkami naukowymi MON.

Konieczne jest - stwierdził dyskutanci - podejmowanie działalności w celu dobrego upamiętnienia miejsc, w których toczyły się szczególne zacięte walki obronne z najeźdźcami niemieckimi. Chodzi przede wszystkim o postawienie pomnika żołnierzom uczestniczącym w bitwie nad Bzurą oraz o zabieganie u władz, aby było kontynuowane zwanowanie i odznaczanie oficerów z kampanii wrześniowej, co przez długie lata zaniedbywano i nawet negowano. Jednocześnie aktywnie dyskutowano, aby nie tylko o tych wszystkich sprawach mówiono i uzyskiwano. Trzeba więc, żebyśmy sami solidnie pracowali zbieraniem dokumentów dla poznania prawdziwej historii wrześniowej i jaką właśnie powinniśmy pozostawić młodemu pokoleniu Polaków.

Postulaty w tych sprawach zgłosił m.in. oficerowie: Apoloniusz Zawilski, Adam Zieliński, Józef Jodłowski, Adam Zawadzki, Józef Szkuła, Michał Kuncewicz. A w podjętej uchwale ważnego zebrania zostały sprecyzowane zadania do działania Związku na kolejny okres 3-letni.

Wybrano także Zarząd Główny tego Związku. Weszli doń oficerowie: Władysław Piotrowski - prezes, Kazimierz Dobrowolski, Kazimierz Kowal, Michał Kuncewicz, Edward Kusmider i Józef Szkuła.

PC/SC E WIERNI nr 12/24/ 1997

Książki o tradycjach wrześniowych pułków polskich

Ukazała się monografia 21 pp Dzieci Warszawy, wydana przez Wydawnictwo Bellona i współwydawcą Ofic. Wyd. Wolumen. Jest to pierwsza monografia z cyklu /serii/ pułki warszawskie. Autorzy, żołnierze tego pułku, wywiązali się nad podziw opisując dzieje pułku i jego poprzedników włączonych w walkach nocy listopadowej, Olszyny Grochowskiej, wojny polsko-ukraińskiej i polsko-bolszewickiej, później przez zaszczytny udział w Wojnie Obronnej 1939 r. aż do działalności konspiracyjnej i walk w Powstaniu Warszawskim.

Książka, oddająca hołd pokoleniom żołnierzy walczących o wolność i suwerenność Ojczyzny, w pełni zasługuje aby trafiła do rąk młodego pokolenia Polaków.

Jeszcze pod koniec b. roku ma ukazać się książka Wrzesień 1939 r. w wspomnieniach szefa sztabu Naczelnego Wodza gen. Wacława Stachewicza. Znajdzie w niej także czytelnik informacje na temat Operacji "Bzura". Oficyna wydawnicza RYTM poświęca si, i drukuje możliwie pełnej epickim pamiętnikarskie po generale. Cała ta ciekawa twórczość nie doczekała się dotychczas pełnej publikacji.

Oczekiwanie Nowego Roku i wszelkiej pomyślności w życiu osobistym życzy wszystkim kombatanom i weteranom w styczniu 1998 roku

Warszawska Wojewódzka Rada Żołnierzy Września 1939 Zs. Kombatanów RP i BKP

A P E L

o budowę pomnika Wielkiej Bitwy w obszarze Warszawy

Idea upamiętnienia trzytygodniowej bitwy żołnierzy Wojska Polskiego o stolicę Polski we wrześniu 1939 roku podjęta została przez Warszawską Wojewódzką Radę Żołnierzy Września ZKRPIBWP w programie wrześniowych uroczystości patriotycznych 1997 roku. U podstaw tej inicjatywy była asymetria kreowania symboli walk Narodu o wolność i suwerenność Ojczyzny.

Pomnik-mauzoleum powinien stać się hołdem dla wszystkich żołnierzy Wojska Polskiego II Rzeczypospolitej Polskiej, którzy nie tracąc ducha i wiary w sens walki z potęgami imperialnymi, oddawali wszystko co najdroższe, ofiarnie walcząc do końca.

Pierwszy zwycięski bój z zagonem pancernym XVI niemieckiego Korpusu Pancernego na przedmościu Warszawy, uratował Stolicę Polski przed zagarnięciem na samym początku wojny, przez przypadkowy wypadek wojsk pancernych. Bohaterska obrona Warszawy była operacyjnym współdziałaniem z armiami Poznań, Pomorze i Modlin walczącymi w obszarze na zachód od Wisły. Pomnik-mauzoleum będzie symbolem wdzięczności Warszawiaków dla bohaterów obrony Warszawy we wrześniu 1939 roku i ofiarnej ludności cywilnej Stolicy.

Pragniemy aby pomnik odsłonięty został w czasie jubileuszowej 60 rocznicy Wojny Obronnej Polski i przypominał wszystkim, że jako Naród powinniśmy być dumni z walki zbrojnej rozpoczętej na samym początku II Wojny Światowej, i zdecydowanego "NIE" wypowiedzianego agresorom.

Wyrażamy przekonanie, że pozyskamy wsparcie dla naszej inicjatywy ze strony przedstawicieli Wojska Polskiego, Rady Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa, Władz Wojewódzkich i samorządowych Miasta, Urzędu ds. Kombatanów i OR, a władze gminy Warszawa Centrum podejmą stosowne decyzje i uchwały o lokalizacji i realizacji przedsięwzięcia.

Oczekuje że inicjatywa spotka się przychylną oceną Związków i Stowarzyszeń kombatanek, a przede wszystkim środowisk weteranów Wojny Obronnej Polski 1939 roku.

W DNIU 7 WRZEŚNIA 2011 R., PO CIĘŻKIEJ CHOROBIE, ZMARŁA W WIEKU 93 LAT
NASZA MAMA I BABCIA

Ś†P

ANNA DYRLACZ

z d. KLOBUKOWSKA

c. WINCENTEGO (h. OKSZA) I HALINY Z GRZYBOWSKICH,
URODZONA W MAJĄTKU OJRZEŃ POW. CIECHANÓW

Dypl. pielęgniarka, żołnierz Kampanii Wrześniowej
i Powstania Warszawskiego
kpt. WP w st. spocz.

Odnaczona m.in. Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski,
Krzyżem i Medalem Kampanii Wrześniowej, Krzyżem Partyzanckim,
Krzyżem AK, Warszawskim Krzyżem Powstańcym oraz
Medalem im. Florence Nightingale.

Od 1962 r. prowadziła gabinet kosmetyki leczniczej w Warszawie.
Działaczka Warszawskiej Izby Rzemieślniczej.

Zaangażowana w działalność organizacji kombatanckich i społecznych.
Aktywny członek «Solidarności». Oddana idei podniesienia rangi zawodu
pielęgniarek i kosmetyczek w Polsce.

NABOŻEŃSTWO ŻALOBNE ODBĘDZIE SIĘ
W DNIU 14 WRZEŚNIA 2011 R. O GODZ 11.00
W KOŚCIELE ŚW. KAROLA BOROMEUSZA NA STARYCH POWĄZKACH,
PO CZYM NASTĄPI WYPROWADZENIE NA CMENTARZ MIEJSCOWY
DO GROBU RODZINNEGO.

O czym z głębokim żalem zawiadamia

Najbliższa rodzina

III 13 Inne materiały dot. ogólnie okresu okupacji

- Krótki zarys historii jednostki AK - Baza lotnicza "tuzyce" Warszawa, przekazany przez A. Dyrłacz, Łopie, k.1 s.1-2.

III/3/A

Krótki zarys historii jednostki Armii Krajowej Baza Lotnicza "Łużyce" Warszawa

Bezpośrednio po zakończeniu kampanii obronnej 1939 roku w samej tylko Warszawie, na przełomie lat 1939-1940 zorganizowało się samorzutnie około 10 grup żołnierzy związanych z lotnictwem.

Jedne z nich rekrutowały się z oficerów i podoficerów lotnictwa w służbie czynnej, rannych lub zbiegłych z obozów jenieckich, inne z oficerów technicznych, inżynierów, techników, mechaników oraz pracowników zakładów lotniczych, jak również ze środowisk młodzieży szkół zawodowych, średnich i studentów Politechniki Warszawskiej, związanych zaawansowanymi zainteresowaniami z lotnictwem.

Wspomnieć tu należy o grupie w środowisku Polskich Linii Lotniczych "LOT" pod dowództwem płk.pil. Juliusza Gilewicza i płk.pil. Teofila Dziamy, którzy aresztowani i rozstrzelani przez okupanta w Oświęcimiu, utworzyli tragiczną listę lotników poległych w konspiracji za wolność Ojczyzny.

Wszystkie te grupy stopniowo podporządkowały się Związkowi Walki Zbrojnej. W marcu 1940 roku gen.Grot-Rowecki powołuje Szefostwo Lotnictwa pod dowództwem płk.dypl.pil.Berżarda Adameckiego ps. "Gozdawa", "Grabiec", "Dyrektor", przekształcone w 1942 roku w Wydział Wojsk Lotniczych Armii Krajowej.

W związku z planami operacyjnymi i planem Odbudowy Sił Zbrojnych, dowództwo Armii Krajowej rozpoczęło działania organizacyjno-scaleniowe z równoczesnym grupowaniem specjalistów poszczególnych broni w jednostki pułkowe w rejonach przedwojennych miejsc postoju.

W wyniku takich działań powołano jednostkę Baza Lotnicza "Łużyce" Warszawa, jako kontynuatorkę I Pułku Lotniczego, stacjonującego na Okęciu z zadaniem:

- scalenia poszczególnych, samodzielnych grup lotniczych,
- przygotowania planów operacyjnych w zakresie zdobycia i uruchomienia obiektów lotniczych zlokalizowanych w rejonie Warszawy,
- utworzenia kadry konspiracyjnej pułku lotniczego,
- uruchomienia szkolenia kadry technicznej obsługi lotnictwa,
- prowadzenia wywiadu w zakresie wyposażenia lotnisk oraz ruchu lotniczego na tych lotniskach,
- prowadzenia wywiadu w przemyśle lotniczym oraz działalności sabotażowej w przemyśle i na lotniskach,
- współdziałania w organizacji dwustronnej łączności lotniczej tzw. "Mostów",
- zorganizowania służby sanitarnej pułku oraz służby łączności.

Pierwszym dowódcą Bazy Lotniczej "Łużyce" Warszawa został płk.pil.Zenon Romanowski ps."Bończa". Odpowiedzialnym za wyszkolenie był płk.pil.inż.Jerzy Witkowski ps."Wojciech", a zastępcami dowódcy: kpt.pil.Tomasz Tomaszewski ps."Łoś" i kpt.pil.Witold Nowakowski ps."Oracz". Służbie sanitarnej szefował kpt. lotn.dr med.Jan Madej ps."Lech", zaś jego zastępcą był płk./ówczesny por./ dr med.Wiesław Rott ps."Owski".

IV/3/2

Wszyscy ci oficerowie przed powołaniem Bazy Lotniczej "Łużyce" organizowali i działali w grupach lotniczych na terenie Warszawy.

Jesienią 1943 roku dowództwo Bazy przejął płk.pil.Franciszek Hynek ps."Łopian", a po jego aresztowaniu i osadzeniu w Gross Rosen i Belsen Bergen, na dowódcę sygnowano w maju 1944 roku zrzuconego z Anglii płk.pil.Jana Białego ps."Kadłub".

Powierzone zadania Baza Lotnicza "Łużyce" Warszawa wykonywała z pełnym powodzeniem mając w swych szeregach już wykwalifikowanych specjalistów lotniczych lub zdobywających kwalifikacje wojskowe i techniczne w oparciu o system istniejących szkół i kursów zawodowych. Zadania wywiadowcze i sabotażowe ułatwiał fakt, że wielu żołnierzy Bazy znało z działalności przedwojennej tereny lotnisk, urządzeń i zakłady przemysłowe pracujące dla lotnictwa.

Lawy ←

W latach 1942-1944 Baza Lotnicza "Łużyce" Warszawa posiadała 5 kompanii; pluton łączności, pluton sanitarny, pluton uderzeniowo-osłonowy "Ławy", pluton "Gocławek" oraz wydzieloną grupę personelu latającego.

Docelowym zadaniem Bazy było obsadzenie i zapewnienie obsługi lotnisk na terenie Warszawy.

W dniu Powstania Warszawskiego, zgodnie z otrzymanymi rozkazami, 1, 2 i 3 Kompania oraz pluton uderzeniowo-osłonowy stawily się na Okęciu aby wziąć udział w zdobywaniu lotniska wraz 7pp AK "Garłuch" pod dowództwem szefa operacji mjr. Stanisława Babiarza ps."Wysocki". PO załamaniu się próby zdobycia lotniska, żołnierze Bazy Lotniczej "Łużyce" przedostali się do Puszczy Kampinowskiej, gdzie w zgrupowaniu AK "Kampinos" przeszli cały szlak bojowy tego zgrupowania. Część żołnierzy Bazy przebija się przez okrażenie podczas bitwy pod Jaktorowem i dołącza do oddziałów partyzanckiego 25pp w Górach Świętokrzyskich. 4 i 5 kompania drugiego rzutu, stacjonująca w Śródmieściu, podporządkowuje się dowództwu Śródmieścia - Południe i walczą do kapitulacji Warszawy.

Wreszcie pluton "Gocławek" zgodnie z rozkazem melduje się w dowództwie batalionu "Żubr" i bierze udział w ataku na lotnisko Bielany, a następnie walczy na terenie Żoliborza do kapitulacji.

Po zakończeniu wojny wielu żołnierzy Bazy Lotniczej "Łużyce" było represjonowanych, w atmosferze szczególnej nieufności ówczesnych władz do formacji lotniczych, czego tragicznym dowodem było rozstrzelanie w roku 1952 dowódcy wydziału wojsk lotniczych Armii Krajowej płk.dypl.pil.Bernarda Adameckiego.

Mimo to wielu żołnierzy pozostało wiernymi umiłowanemu lotnictwu: odradzało lotnictwo sportowe, pracowało w aeroklubach, lotnictwie sanitarnym, studiowało na wydziale lotniczym Politechniki Warszawskiej. I na tym etapie nie odbyło się niestety bez ofiar: w 1958 roku zginął śmiercią lotnika b.dowódca Bazy Lotniczej "Łużyce" płk.pil.Franciszek Hynek. Wielu żołnierzy Bazy odeszło już na zawsze, dla pozostałych to już jesień życia, ale wszyscy mają poczucie dobrze spełnionego obowiązku wobec Ojczyzny.

L.22.2164 WSK02. 1 prekazał Anne Dymbacz/

III 15 Inne materiały zebrane przez relatora

- Życiorys Viktora Szandorowskiego, przekazane przez A. Dyrłacz, kopia, k. 1 s. 2-3
- Dodatkowe dane do życiorysu Viktora Szandorowskiego, zebrane przez A. Dyrłacz, kopia, k. 2 s. 4-7
- Zdjęcia i legitymacja AK Viktora Szandorowskiego, kopia, k. 1 s. 8-9
- Uzupełnienie przebiegu służby Viktora Szandorowskiego, kopia, k. 1 s. 10-11
- Polskie samoloty sanitarne w Luksemburgu, „Jestem” Nr 18/18, 1938r., kopia, k. 3 s. 12-15
- Nauka i sukcesy pilotżgniarek spadochroniarek, oprac. Irena Kosobudzka, 2000r., kopia, k. 4 s. 16-19
- Kartka pocztowa z symbolem polski walczącej, org., k. 2 s. 20-21
- Kartka pocztowa „100 lat lotnictwa światowego - 85 lat lotnictwa polskiego”, org., k. 1 s. 22-23

III/5/1

Wyłączone :

1. Biuletyn informacyjny, Światowy Związek
Żołnierzy Armii Krajowej Okręg Warszawa,
sierpień 2005, org., nadesłany przez
Annę Dyrłacz 23.01.2006.
2. Biuletyn Stowarzyszenia Lotników Polskich,
100 lat Lotnictwa Światowego - 85 lat lotnictwa
polskiego (1918-2003), org., nadesłany przez
Annę Dyrłacz 10.03.2004.

Ż Y C I O R Y S

konty i
nie wyjęte III/5/2

SZANDROWSKI WIKTOR, pseudonim "Adam Szpak" oficer służby stałej lotnictwa WP, podpułkownik - 1927 r., pułkownik pil.obs. - 1940 r. rozkazem Nacz. Wodza gen. W. Sikorskiego.

Urodzony 25.XI.1892 r. w Horodni gub. Czernihowskiej, w rodzinie zesłańców, syn Sergiusza i Elżbiety Dela Woss, gimnazjum klasyczne w Homlu ukończył w 1910 r. ze złotym medalem.

1910 - 1914 - Uniwersytet w Petersburgu Wydz. fiz.-mat.

1914-1915 - Konstantynowska Szkoła Artylerii w Petersburgu.

1917-1918 - Wojskowa Szkoła Lotników Obserwatorów.

W 1918 r. w rozp. Polskiego Komendanta m. Eupatorii. W grudniu 1918 r. przybył do kraju i z dniem 1.I.1919 r. rozpoczął służbę w WP. W roku 1919 została zorganizowana w Warszawie Szkoła Obserwatorów, następnie przeniesiona do Torunia, której był komendantem. W latach 1919-1920 brał udział w wojnie polsko-rosyjskiej. W 1924 roku przeniesiony do Warszawy 1 Pułk Lotniczy, następnie Wojskowa Centrala Badań Lotniczych. Z dniem 1.I.1927 r. mianowany podpułkownikiem. W 1929 r. przeniesiony do Oficerskiej Szkoły Lotniczej w Dęblinie na stanowisko Dyrektora Działu Nauk. W roku 1934 przeniesiony do Dep.Dow.Og. MSWojsk. na stanowisko Szefa Wydziału. Od 1937 r. do 1939 r. pełni obowiązki Dowódcy Obr. P-lotn. w DOK VIII w Toruniu.

W czasie działań wojennych 1939 r. w Modlinie na stan. D-cy Oddziału Techn. Następnie w niewoli w Działdowie, po zwolnieniu w listop. 1939 r. powrócił do Warszawy. W okresie okupacji od 1940-1942 r. w O.W., a od 1942 do 31.VII.1944 r. w P.Z.P. /Polski Związek Powstańczy - nazwa okresowo używana przez A.K./ W czasie Powstania Warszawskiego przydzielony do Dowództwa Obwodu 1 - Śródmieście. M.in. prowadził oddział lotników w ataku na Uniwersytet Warsz. Po Powstaniu w niewoli w Bergen, Fallingbestelgrosborn, Neuenbrandenburg, Sundbostel, Lubeka. Po wyzwoleniu z niewoli przebywał w sanatorium angielskiej Bazy lotniczej w Bad Rohburg, gdzie zmarł w dniu 28.12.1948 r. Pozostawił żonę i czworo dzieci - wszyscy brali udział w konspiracji i Powstaniu Warsz. w Szarych Szeregach i A.K. Żona Janina z d. Chrostowska, zm. w 1970 r., brała udział w ratowaniu osób pochodzenia żydowskiego, za co została odznaczona Medalem Sprawiedliwych wśród Narodów Świata.

C. A. W. - pośw. sł.

Obrona Warszawy i Modlina 1939 - L. Sławeckiego

Wyższa Oficerska Szkoła Lotnicza - Jan Celak

Lotnisko Toruńskie 1920-1945 - Bibl. "Skrzydlatej Polski"

Lotnictwo Polskie w wojnie z Rosją Sow. 1919-1920 - K. Tarkowski

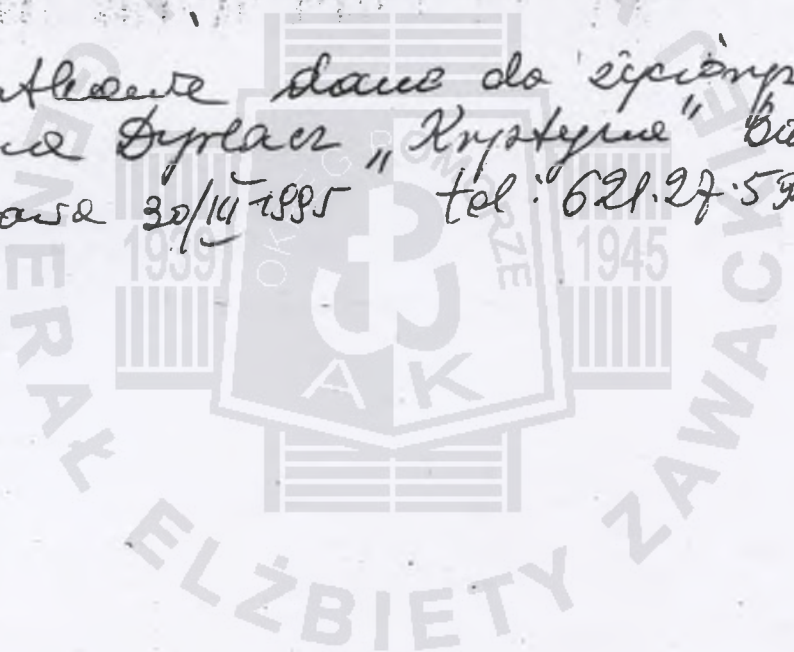
Ld2. 2164 WSK 02. | preterite Ame Dymkacz/

Dodatkowe dane do życiorysu Wiktora Szandorowskiego.

Urodził się 25.XI.1892 r. w Horodni w rodzinie zesłańca Kajetana, ojciec był generałem armii rosyjskiej, zmarł w 1916r. W rodzinie kontynuowane były tradycje polskie. Matka Elżbieta Della Woss z rodziny hiszpańskiej osiadłej w Rosji.

- W czasie Powstania Warszawskiego organizował obronę przeciwlotniczą, brał udział na czele grupy lotników w ataku z powieśla na Uniwersytet Warszawski. Następnie w dowództwie tłumaczył instrukcje obsługi broni ze zrzutów.
- Był członkiem komitetu budowy Pomnika Lotnika i Kaplicy Lotników w Podkowie Leśnej / w aktach erekcyjnych tych obiektów znajduje się Nazwisko W.Szandorowskiego.
- Był prezesem Aeroklubu Warszawskiego w latach

*Dodatkowe dane do życiorysu zebranie
 Anna Dylacz "Krytyczne" Base Lotu "Luzycy"
 Warszawa 30/11/1995 tel: 621.27.53*

Wskazanie czasu do przedst. listów dowodzących

Podobnie jak w poprzednich sprawach, w sprawie tej również nie ma dowodów, które by wskazywały na winę oskarżonego. Wskazanie czasu do przedst. listów dowodzących

W sprawie tej również nie ma dowodów, które by wskazywały na winę oskarżonego. Wskazanie czasu do przedst. listów dowodzących

W sprawie tej również nie ma dowodów, które by wskazywały na winę oskarżonego. Wskazanie czasu do przedst. listów dowodzących

Dzieci Wiktora i Janiny z Chrostowskich małżonków Szandorowakich:

- Stanisław ur. w 1921 r. zmarł w 1971 r. Matura w 1939 r w Gimn. im. St. Batoroego, harcerz w 23. Drużynie Harcerskiej. W r. 1939 - 1940 brał udział w początkach konspiracji. Po przedostaniu się do Rumunii internowany. Pod koniec wojny w Armii Andersa. Studia w Londynie inż. elektronik, zatrudniony do śmierci w firmie Philippe w Kanadzie. Żonaty, dwoje dzieci Barbara i Ryszard zamieszkali w Kanadzie.
- Eliza ur. w 1923 r. W czasie okupacji w Szarych Szeregach i A.K. W Powstaniu sanitariuszka na Starym Mieście i Powiślu, w zgrupowaniu Bończa w Kompanii "Róg". Po wojnie zatrudniona jako bibliotekarka, do emerytury w Bibliotece Narodowej, zam. w Warszawie.
- Teresa ur. w 1926 r. W czasie okupacji w Szarych Szeregach i A.K. /Kedyw/. W powstaniu sanitariuszka w Zgrupowaniu Chrobry II. Po wojnie urzędniczka, obecnie na emeryturze. Zamężna - mąż Andrzej Szajewski zmarł w 1951 r. Dwoje dzieci: Tomasz i Małgorzata zamężna - 1 córka Katarzyna., zam w Warszawie.
- Marek ur. ^{3¹⁰} w 1930 r. W czasie Powstania w służbach pomocniczych /noszenie wody do szpitali/ w Zgr. Krybar. mgr. inżynier do emerytury zatrudniony w Politechnice Gdańskiej. Żonaty, dwóch synów: Piotr mgr. inż. mech., żonaty 2 dzieci Jacek i Zuzanna.
- Wiktor lekmed. chirurg ortopeda i pilot sportowy samolotowy i szybowcowy z uprawnieniami instruktora, żonaty, syn Paweł.
- zamieszali w Gdańsku.

Marek
Warszawa

Podziękowanie dane do rejestracji rezerwacji:
Anna Dyrce "Krytyka" Baza Lotu. Lotyca
Warszawa 30/III 1995. tel: 621.24.58.

15/8

ARMIA KRAJOWA

Okręg Warszawski

Nr 2350

Zaświadczam, że

pułk. Szpak Wiktor
stopień wojsk. (pseudonim i imię)

Szandorowski jest
nazwisko

zobowiązany do służby w Armii Krajowej
Dnia 25.VII.1939 r.
Komendant Obwodu

Radwan

- 6 -

Przedłużam ważność niniejszej
legitymacji do dnia 31 grudnia
193__ r.

Podpis władzy

Pieczęć

Przedłużam ważność niniejszej
legitymacji do dnia 31 grudnia
193__ r.

Podpis władzy

Pieczęć

- 3 -

Imię i nazwisko Jerusa
Szandorowska

jest córka pułk. pil. obs.
(synem, córką - wymienić stopień, imię)

Wiktora Szandorowskiego
nazwisko, stosunek do służby wojskowej
w st. stałej D. O. K. VIII.
przynależność macierzy, przynależność służby
pułk. Dowódcy Obr. Plot.
(i stanowisko b/cia)

Miejsce i data wystawienia legit.
Toruni, dnia 21. VIII. 1939.

Ważna do dn. 31 grudnia 193__ r.

Podpis władzy

III/6/9

[Faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page]

[Faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page]

L.d.2 2164 WSK 02. 1 przekazała Anne Dymbecka/ 88

uzupełnienia przebiegu służby ppier. pilota Szandorowskiego na podstawie publikacji. "Ku czci poległych lotników - Księga pamiątkowa". Praca zbiorowa pod nacz. red. mjr. dypl. pil. Marjana Romeyki. Wydawnictwo Komitetu Budowy Pomnika ku czci poległych lotników, nakładem Lucjana Złotnickiego, Warszawa 1933, 4°.

IV/5/10

- R.1918. na s.171 - wymieniony w spisie członków Eskadry VIII wywiadowczej z lat 1918 - 1920.
- R.1919. na s.159 - "... Opuściwszy Warszawę 7.kwietnia /1919/ Eskadra rozlokowała się w Brześciu n/B, gdzie weszła w skład grupy gen.Lisłowskiego, operującej na Polesiu. Pierwszy lot bojowy wykonała w maju załoga: ppor.-pil. Jesionowski i por.-obs.Szandorowski..."
- na s.160 - fotografia por.-obs. Wiktora Szandorowskiego. /ostatni akapit:/..."Dopiero przybycie wojsk gen.Halle-ra umożliwiło zorganizowanie szkoły obserwatorów, którą otwarto 1-go sierpnia 1919 r. Na siedzibę jej wyznaczono Warszawę /Mokotów/, na komendanta, por.Szandorowskiego, a instruktorami byli francuscy oficerowie z francuskich eskadr lub z wojskowej Misji Lotniczej."
- R.1920. na s.111 - /I akapit, II kolumna:/... Po objęciu Torunia Oficerska Szkoła Obserwatorów Lotniczych została przeniesiona do nowej siedziby.... Niestety Niemcy ogołocili budynki wywożąc wszystkie urządzenia, co zmusiło szkołę do pełnego zastalowania sprzętu szkolnego. Trzeci kurs zaczęto przeto z opóźnieniem dopiero 14 kwietnia /1920 ... Znane wypadki z okresu lata 1920 r. uniemożliwiły dalszą pracę działalność szkoły... aby ją wznowić dopiero po zawieszeniu broni. Nieliczny personel... sformował własną eskadrę pod nazwą "Toruńska", która 28 lipca wyruszyła na front pod Zawość....
- ... warunków szkoła obserwatorów nigdy nie miała i z t przyczyny nie mogła dać uczniom należytego treningu.Mimo to zespół absolwentów był materiałem obserwatorskim bardzo wartościowym, gdyż składał się bądź z oficerów zapoznanych poprzednio z obserwatorką w eskadrach, bądź ~~z oficerów~~ stanowił element surowo oceniony, zdolny, do konale orientujący się..."

11/6/11

C. 2. 2164 WSKO2.

POLSKIE SAMOLOTY SANITARNE W LUKSEMBURGU

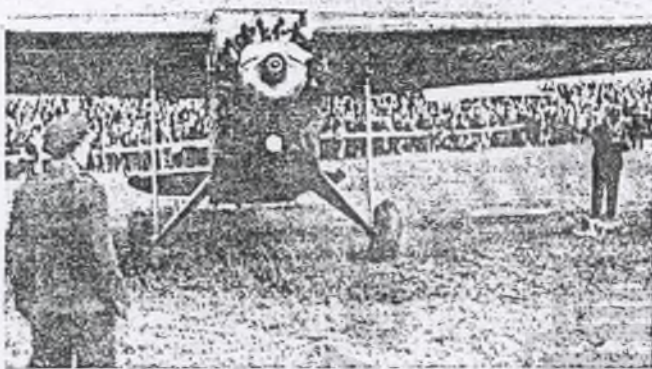
"Jestem" - Nr. 12/18. 1938r.

III/5/12 1
Pułk. Dr. Med. ANTONI FIUMEL
Kierownik Centrum Badań Lotniczo-Lekarskich

Wielką chwałą okryło się polskie lotnictwo sanitarne w czasie międzynarodowego konkursu samolotów sanitarnych, zorganizowanego przez Komitet Medycyny Wojskowej w dniu 3-go lipca 1938 roku w Luksemburgu.

Jednocześnie w Luksemburgu odbyła się Międzynarodowa Konferencja Komitetu Medycyny Wojskowej, w której wzięli udział przedstawiciele medycyny wojskowej 30 państw.

Przed trybunami na lotnisku w Luxemburgu.

Polska reprezentowana była przez Szefa Wojskowej Służby Zdrowia gen. bryg. dra Stanisława Roupperta, któremu towarzyszyłem jako przedstawiciel wojskowej lotniczej służby zdrowia.

Stolica Wielkiego Księstwa Luksemburg nie posiada lotniska, dlatego konkurs samolotów sanitarnych odbył się na lotnisku miasta Esch nad rzeką Alzetta, oddalonego od miasta Luksemburg o 20 km.

W skład naszej ekipy wchodziły trzy samoloty:

1. Samolot sanitarny „Lublin R-XVI bis”, pilotowany przez kpt. pil. Karczewskiego Leszka,
2. Samolot sanitarny „L.W.S. 2”: pilotowany przez por. pil. Jakrzewicza Mieczysława,
3. Samolot sanitarny „R.W.D. 13”, pilotowany przez pil. dra Przysieckiego Eugeniusza.

Na kierownika ekipy wyznaczony był mjr. pil. dr Leszek Józef, a obsługę techniczną wykonywał kpr. Korczowski — mechanik samolotowy.

Jednocześnie do Luksemburga wysłany został patrol skoczków sanitarnych, w osobach: Dobrowolskiego Leonarda — głównego instruktora referatu spadochronowego I.O.P.P., p. Węgorzewskiej Jadwigi — wice dyrektorki

Gen. Rouppert w rozmowie z p. Dobrowolskim, instruktorem LOPP.

Szkoły Pielęgniarstwa P.C.K. oraz p. Markiewiczówny Ireny — słuchaczki tej szkoły.

Polski Czerwony Krzyż reprezentował dr Dzierzkowski Tadeusz.

Już od samego rana dnia 30-go lipca rb. tłumy publiczności podążały na lotnisko, gdzie miała nastąpić decydująca walka o 4 nagrody dla najlepszych samolotów sanitarnych.

Punktualnie o godz. 9 m, 30 Komisja Konkursowa rozpoczęła urzędowanie, kwalifikując poszczególne samoloty sanitarne pod względem ich komfortu i wyposażenia sanitarnego oraz właściwości technicznych.

Przedstawiciele 30 państw oraz tłumy publiczności z wielkim zaciekwaniem oglądali polskie samoloty sanitarne, informując się szczegółowo o ich właściwościach technicznych.

Co parę minut cała nasza ekipa, na czele z gen. drem Roupperten, otaczana była przez grupy obcokrajowców, którzy informowali się o organizacji lotnictwa sanitarnego w Polsce, o typach używanych samolotów sanitarnych, o szkoleniu pielęgniarek w zakresie lotnictwa sanitarnego i sportu spadochronowego. Staraliśmy się zadowolić ciekawość pytających w możliwie wyczerpujący sposób.

Na żądanie Komisji Konkursowej samolot sanitarny „R.W.D. 13” obowiązany był zademonstrować swe właści-

Gen. Rouppert i dr Przysiecki przed R. W. D. 13.

wości techniczne. Dzielnym pilotem dr Przysiecki uruchamia silnik i łagodnie roluje po lotnisku, zatrzymując się przed trybunami. Nagle, ku zdumieniu widzów, samolot wykonuje szybkie obroty naczóło osi pionowej z uniesionym ku górze ogonem, wykazując tym swoją zwrotność. Publiczność nagrodziła ten wyczyn hucznymi oklaskami i z zaciekwaniem przysięgała się dalszemu pokazowi.

R. W. D. 13 na lotnisku w Esch.

Samolot startuje na malej przestrzeni, omal ze nie pionowo wznosi się ku górze, na chwilę znika nam z oczu, wreszcie kilkakrotnie demonstruje szybkość maksymalną i minimalną i znów ląduję na malej przestrzeni. Widzowie zachwyceni są samolotem, a dzielnicy pilot po wyjściu z kabiny dostaje huczne brawa. Odczytują nas delegaci obco-krajowi, prosząc gen. dra Roupperta o umożliwienie nam wykonania lotu. Dr Przysiecki wyciąga z kieszeni notes i układa kolejną „amatorów lotu“.

Zgłaszających się jest tak dużo, że zmuszeni jesteśmy ograniczyć listę.

Uwaga widzów kieruje się teraz na samolot francuski „Pelikan“, który był pilotowany przez dra Crochet. Zbliżony jest w swej konstrukcji do samolotu „R.W.D. 13“.

Samolot wykonuje te same próby, jednak nie tak pięknie i zwinnie, jak samolot polski. Widzowie nie wykazują entuzjazmu i dokładnie zdają sprawę, że zwycięstwo odniósł polski samolot.

Konkurs jest skończony. Komisja Konkursowa opuszcza lotnisko i udaje się na obrady, celem wydania ostatecznej decyzji.

Gościnni Luksemburczycy zapraszają nas na śniadanie do Kasyna w mieście Esch.

O godz. 14-ej udajemy się wszyscy do Ratusza miast Esch. Przed wejściem do Ratusza orkiestra wygrywa skończonego marsza. W sali reprezentacyjnej zebrała się już Rada Miasta i delegacje państw obcych. Komisja Konkursowa ukończyła obrady. Przemawia burmistrz miasta, witając wszystkich obecnych oraz ogłasza wyniki konkursu.

Puchar Raphaela po raz drugi dostaje Polska za najlepsze rozwiązanie budowy i urządzenia kabiny dla rannych w samolocie „L.W.S. 2“ (po raz pierwszy omawiany puchar dostaliśmy w 1933 roku na Międzynarodowej Wystawie Lotnictwa Sanitarnego w Madrycie za samolot sanitarny „Lublin R-XVI bis“).

Nagrodę miasta Esch po raz pierwszy dostaje Polska za samolot sanitarny „R.W.D. 13“ (nagroda przechodnia).

Niemilknące wiwaty zapijano szampanem.

A więc jesteśmy zwycięzcami, a więc praca nasza nie poszła na marne.

W godzinach popołudniowych dnia 3-go lipca b.r. do Luksemburga miała zjechać wycieczka 200 lekarzy belgijskich. Szef Sanitarny Lotnictwa belgijskiego płk. dr Sillevaerts, wielki przyjaciel Polski, prosi gen. dra Roupperta, by zgodził się o godz. 17-ej urządzić pokaz polskiego lotnictwa sanitarnego dla jego rodaków. Gen. dr Rouppert daje swą zgodę.

Pierwszy startuje samolot sanitarny „R.W.D. 13“ i znów przedstawia widzom swe zalety.

Megafony zapowiadają kulminacyjny punkt pokazu. Oto za chwilę ma wykonać skoki patrol sanitarny skoczków polskich.

Napięcie widzów rośnie. Po lotnisku sunie samolot sanitarny „Lublin R-XVI bis“ pod wprawna ręką kpt. pil. Karczewskiego i zatrzymuje się przed trybunami. Jednocześnie do samolotu zbliża się nasza ekipa skoczków pod dowództwem mjra dra Leoszko. Skoczkowie wchodzą do kabiny samolotu. Wszystko gotowe. Samolot ładnie startuje i na chwilę znika. Wnet pojawia się. Z wysokości 300 metrów wypadają ze spadochronem dwie skrzynki sanitarne: jedna z narzędziami chirurgicznymi, druga — z materiałem opatrunkowym.

Samolot znów oddala się od lotniska, nabiera wysokości. Megafony ogłaszają, że już za chwilę wykonane zostaną skoki. Istotnie, samolot zbliża się do lotniska i z wysokości 700 metrów skaczą nasi skoczkowie.

Chwila niepokoju i ciszy. Napięcie wzrasta. Naraz widzimy, że spadochrony rozwinęły się. Entuzjazm widzów doszedł do szczytu. Mało okłasków. Niemilknące krzyki. Kapelusze fruują w powietrzu. Płk. Sillevaerts rzuca mi się w objęcia, ściska mnie i w entuzjastycznych słowach wyraża zachwyt. Przyznaje się, że przeżył chwilę silnego wzruszenia w obawie, że spadochrony mogą się nie rozwinąć.

Na ustach widzów „Polonez“ Mezaforon ogłasza, że za chwile odbędzie się uroczystość „chrztu“ naszych dzielnych pań - skoczków.

Do trybun zbliża się gen. dr Rouppert, a jednocześnie samochód przywozi nasze panie. Gen. dr Rouppert w serdecznych słowach po polsku dziękuje skoczkom za świetną propagandę imienia Polski, wręczając paniom Węgorzewskiej i Markiewiczównie odznaki instruktorów spadochronowych po wykonaniu piątego skoku z samolotu. Brawa 20-tysięcznego tłumu, okrzyki, kwiaty. Do gen. dr Roupperta zbliża się Prezes Luksemburskiego Czerwonego Krzyża pani Mayrisch de Saint Hubert i wręcza mu srebrny puchar - nagrodę Luksemburskiego Czerwonego Krzyża dla całej ekipy polskiej (piloci i skoczkowie).

Pozostaje jeszcze „tour d'honneur“. Samochód obwozi około trybun gen. dra Roupperta, obie panie i mnie. Znów wiwaty i brawa.

Zatrzymujemy się przed grupą naszych rodaków - robotników z fabryk w Esch, których tu jest około 700. Prezes stowarzyszenia polaków p. Majerowicz wręcza paniom bukiety kwiatów i w imieniu rodaków składa serdeczne gratulacje za sławienie Polski. Wzruszeni jesteśmy wszyscy. Widzę łzy w oczach rodaków. Przecież ogarnia nas wspólna radość z odniesionego sukcesu dla chwały Ojczyzny.

Opisać muszę jeszcze jeden sukces naszego lotnictwa sanitarnego. Dnia 4-go lipca b.r. lekarz chirurg z Liège płk. dr Voncken został telefonicznie wezwany do szpitala, celem dokonania operacji. Chodzi o pośpiech, by przystąpić do ratowania chorych. Za zgodą gen. dra Roupperta samolot sanitarny „Lublin R-XVI bis“ w godzinach rannych startuje do Liège, a w kilka godzin potem dr Voncken po dokonaniu 4-ch operacji znów wraca do Luksemburga. Przewodniczący Konferencji — amerykański chirurg dr Bainbridge — w serdecznych słowach dziękuje gen. drowi Rouppertowi, wychwalając nasze lotnictwo sanitarne i podkreślając jego użyteczność, przykładem czego jest odbyty lot i uratowanie 4-ch chorych.

Na zakończenie pragnę podkreślić, że Polski Czerwony Krzyż bierze żywy udział w organizacji i rozwoju naszego lotnictwa sanitarnego oraz w dużej mierze przyczynił się do odniesionego sukcesu w Luksemburgu.

Nasza ekipa samolotów wystąpiła w Luksemburgu pod znakiem Czerwonego Krzyża, poza tym zawdzięczając finansowemu poparciu władz czerwonokrzyżskich zdołaliśmy naleźycie przygotować zarówno samoloty sanitarne jak i ekipę skoczków.

Wyrazy uznania należą się i Głównym

Pielegniarki P.C.K. przedmiotem owacji na lotnisku

nemu Zarządowi L. O. P. P., który popiera rozwój lotnictwa sanitarnego w Polsce, a również brał udział w naszym zwycięstwie, delegując p. Dobrowolskiego, oraz zaopatrując ekipę w spadochrony. Za wdzięczając również L. O. P. P. pielęgniarki P. C. K. mogły ukończyć kurs skoczków spadochronowych.

Szeft lotnictwa wojskowego w Belgii płk. Silvaerts wręcza puchar Ralaela członkowi Rady Głównej P.C.K. p. Tytusowi Filipowiczowi. Obok — uczestnicy ekipy sanitarnej, biorącej udział w zawodach w Luxemburgu — z szefem ekipy gen. Rouppertem.

W czasie przyjęcia w Aeroklubie. Gen. Rouppert i płk. Silvaerts, płk. Flumel, przedst. P.C.K. — p. Tytus Filipowicz i p. Anna Paszkowska, uczestnicy ekipy sanitarnej, pielęgniarki P.C.K., wyszkolone w skokach spadochronowych. P. Tytus Filipowicz oddaje puchar przedstawicielowi lotnictwa sanit.

III/5/15

Faded, illegible text located to the right of the top photograph, possibly a caption or a short article.

Faded, illegible text located in the bottom left corner of the page, possibly a caption or a short article.

L.dz. 3656 WSK 02

Nauka i sukcesy pielęgniarek spadochroniarek

Historia, o której chcemy przypomnieć, liczy ponad 60 lat. Niewiele jest już wśród nas tych, którzy mogą ją pamiętać. Wiele młodych osób nie wie o niej nic. Warto więc wrócić jeszcze raz do wydarzeń, które rozślawiły polskie lotnictwo sanitarne w świecie, w czym niemały udział miały pielęgniarki – spadochroniarki, słuchaczki Szkoły Pielęgniarstwa Polskiego Czerwonego Krzyża w Warszawie, przy ulicy Smolnej 6.

W tej to szkole w 1938 roku po raz pierwszy zorganizowano kurs spadochronowy dla dziewcząt – słuchaczek szkoły.

Inicjatorami zorganizowania kursu byli: płk.dr med. Antoni Finmel wykładowca szkoły oraz wicedyrektorka szkoły, pielęgniarka Jadwiga Węgorzewska. Warto wiedzieć, że w programie zajęć szkoły, obok przedmiotów ściśle związanych z zawodem pielęgniarki, były również przedmioty o tematyce wojskowej, takie jak gazoznawstwo wykładane przez płk.dr. Bartenbacha, obrona przeciwlotnicza prowadzona przez wspomnianego już płk. Finmela. Zajęcia z obu tych przedmiotów były obowiązkowe, kończyły się egzaminem teoretycznym i praktycznym. Kurs spadochronowy dobrze się więc wpisał w program szkolenia, stanowiąc jego atrakcyjne uzupełnienie.

Po załatwieniu zgody na uruchomienie kursu przyjęto osiem kandydatek . Każda z nich musiała wcześniej uzyskać zgodę dyrekcji szkoły i rodziców, a także aprobatę dyrektora Zarządu Rady Szkolnej – hrabiny Marii Tarnowskiej. Na wstępie kandydatki przeszły dokładne badanie stanu zdrowia w Centralnym Instytucie Badań Lotniczych w Warszawie w tzw. Cebuli. Zakres badań był identyczny z badaniami obowiązującymi spadochroniarzy wojskowych. Na

kurs, który miał trwać trzy miesiące, zakwalifikowano osiem słuchaczek (z 18 i 19 kursu) i pracownic szkoły:

1. Borkowska Józefa
2. Królikowska Józefa
3. Kreisler
4. Maksymowicz Ała
5. Markiewicz Irena
6. Niemirska Barbara
7. Osadnikówna Jadwiga
8. Węgorzewska Jadwiga

Program kursu prowadzonego przez dwóch instruktorów: panów Leona Dobrowolskiego i Zacharskiego, obejmował zajęcia teoretyczne i praktyczne, w tym kilkakrotne skoki spadochronowe z różnych wysokości. Początkowo ćwiczenia balonowe odbywały się w Legionowie.

Zamknięciem kursu i uwieńczeniem trzymiesięcznych trudów był dla jego uczestniczek udział w pokazie zorganizowanym przez wojskową służbę sanitarną na Polu Mokotowskim w Warszawie. Pielęgniarkom spadochroniarkom towarzyszyły w pokazie wojskowe samoloty sanitarne. Obserwatorami pokazu, obok licznie zgromadzonej publiczności, byli przedstawiciele generalicji z szefem Wojskowej Służby Zdrowia gen.dr.med. Stanisławem Rouppertem.

Wielkim wydarzeniem w historii polskiego pielęgniarstwa i skoczków spadochronowych był udział dwu pielęgniarek - absolwentek Kursu – Jadwigi Węgorzewskiej i Ireny Markiewicz – w konkursie samolotów sanitarnych. Konkurs towarzyszył Międzynarodowemu Zjazdowi Medycyny Sanitarnej, który odbył się 30 lipca 1938 r. w Luksemburgu. W skład polskiej ekipy – startującej pod znakiem PCK – wchodziły m. in. trzy wojskowe samoloty sanitarne i patrol skoczków sanitarnych w składzie: instruktor LOPP Leon

Dobrowolski oraz pielęgniarki Jadwiga Węgorzewska – wicedyrektor szkoły i uczennica szkoły Irena Markiewicz.

Konkurs stał się wielkim sukcesem polskiego lotnictwa sanitarnego. Uzyskaliśmy m. in. Puchar Raphaela (po raz drugi) za najlepsze rozwiązanie kabiny dla rannych w samolocie LWSZ i nagrodę za samolot RWD 13.

Wielkie uznanie i entuzjazm widzów z 30 państw, w tym licznie zgromadzonej Polonii, wywołał pokaz lotnictwa sanitarnego z udziałem skoczków spadochronowych. Warto wiedzieć, że Polki były jedynymi kobietami wśród ekip uczestniczących w tym pokazie. Nagrodą za udany występ był srebrny puchar Luksemburskiego Czerwonego Krzyża, a także wręczenie obu paniom odznaki instruktorów spadochronowych. Można się było wówczas przekonać, że młode Polki – pielęgniarki podbiły serca ponad 20 – tysięcznego tłumu widzów. Dowodem tego były gorące i długotrwałe owacje, fruujące w powietrzu kapelusze oraz płynące zewsząd kwiaty i gratulacje.

Po triumfalnym powrocie do Warszawy obie spadochroniarki uczestniczyły w licznych spotkaniach organizowanych w różnych środowiskach, na których dzieliły się swoimi wrażeniami i opiniami. W uznaniu zasług zostały odznaczone specjalnym medalem nadawanym lotnikom.

Wszystkie uczestniczki kursu spadochronowego, po jego ukończeniu, powróciły do Szkoły Pielęgniarstwa PCK, aby kontynuować naukę. Jadwiga Węgorzewska pozostała na stanowisku wicedyrektora szkoły, a Józefa Borkowska – instruktorka zajęć praktycznych – podjęła pracę na oddziale chirurgicznym w Szpitalu Głównym PCK w Warszawie. W większości nie są znane dalsze losy pielęgniarek spadochroniarek. Pamiętajmy jednak, że przyczyniły się one do podniesienia splendoru Szkoły Pielęgniarek PCK i trwale zapisały się w historii polskiego pielęgniarstwa.

Na zakończenie odnotujmy jeszcze zasługi, jakie stały się udziałem osoby ściśle związanej z działalnością szkoły i spadochroniarkami, a mianowicie prezesa Rady Szkolnej hr. Marii Tarnowskiej. Maria Tarnowska brała udział

Zarząd

III/5/194

jako delegat strony polskiej w rozmowach kapitulacyjnych po upadku Powstania Warszawskiego.

W 1999r., w 80 rocznicę powstania Polskiego Czerwonego Krzyża i w 55 rocznicę Powstania Warszawskiego, Zarząd Okręgowy PCK w Warszawie wydał specjalny medal. Na awersie tego medalu widnieje Pani Maria Tarnowska (6. VII. 1884r. – 10. VI. 1965r.).

Medal ten został przyznany niektórym naszym koleżankom, uczestniczkom Powstania Warszawskiego, a także zasłużonym w działalności PCK.

Listopad, rok 2000.

Opracowała Irena Kosobudzka

m.in. na podstawie notatki absolwentki szkoły PCK i miesięcznika „Jestem” nr.IX/X z 1939r.

Rozdział zostanie wzbogacony fotografiami.

(Prekursorem Polskiego Czerwonego Krzyża był Polski Komitet Pomocy Sanitarnej)

III/5/21

III/5/20

FUNDACJA
GENERAK
ELŻBIETA

1939

OKREG POMORZE
AK

Polish Home Army Veterans of World War II
Eastern Pennsylvania District—U.S.A.
AK-25

100 LAT LOTNICTWA
ŚWIATOWEGO

SZTANDAR STOWARZYSZENIA LOTNIKÓW POLSKICH

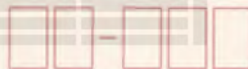
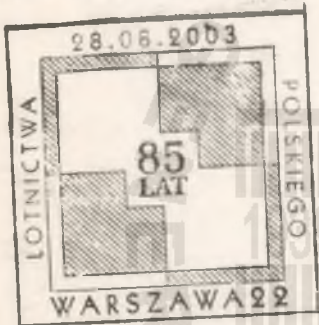
85 LAT LOTNICTWA POLSKIEGO

KARTKA POCZTOWA

Dyrekcja Okręgu Poczty w Warszawie

nakład: 5000 szt. fot.: Wł. Mastalerz, proj.: A. Kowalski, W. Wroński

III/6/23

FUNDACJA
ELŻBIETY ZAWACKIEJ

IV 11 KORESPONDENCJA 2 FAPAK

(2001-2011) k. 57

MEMORIAŁ

Generał Marii Wittek

Toruń 26 I 2001 r.

Pani Anna Dyrłacz

ul.

00-676 Warszawa

1.dz.0140/WSK/2001

kopie,

Szanowna Pani,

Dziękujemy bardzo za kontakt z naszą fundacją. Cieszy nas bardzo Pani chęć współpracy z nami. Każda osoba, która pragnie pomagać nam w zbieraniu materiałów o Polkach działających na wszystkich frontach drugiej wojny światowej, a tym samym utrwalaniu ich historii dla potomnych, jest dla nas bezcenna. Dlatego prosimy o przysyłanie do naszego archiwum wszelkich posiadanych przez Panią informacji na temat kobiet-żołnierzy. Jeśli idzie o mężczyzn to dział pomorski naszego archiwum zbiera materiały tylko na temat mężczyzn działających w konspiracji na terenie Pomorza.

W odpowiedzi na Pani pytanie o książkę Halszki Szoldrskiej pt. „Lotnictwo Armii Krajowej” informuję, że została ona już opracowana. Posiadamy w dziale WSK podręczną bibliotekę, ale wszystkie znajdujące się w niej książki są już opracowane. Jeżeli posiada Pani w swoich zbiorach książki, z których chciałaby Pani wypisać karty informacyjne to prosimy o skonsultowanie się z nami. Nie chcemy, żeby opracowywane pozycje się dublowały i żeby Pani praca szła na marne.

Szanowna Pani przesyłam materiały na temat działalności naszej Fundacji, Biuletyn, Komunikat nr 10 (jest tam wzór wypisywania kart informacyjnych - podając teren proszę, w miarę możliwości, zaznaczyć okręg i obwód, na terenie którego dana osoba działała), Schemat relacji WSK, a także Zgłoszenie do Memoriału Generał Marii Wittek.

Jeszcze raz podkreślam jak bardzo jesteśmy zadowoleni z nawiązania przez Panią kontaktu z nami i liczymy na owocną współpracę. Łączę serdeczne pozdrowienia od wszystkich pracowników.

Z wyrazami szacunku

Dorota Kromp
mgr Dorota Kromp

Dokumentalistka Archiwum WSK

Lista met. pokrewnych przez A. Dymkiewicza 122 posł. J.K. / 10/12
 L.dz. 823. WSK 01, 610 "Gartuch" - 51 kobiet, 3 mężczyzn
 (adresy spisane 1902; dowódka, adresy.)

1. Bobier-Szczekone Krystyna Jadwiga	35. Skottel Marie
2. Benonowska Inna	36. Sosnowska Józefa
3. Cudna Danuta	37. Smoke Wanda
4. Dadych-Pawłowska Jadwiga	38. Styczeń-Gajewska Barbara
5. Farni Marianna	39. Szotowska Stefania
6. Garbińska Wanda	40. Wołoszka Jolina
7. Gmepńska Kucja	41. Wróblewska Apollonia
8. Herman Jolina	42. Wróblewska Marianna
9. Hibner Marie	43. Zdziennicka Barbara
10. Hoppe Inna	44. Szymczyk-Fręckińska Jolina
11. Hrehorowicz Helena	45. Szymczyk Urszula
12. Jackowicz Barbara	46. Stępniewska Krystyna
13. Jedzejewska Anna	47. Świątko Paulina
14. Jedzejewska Zofia	48. Filipkowska Helena
15. Karwacka Leokadia	49. Wajmiska Renata
16. Kęcka-Prochoruk Maria	50. Walpawska-Simbierowicz Jolina
17. Komarska Bronisława	51. Wiedera Inna
18. Koselska Bronisława	
19. Kowalska Danuta	
20. Kowalska Krystyna	
21. Krol Jadwiga	
22. Kuczma Maria	
23. Mejszewska Danuta	
24. Mejszewska Helena	
25. Niekulaska Hanna	
26. Nowakowska Inna	
27. Olszewska Halina	
28. Pielańska Halina	
29. Płodzie od. Rozalska Stefania	
30. Pule Stefania	
31. Radzimska-Jestnoba Anna	
32. Reche Jolina	
33. Roszczyk Helena	
34. Rymlowicz Alicja - T: 2806/WSK	

- Mężczyźni:
1. Kęcka Antoni	} 2ob.
Koperta i
Kęcka -
Prochoruk
2. Kęcka Marianna	
3. Kęcka Józef	

6.04
 Wpłynęło dnia
 Ldz. 823/WSK/1000
 2001.
 p. Jan Kuczyński
 (od. Anny Dymkiewicz)
 "Gartuch" 54 karty
 w tym 51 kobiet

IV/1/3

materiały dot. pielęgniarek
dostarczone przez Drogę Dystrykcyjną

(-) 2a Kwartalne VI 2001.

36 namisk
(brak 36-ej Kiebułkowskiej)
doślij poźniej

wrz 5.06.

Wpłynęło dnia
52 Ldz. 2381 WSK 1001

- 1. Banaszkówna Helena .23.03.1907 - 21.02.1986
- T:2766 2. Bojariska ^{od TABKOŃSKA} Włocława 10.04.1926 - 01.1984
- T:1609 3. Chranowskie Hanna 7.10.1902 - 25.04.1973 foto
- T:2785 4. Dziemian Petronela - - - - - 1920 - - - - 1986 foto
- Karta: 5. Fitkau Ewa - Bzowska Maria - - - - 1910 - 2.04.1999 n.
- T:2768 6. Gliniska Barbara ^{od Lewiecko} 20.08.1896 - 17.02.1967
- Karta: 7. Haubenstock Janina 14.04.1915 - 7.07.1998 n
- Karta: 8. Kakiel Anna - - - - - 1921 - 28.10.1997 n
- T:2785 9. Kowalska (Wejch, Ignatowicz) Maria 29.09.1918 - foto
- T:2790 10. Kowalska Janina ^{z d. kropie - p.k.} 30.10.1921 - foto
- Karta: 11. Kutowska Maria ^{z d. kropie - p.k.} - - - - - - 26.04.1999 n
- T:2781 12. Maciejewska Paulina 21.06.1913 - 27.01.1999 foto
- T:2784 13. Maciejewska - Rucinska Maria 25.04.1915 - 15.10.1998 %
- Karta: 14. Nabzdychowa Waleria ^{z d. kropie - p.k.} - - - - - 1945 - - 5.07.1999 n
- T:2782 15. Narkiewicz - Jodko - p.k. 3.06.1918 -
- T:2783 1609 ^{z d. kropie - p.k.} 17. Palemowa Helena 21.12.1921 - 05.1944
- T:2789 18. Potorska Hanna ^{od Jasowita} 6.08.1921 - foto
- Karta: 19. Pula Stefania 27.07.1925 - 31.07.1989
- T:2803 20. Rabowska - Witkiewiczowa Helena 1918 - 1994 foto
- Karta: 21. Rostocka Maria Krystyna - - - - 1922 - 6.04.1999 n
- T:2806 22. Rymkiewicz Alicja ^{z d. kropie - p.k.} 29.08.1907 - 8.07.1988
- T:2807 23. Rewinska Maria 05.10.1913 - 04.11.1995
- Karta: 24. Sendys Natalia 23.03.1925 - 10.09.1990 foto
- T:2808 25. Stoma - Walejko Edyna ^{z d. kropie - p.k.} 28.03.1911 - 1.08.1988 foto
- T:2809 26. Tarnowska Stanisława Wanda 17.09.1889 - 2
- T:2898 27. Teske Maria ^{z d. kropie - p.k.} 11.04.1919 - 1.03.1961 foto
- T:2800 28. Walczak Barbara 25.03.1920 - 5.09.1944
- T:2801 29. Warda Barbara 24.05.1912 - 27.02.1999 %

- 30 Wojciszewska Karolina - Cecylia 1912 - 31.10.1993
- 16z Wylartowskiach Ostrowska Jaeluza 13.10.1913 - 13.03.1943
- 31 Wysocka Krystyna p.k. 7.03.1920 - Fot.
- 32 Zadzierska Maria --- 1915 - 3.08.2000 n
- 33 Żurawska Wanda Maria --- 1903 - 2.01.1996
- 34 Wiśniewska Irena T: 2802 11.02.1919 - 12.10.2007
- 35 Rybicka Zofia --- 1932 --- 1994
- 36 Kiebukowska - Dyrlacz Anna --- 1918 -

Brak - dosłony różnię

woszenie

L. dz. 2464 pnes. I.K.

Jednige Pauc - Kmeńskie - Grogosimskie T: 2828/wsk

Maria Maciejowska - Rucim'skie (L. dz. 764 wsk 01 /Ksow / L. dz. 2381 - 11 - (omyp.) T: 2784/wsk

Wplynelo dnia 5.06
L.dz. 2381 wsk 1001

IV/116

MEMORIAŁ

General Marii Wittek

Toruń 28 VI 2001 r.

L. dz. 2593/WSK

Pani Anna Dyrłacz

ul.

00-676 Warszawa

Szanowna Pani,

W imieniu p. prof. Elżbiety Zawackiej dziękuję za przekazanie do naszego Archiwum tak dużej ilości materiałów o kobietach-żołnierzach II wojny światowej. Przepraszam, że dopiero teraz o tym Panią zawiadamiam, ale opracowanie tego materiału zajęło mi dużo czasu. Na jego podstawie założyłam teczki lub karty informacyjne (listę załączam), co znacznie wzbogaciło zasoby naszego Archiwum.

W dniu 6 kwietnia br. wpłynęły do nas przekazane przez Panią informacje na temat żołnierzy 7 pp AK „Garłuch”. (listę załączam). Czy mogłaby Pani podać, z którego roku pochodzą te informacje, a także o jakie odznaczenie chodzi? Czy siedziba Środowiska Żołnierzy Pułku AK „Garłuch” wciąż mieści się przy ul. Dubois 9? Chcielibyśmy nawiązać z nimi kontakt.

Szanowna Pani, nie wiem czy otrzymała Pani mój list z 26 stycznia br.? Bardzo przepraszam za pomyłkę jaką popełniłam w pisowni Pani nazwiska, zostałam źle poinformowana. Chciałam Panią po raz kolejny zaprosić do Memoriału General Marii Wittek. Wniosła już Pani duży wkład w wzbogacenie naszego Archiwum i mam nadzieję, że wciąż będzie Pani z nami w tym kierunku współpracować.

Załączam serdeczne pozdrowienia od Pani Profesor i od siebie i oczekuję na Pani odpowiedź.

Z wyrazami szacunku

Dorota Kromp
Dorota Kromp

Dokumentalistka Archiwum WSK

Zał.:

- 1) Dwie listy nazwiskowe kobiet-żołnierzy.
- 2) Regulamin Memoriału General Marii Wittek i Zgłoszenie.

IV/1/2

Lista kobiet-żołnierzy 7 pp AK „Garluch”

1. Babiarez-Skoczkowa Krystyna Jadwiga	34. Roszczyk Helena
2. Baranowska Irena	35. Rymkiewicz Alicja
3. Cudna Danuta	36. Skottak Maria
4. Dodych-Pawłowska Jadwiga	37. Sosnowska Józefa
5. Fandri Marianna	38. Sroka Wanda
6. Filipkowska Halina	39. Styczeń-Gajewska Barbara
7. Garlińska Wanda	40. Szałowska Stefania
8. Grzegórska Łucja	41. Wołosiuk Janina
9. Herman Janina	42. Wróblewska Apolonia
10. Hibner Maria Irena	43. Wróblewska Mirosława
11. Hoppe Irena	44. Zdzienicka Barbara
12. Hrehorowicz Helena	45. Więcierz Irena
13. Jackowicz Barbara	46. Wdowińska-Simbierowicz Janina
14. Jędrzejewska Anna	47. Wapińska Renata
15. Jędrzejewska Zofia	48. Święcicka Paulina
16. Karwacka Leokadia	49. Ślepowrońska Krystyna Mirosława
17. Kačka-Proteziuk Maria	50. Szymczyk-Fraćkiewicz Janina
18. Konarska Bronisława	51. Szymczyk Urszula
19. Koselska Bronisława	Także 3 karty mężczyzn
20. Kowalska Danuta	
21. Kowalska Krystyna Wanda	
22. Król Jadwiga	
23. Kuczma Maria	
24. Majewska Danuta	
25. Majewska Helena	
26. Nakulska Hanna Jadwiga	
27. Nowakowska Irena	
28. Olszewska Halina	
29. Piekarska Halina	
30. Płachta Stefania	
31. Puła Stefania	
32. Rodzimowska-Jastrząb Anna	
33. Rathe Janina	

Na podstawie tych materiałów założono karty informacyjne.

IV/1/8

Lista materiałów przekazanych do FAPAK przez p. Annę Dyrłacz

1. Banaszkówna Helena - zrobiono kartę informacyjną
2. Bojarska Zofia z d. Jabłońska - założono T: 2788/WSK
3. Chrzanowska Hanna - dołączone do teczki T: 1607/WSK
4. Dziemian Petronela - założono T: 2785/WSK
5. Fitkau Maria z d. Janota-Bzowska - zrobiono kartę informacyjną
6. Glińska Barbara z d. Leniecka - założono T: 2789/WSK
7. Haubentock Janina - zrobiono kartę informacyjną
8. Kakiet Anna - zrobiono kartę informacyjną
9. Wejroch-Kowalska Maria z d. Ignatowicz - założono T: 2795/WSK (jeśli posiada Pani adres p. Wejroch-Kowalskiej to proszę o przesłanie do nas)
10. Kowalska Janina z d. Krupa - założono T: 2790/WSK
11. Kurowska Maria z d. Żurawska - zrobiono kartę informacyjną
12. Maciejewska Paulina - założono T: 2791/WSK
13. Maciejewska-Rucińska Maria - założono T: 2794/WSK
14. Nabzdykowa Waleria z Augustynów - zrobiono kartę informacyjną
15. Narkiewicz-Jodko Hanna - założono T: 2792/WSK
16. Ostrowska Jadwiga z Wylazłowskich - zrobiono kartę informacyjną
17. Palewiczówna Helena - założono T: 2793/WSK
18. Potorecka Ilona z d. Zasońska - założono T: 2796/WSK (jeśli zna Pani adres p. Potoreckiej proszę o przekazanie do nas)
19. Puła Stefania - zrobiono kartę informacyjną
20. Rabowska-Witkiewiczowa Helena - założono T: 2803/WSK
21. Rostocka Maria Krystyna - zrobiono kartę informacyjną
22. Rymkiewicz Alicja - założono T: 2806/WSK
23. Rzewuska Maria - założono T: 2807/WSK
24. Sendys Natalia - zrobiono kartę informacyjną
25. Słoma-Wałęjko Edyna - teczka będzie założona w dziale Pomorzacy poza Pomorzem
26. tarnowskas Stanisława Wanda - założono T: 2799/WSK
27. Teske Maria zam. Brenda - założono T: 2798/WSK
28. Walczak Barbara - założono T: 2800/WSK
29. Warda Barbara - założono T: 2801/WSK
30. Wojciszewska Kazimiera Cecylia - założono T: 2804/WSK

31. Wysocka Krystyna - założono T: 2805/WSK
32. Zadzińska Maria - zrobiono kartę informacyjną
33. Żurawska Wanda Maria - założono T: 2808/WSK
34. Wiśniewska Irena - założono T: 2802/WSK
35. Rybicka Zofia - założono T: 2795/WSK
36. Panek-Kraińska-Grygosińska Jadwiga - założono T: 2828/WSK (relacja wpłynęła 12 VI 2001r.)

Wpłynęło dnia 16.07
Ldz. 2661 HSK 1001
D.O.

Wagrowe
M/2001
III
IV/10

Pracownia Pauci

Przeoczytałem pytanie odnośnie 7.p.p. Gartach
wystartam już 1-szy list - wobec czego piszę 2-gi
informacje - odnośnie daty pisania listy - skoro nie
podatam równocześnie - To jest trudno doświadczenie
napisać - To wiadomości z lat 1980 - do dziś!
Pyta Pauci o rodzaj odnośnika - parujący być
na dokumentach napisane. Medyka Srodowska -
7.p.p. Gartach" A.K. musiała mieć spolecznie
cudzi zebrani członków. Powstawa na Libors -
cudzi w Z BOWIDZIE - Związek Bojowników
o Wolność i Demokrację - obecnie ma sturije -
Jani wstanie po Postawie spotykali się lieni
zobniere a w ten sposob postawaty 7-20. Zgrupo-
wania różnych srodowisk n.p. Olsobry II, Baza
Sedwiera a spuce. - Obecnie Związek w jednym
organizacji Spratawoy Związek Zoniowoy Arucii
Krajowej - adres: Korykawa 82 b. Olsobry Varn.
Ocyrwisiee już gdzie niedziej się nie zrozumię - uayę
swój dokumentacji i legitymacje. - Cudzi organizacja
Kombatanckie. A.K. Jest jeszcze Zarząd A.K. Głowny.
z Medyką Nowonejka, przenoszą się aktualnie do
Zwroconego. Tamtego Głowny na Dicku -
gdzie ma biuro Organizacji, ul. Zafocenne
Medyczne Koedr ota p. profesor
o dla Pauci

Olena Gylas
p. "Kopijka"

Toruń 7 IX 2001 r.

MEMORIAŁ

General Marii Wittek

Pani Anna Dyrłacz

ul.

00-676 Warszawa

1. dz. 1962 WSK 2001

Szanowna Pani,

Dziękuję za list i użyteczne informacje. Cieszę się, że przystąpiła Pani do Koła Przyjaciół Memoriału. Informuję, że p. Iza Kuczyńska przekazała Pani życiorys. W związku z tym proszę o uzupełnienie kilku informacji: nazwisko panięskie matki, czym zajmowali się rodzice, dokładna data i miejsce urodzenia, jakie szkoły Pani kończyła i w jakich latach, kto wprowadził Panią do organizacji, kto odebrał przysięgę, jaką prasę Pani kolportowała, od kiedy do kiedy przebywała Pani w obozie, data ślubu. Proszę także o przesłanie swojego zdjęcia najlepiej z okresu wojny, ale może być współczesne, a także wszelkich dokumentów lub ich kserokopii związanych z Pani służbą wojenną (np. legitymacje odznaczeń, oświadczenia świadków) i życiem prywatnym (np. metryka urodzenia, świadectwa szkolne, zaświadczenia z pracy itp.).

Przekazała Pani bardzo ciekawe informacje na temat p. Zofii Doellinger odznaczonej VM. Czy może Pani powiedzieć na jakiej podstawie opracowała Pani jej życiorys? Czy wie Pani kiedy otrzymała ona Order VM? Informacje te są potrzebne Pani Profesor, która właśnie pisze książkę o kobietach odznaczonych VM. Może zna Pani adres córki p. Zofii Doellinger? Chętnie nawiążemy z nią kontakt.

Załączam serdeczne pozdrowienia.

Z wyrazami szacunku

Dorota Kromp
Dorota Kromp

Dokumentalistka Archiwum WSK

slp. na Ld2:
2641 WSK 01

FUNDACJA
GENERALNA
ELŻBIETY
ZAWACKIEJ

Przepraszam Panię
Zorzę Krawiec -
lekarce wiozyła 2 cyfry
& różnych listów,
ale nie mogę ich
zaświadczyć nie sąwa-
żym.

Ad.

I

Warszawa 25/8.2011

Wpłynęło dnia 4 XII
Ldz 4329 KSi 1001

Skarżona i Siostra Pauli!

Proszę mnie wybaczyci, ze tak dlugo nie odzywałam się. Trzyta się wiele powodów - primo może zdrowie secundo przynusam się, ze mam sporo czasu dużo zajęć i prac społecznych - różne rocznice i t.p. Obecnie nie mogę się pozbierać, ale nie o wszystkim mogę pisać - zbyt długi jestem. Sprawy detyżery nie najlepszych stosunków wśród kombatantów. Misioley innymi one właśnie spowodowały moje kłopoty.

Przepraszam, ze nie dość dokładnie podałam moje personalne dane - miałam z tym dużo kłopotów - większość osób nie wie, że dokumenty, które udało mi się zdobyć przez prawnika, pochodzą z 29/1 1918 r. w majątku ojca po Cichanów. Ojciec mój Wincenty Klobukowski zamieszkiwał z Grybkowskich środowisko ziemianckie. W tym czasie ojciec służył w jednostce Kawalerii pułk Józefa Hallera. Matka zmarła na hispankę - pozostałam ^{jakby} pod opieką rodziców mojego ojca - Dziadków Teofila i Florentyny Klobukowskich w majątku Kotarskiego pow. Białe. Po wojnie ojciec mój prowadził rodzinne dobra - gdzie ja dorastałam wśród jego licznych rodzeństwa. Opiekę i warunki miałam b. dobre. Edukację moją zajęli się ciotki i stryjanie. Ukończyłam 7 klasową szkołę państwową w Dżeswie - gdzie ojciec swego był kierownikiem, w 1931 r. dostałam się do Gimnazjum im. Heleny Radziwiłłowskiej w Jędrzejowie w Płocku. Wpłynęła na tę wspaniałą i szanowaną uczelnię. W 1937 roku po ukończeniu Gimnazjum z wyborem obralam Zawód pielęgniarki konkretnie - Warszawska Szkoła Pielęgniarska - Koszykowa 78 z internatem - ukończyłam w 1940 r, ale pełne wykształcenie szpitalne posiadam na czasim 1939 r - dostalam

Jazzer Dyrekcja Mielki kierowania i zamobliwaniem dla
 Szpitala Woskowskiego L.W.S.P. na Wjazdowie. Zwracanie byłam
 już z innymi absolwentkami mojej W.S.P. pracownikami
 Szpitala wojs. oddział chirurgiczny V.C. i tak wstępując się
 w tryby wojny - opiekując się rannymi. Wskaza przygotowana
 nas na czas ^{do} tej stresznej i odpowiedzialnej pracy. Tu już
 podarła skiatam wojennych. Zostalam podczas nalożeni i periarów
 i ogólniej Angedii narodowej wizerunku do konspiracji przez
 lekarzy mojego szpitala. dr Jan por. Sładuj lekarz odebrał przynęty
 przyjęciu ps. "Krytyka". Prawdopodobnie byli dopłukiwarki. Także
 mogła praca potoczyła się w środowisku Konspiracji - S.Z.P.
 W 1940r. rokowane S.Z.P. Zostalam skierowana na Olesie - do
 samodzielnej pracy w Ośrodku Zdrowia Głównego - Zostalam
 prześluciarką prowadzącą tego bielskiego i trudnego dla
 miłoścy dziecięcy środowiska - lekarzem kierownikiem
 został lekarz dr St. Boba, lekarz pracownik Lotnictwa ¹⁹³⁷
 t.zw. CEBUKI - czyli Centrum Badań Lotniczych
 Szybko objęli to placówkę moi lekarze ^{Dr Jan Kubicki, Lelek} i por. Wieran
 Rott "Orski". Tu miałam pole do popisu znakomite -
 mieszkanie stróżów przy Ośrodku i b. odpowiedzialna
 praca egzilu pażerona z konspiracją. Już od 19/II 1942
 Zostalam czołkiem A.K. Bezpośredni Jmicy Bernard Szardki
 zapobrywać mi nie wszystko, a także ^{także z innymi A.K.} pracę podziemną - także
 był moim egzylnym bratem. Tu zorganizowana Szkolami
 metodzie z 7 pp. "Garduch" i Bary Lotniczej ^{i Straż Porządku} "Luzycie" Warszawa
 Współorganizowana z lekarzami "Lechen" i "Orskim" Szpital
 wspaniale wypracowany ze wrótów lekniczych na czas
 Powstania Warsz. 1944r. Patrole Samotarne Kobiet t.zw.
 "Wojkowa Straż Kobiet" były szkolone przez nas
 i moje koleżanki absolwentki W.S.P. zorganizowana w A.K.

* Jeśli chodzi o p. Zofię Doellinger - może Pani Profesor ^{V/1/14}
zechce skontaktować z telefonem jej kurzynki: podam telefon
p. Krzyszyna Muchowskiego, która dość mi chętnie udzieli
informacji o p. Zofii 8319920 Warszawa ul. Nowomiejska 7.
(Wywiad)
Ma z książki niemieckiego jej dowody z A.K. w książce
swojej dosyć skromnie o niej pisze: "Życie niewłaściwie utracone"

ptk. Kazimierz Leski - niestety już nie żyje - rok temu zmarł.
Może jego żona p. Maria pomoże Paniem telefon: ^{podaję} 8350823
adres: ul. Podleśna 38 m 61. cod. 01-673. Warszawa, Białystok,
żeby Pani mi udzieliła tego podatku proszę.

Proszę Pani - proszę mi darować mój b. mi udany
list: To za dużo mam żyć okres - złe się czuję!
Dziękuję za zaproszenie na XI Sesję Naukową -
lekam się że lekarze mi porzuciłi moje życie.
Byłam w sierpniu w sanatorium - teraz nie mogę
jesteń po operacji stawu biodrowego i do jutra też
przeżyję. Materjały są b. ciekawe w programie na
sesję b. Żałuję że nie będę mogła pojechać.
Żałuję bardzo podrobnienia dla Pani Profesor
i dla Pani a także dla innych Pracowników

Z wyrazami szacunku
Dziewona Depka
"Krzyszyna"

B.S. Wiadome mi, że do S.Z.Z. A.K. - tej Panie
I wysłały zaproszenie - wrócić mi kolega
z Koszykowej 82b.

II. 28/IV rozumiawiam z dr. Rechem z A.K. na Zielnej brat udzielił na Sesji
17/IV w Toruniu - b. zadowolony i zachwycony Panu Profesor - żałuję że nie
mogłam uczestniczyć - b. ciekawe tematy były ogromnie
smacznym.

3. Rozpisatam się zupełnie nie potrzebnie; ale maćci
 trudno coś o sobie i innych napisać. Podczas mojej
 pracy w Obwodzie Lódzka współpracowałem z Najtem
 Gumińskim, kierownikiem w konspiracyj Bernard Sawicki
 ps. Bernard" *(dostarczał popularnie Biuletyn Informacyjny)*.
 Jego trudnego w tamtym czasie życia. On dostarczał
 podwoły na różne transporty zginęli, rannych, a
 także podczas Powstania ewakuował rannych z
 Paryskiej stolicy. Dzięki jego staraniom uchodźcy ze
 stolicy otrzymali losem, przekazy, lewe dokumenty, a także
 także On dzielny i obywatelski pomagał mi w zdobyciu
 losem, żeby zorganizować oboz przejściowy dla Powstańców
 na Okcyim *(Przesłano przez oboz 3 dni w Pruszkowie)*
 Powstańców szpital po opuszczeniu przez Niemców budynki *(byłami patrolami niebezpiecznym długimi interwencjami)*
 Wstąpił: On miał wrogów mimo swojej postawy zademonstrował
 go cenił i *1930* został wyznaczony do obozu w ZSRR
 na 10 lat z drugim altyrnym Polakiem. Po powrocie
 z obozu *zginęli* mnie już jako niezadowolony i odpowiedzialny
zginęli jakiego miał przeżyć. Nie miałem napisać do Pani
 swięta mojego curriculum vitae - to b. trudno! To życie
 przez tyle lat, które miał za sobą jest chyba *ciężka* udaną,
 ale b. trudne. Opisał w 1948 został przesłany przez władze
 P.R.L. - utracił zdrowie 10 lat wyrok z innymi zinniancami
 z Siepeca i Płocka za NSZ. - siedział na Rakowieckiej,
 w Rawie i Potulicach. W 1992 roku rehabilitowany -
 umierającym - jednako mi oddali mi ani majątków
 ani odškodowania. Wrócił po 6 latach - zmarł szybko.
 Proszę mi darować nie tylko mi o tym wszystkim pisać!
 Mam 83 lata - stale pracuję społecznie. Mam licencję odzwożenia
 i dyplomu, ale do mi wanie - mam kłopoty, które *118*...

Wszystko od 7 lat - pracuję społecznie.

IV/11/16

MEMORIAL

General Marii Wittek

FUNDACJA
Archiwum Pomorskie Armii Krajowej
ul. W. Garbary 2, tel. 65-22-186
87-100 TORUŃ

Toruń 20 II 2002 r.

Pani Anna Dyrłacz

ul.

00-676 Warszawa

1.dz.580 WSK

Szanowna Pani,

Dziękuję za list i przekazane informacje, a także za serdeczne życzenia świąteczne. Przepraszam, że wcześniej nie pisałam ale korespondencja Pani znajdowała się u Pani Profesor i dopiero niedawno otrzymałam ją z powrotem. Mam nadzieję, że otrzymała Pani nasz komunikat gwiazdkowy. Od siebie składam spóźnione życzenia pomyślności i zdrowia w 2002 roku i mam nadzieję, że w dalszym ciągu będzie Pani z nami tak wytrwale współpracować.

Szanowna Pani, zwracam się także do Pani z inną prośbą. Fundacja „Archiwum Pomorskie Armii Krajowej” funkcjonuje dzięki finansowemu wsparciu darczyńców. Poszukujemy sponsorów, firm i instytucji, które byłyby gotowe wspomóc naszą działalność utrwalającą walkę żołnierzy AK na Pomorzu i kobiet-żołnierzy na wszystkich frontach II wojny światowej. Czy mogłaby Pani polecić nam ewentualnych sponsorów? Proszę o pomoc w tej sprawie.

Załączam serdeczne pozdrowienia.

Z wyrazami szacunku

Dorota Kromp
Dorota Kromp

Dokumentalistka Archiwum WSK

obp. me
Ls2: 4328 WSK 01
5427 WSK 01

obp. me
Ls2: 4328 WSK 01
5427 WSK 01

Do Anny Dydule 12/1/74
1 ~~kom~~ kopie 4
E.2.1

Elżbieta Zawacka
87-100 Toruń, ul. Gagarina 124 m 26
Tel. 517-344

Toruń 16 III 02

Szanowna, Droga Różanko,

Poniżej miły telefon spróbuj mi, że
Pani mogła mi pomóc w bardzo waż-
nej dla mnie sprawie.

Przynajmniej małych danych o pielęgniar-
ce Josefie Berkowskiej - Mostowskiej.

Wzrosła siostra Pielęgniarska PCK
w Warszawie (pochodziła z Gąsowina).

Była na kursie dla pielęgniarek - spado-
chroniarek. Wzrosła siostra w walkach

IX 39 w Warszawie i w Pustamin (głównie
ZNS). Podobno jej ^{i innych ze starych żołnierzy} odznaczono VIII

orderem siostra Maria Tarnowska, przeważnie

korpus siostry PCK (o Tarnowskiej też
chciałabym zebrać jak najwięcej
danych) w przedmiocie Kapitulari?

Pani Anno - proszę nam pomóc!

Józka była podobno ciężko ranna.

Powojnie wyjechała na Wybrzeże i
tam pracuje jako instruktorka.

Zmarła 3 II 1976 r.

Verde.

Ustalone z 13 kom.

2.

Co może Pani może nam przekazać dane biograficzne o innych kobietach ze strony zdrowia, odmiernym u VM (p. Iza Rucynicka ma pełną listę.)

Jeżeli nie drukuje za miły telefon, za dane o Döllinger - toreb bardzo rzadkiem porównania i zyczenia miłego S'wój Wilkowskiej

Elżbieta Zawacka

owych się

IV 11/19

1939 OKREG POMORZE 1945

od Anny Dybalskiej

wpłynęło dnia 15.09.1964
Liczba 1152 kod

SKŁADKA NA WYKONANIE ZADANIA

5804

Druk KOPAN/PAP

podkreślić
w imieniu
F. R. z Nadzw-
sęd.

Podziękować
w imieniu E.2. — oryg i meteniaty
S. Mokouska (10 02) u E.2. 18 10 02 Warszawa — 15/11 2002. ^{10/11/20}
Branowa i droga Tami!

Stingo trwały moje starania w sprawie p. Pani
Marii Tasowickiej - zdobyć eholich z arceimium
w stolicy jest uzasadnionym ^{to} podcas powstania
wszystko poszło z dymem pożarów - braku docu-
mentów - coś mi coś zdobyć - ale wytaje
mi się, że Pani posiada te które ja
z trudem wychodziłam. Jest spora papierowa, a ce-
kularne liny materiały w sprawie przyznania
Krzysia Wituti Militaria dla p. M.T. nigdzie się
nie doznajam, wszem się odznaczona
otrzymana, ale nie V.M. sama jestem firm
zakazana. Resztę Pani przesładek w kopercie,
którą przekazywać.

Colosnie koleżanki Józfy Borkowskiej - są wyświ-
me dane, ale z okres 1939r i w dodatku był
do Krzysia V.M. przyznany skoro! Zażyciem
dodatkowe wspomnienia koleżanki również absolwenta
Arkoży Pięty P.C.K. Józefa Borkowskiego skądryto
Arkoży Pięty P.C.K. w Warszawie Kurs XI, w 1936r.
Jest to b. zastarzała osoba - była wspomniana w Arkoży
Pięty - ukazyta Kurs Spadocznia - zażyciem
zdjęcia i opisy. Po wojnie osiedliła się w Gdansk
wysła ze mgie - pracowała jako instruktorka miedych
adeptek zawodu pięty, a następnie jako prekonese
Szpitala klinicznego - zachorowała na b. ciężką jednostkę
nowotwor - już można mi ukorahny paraliż 123
Tei Arkoży Pięty życia - to tyle co Arkoży o niej.

Obcasnie nie mogę znaleźć lepszego kontaktu, żeby
podać Pani do historii - zmarła 3-11-1976 roku.
Przykro mi, że mi zaledwie więcej koleżanek
posiadających Księgi N-M - może w jednostkach
Zachodnich, hit Zbrojnych, gdyż one właśnie z naszymi
składowymi formami obejmowały wprost funkcje w Ameryce.
Na Zachodzie - porywaczy zamek, zorganizowały
lepsze warunki życia, zatrudniły rodziny - ale z
naszymi kontaktami nie utrzymują, b. mało - są
w Kanadzie, Australii, Niemcy, a nawet w Afryce, ale
albo ja imię i jego albo zapomniały o nas.
Cóżka naszymi abscheutli Zofii Döllinger nie
odwróciła się na moje 2 listy - nie elegancko !!
Droga Pani Profesor - smutno mi że nie mogły
Komisja Fundacji, Archiwum Pamiętni Armi Krajowej
w sprawie Dworkinów i sponsorów - próbują to
nawet od dłuższego czasu to nieudacnie - jakas bez
efektu narazie. Nie tracę nadziei - może coś mnie
się uda - stale robię starania. Narazie przekazy
w imieniu Koła Abscheutli Warszawskiej Kłosa
Prędkości, które ja ukierunkowałem i jestem jej
przewodniczącym i organizatorem i tych 500 procent
skłoniłem na pilne sprawy b. dzieł ratunkowych. Są Firmy
b. zamierzone, ale zaangażowanie w różne sponsorowanie,
dla dzieci malenki, matki szkolnej i akademickiej;
Są różne b. opracowanie w swoich społecznych alijach - chociaż
stać bytoby ich na dobre wsparcia - są prosto skopi
wrodzają b. ale i t. p. mało pomocne wytawy i wycierka
Przebieg na telefon od Fry Kucyńskiej - bo przebieg
przebiegać nie przez PKO b. dużo ludzi za przykładem. Serdecznie pozdrawiam Panią Döllinger

IV/21
nie ma stale kłopoty, ale o nich przez okazy
ps "Kuchnia"

omyp. u E. 2.

p 350/02

Warszawa ^{2/11} 2/11/22

Szanowna i Droga Pani Profesor!

Udobyłam 2-4 Nr. Kumbatauta o prekarużę do Pani ręk. - tak ustaliłyśmy na spotkaniu z Izg i Treuks. Aktualnie starość się o edycje kolekcji, które posiadają Księgi Wschodnio-Niemieckie, co mi jest także Jillingersdorfia zażyciem, ale mam zdaniem mi nadają się do reprodukcji. W książce peri. Perinniera deskiego w III ciele zebranych w finalnym numerze - jest prawie identyczne trudno go kupić - primo kosztuje 60 zł, a secundo jest potrzebne poprzednie.

cs. I i II, oraz III ^{głównie} edycje jest finalnie zamknięcie książki. Miałem nadzieję i potrzebny pogrzeb na rozrachunek starych - brata mi w tej sprawie, udział. Encyklonastyczny edycje zadatwowa będzie z opisem napewno. dr. Kuperka mi zje more i ja jakos zdobyde. Janina Gellertowa - podobno posiadacie w swoich zbiorach dobre foto. Obiecane dodatki prekaruż - jest aktualnie zapracowane a wtasciwe pracowanie - wybieraj się na utlep odpusc - Pol. Tow. Lekarskie wydało pięciokrotnie z Powstania 1944 - kts, to edycje ma głównie opracowywana. Byłam na pranie - otrzymujemy 3 egzemplarze - są licnie wtedy jak zwykle bywa - planuję errata. Je 7 biografii do tego wydania opracowałam - swoich dowodów i kolekcji lekarzy. Tytuł książki mi mi odpowiada - opuścili pięć kwartałów

Przed jedynie lekarze o sobie, studentach Lańskich
 i sanitariuszkach. To mnie zabolało - wszak jest
 ogólnie wiadome, że nasz uścisł był wysokie
 b. wysoko motowanym, my szlachetnym patrol
 5 osobie skierował i ciekaw i jako filary
 zawsze bydyśmy z lekarzami i zgrane w każdej
 powarnej pracy medycznej. Zabranam głos - ale
 dopiero post factum mi przysłała recepcja
 Propozycja mi nawet wzięła do straty moją
 biografii - zobacz - bo w wielu książkach są o
 mnie informacje i wspomnienia. Jeśli chodzi o
 zdjęcie w Kotebrze pracownika sanitariusz
 mam sprawę awizacji - z tymiże koncepcjami
 w 1939 r. ze szpitala Mjardawskiego obróci mi
 zdobyła drogę portową, jakie zdawało?
 Ja przystanę napad bandyty przy opóź
 mojego czasu na powrocie - b. to przystanę
 i ogromne straty poniosłem finansowe i inne
 głównie związane kluczy do umieszczenia mi
 finansowo sfinansować, forelle uwa - Tadeo
 postfel z przekleństwem, chętny, niesumylny i t.p
 legitymacje, dowód osobisty i książeczka wódek
 Pasał przyjechał do siebie, ale to mnie bardzo
 zadziwiło i mi mogło się zdarzyć. Mam też
 trzymać od kilku lat w S.L.Z.A.K. powzię
 przycię z moją podkomendną, która użyła moją
 życiową do wydania t.z. folderu, że to ona była
 komendantką ^{szpitala} ^{szpitala} ^{szpitala} ^{szpitala} ^{szpitala}
granatowego policjanta w P.R.L.-u - ^{baba} ^{wiele}

IV 11/24

c.d.
Papier się skończył - jedynka
12 a właśnie 24-ta para
zaklepanych moich był drugi
list.

Konieczne serdecznie
Pani profesor pozdr.
Zadoga pracownikom fakultetu
Zycze: owocnej pracy.

p.s. Anna Dyfłakowa.

Yestem opolnie
6. zaproszenia
Zegnam sobie koleżanki, które oddadzą

c.d.
W "suwag. liście" ---

Wprawdzie kładę z nas to czecho
ale to nie są żadne pryncypia.

P.S. W ostatnim numerze
"Newsweeka" str. 88 jest artykuł o
"Śmierci w Gibraltarze" - napisane
"przez red. Dariusza Balisiewskiego - o Pani
Profesor jest także mowa. Proszę sobie
kupić z dn. 7. VII 2002. Abylaer

a.d.
/y

W ostatnim numerze Nr. 4.
Kombataceta jest jesore
jedna uczestniczka walk
o Niepodleglosci Ojczyzny;
Wiktoria Bielakowa z d.
Osiedauka - posyłam 18 str.

2 kopia u E.2.

IV/1/26

kopia

2 VII
Toruń 29 VII 2002 r.

1.dz.2954 WSK 2002

Pani Anna Dyrłacz

ul.

00-676 Warszawa

Szanowna Pani,

W imieniu Pani Profesor dziękuję za przesłane przez Panią materiały, zwłaszcza za piękne zdjęcie albumowe Ewy Matuszewskiej. Czy może Pani podać skąd pochodzą te dane? Dziękuję także za zdjęcie Zofii Döllinger i za relację Bronisławy Pieniążek z d. Witek - na jej podstawie została założonateczka osobowa o numerze inwentarza 3141/WSK. Skontaktuję się wkrótce z panią Pieniążek z prośbą o uzupełnienie relacji i dokumenty.

Dziękuję również za nr 4/2002 „Kombatanta” z artykułem o Wiktorii Bielakowej odznaczonej Orderem VM. Pani Profesor prenumeruje „Kombatanta” i już otrzymała ten numer. Ponadto Fundacja także otrzymuje po egzemplarzu każdego numeru „Kombatanta”, w związku z tym jeśli Pani sobie życzy to odeślemy przy okazji następnej wysyłki przesłany przez Panią numer.

Przesyłam Pani najnowszy Komunikat Memoriału Generał Marii Wittek wraz z Ulotką na temat powstającego przy Fundacji Muzeum Wojskowej Służby Polek. Załączam serdeczne pozdrowienia i podziękowania za tak owocną współpracę.

Z wyrazami szacunku

D.K.
Dorota Kromp

Dokumentalistka Archiwum WSK

201.

A. Kom. nr 154

FUNDACJA
 Archiwum Pomorskie Armii Krajowej
 ul. Wielkie Garbary 2, 87-100 Toruń
 fax/☎ (0-56) 65-22-186
 Konto: WBK II Oddział w Toruniu
 10901506-4675-128-00-0

IV/1/24

l.dz.3171 WSK 2002

MEMORIAŁ GENERAL
 MARII WITTEK

POW
 PWK

WSK-
 -AK

Sz.P.

Amme

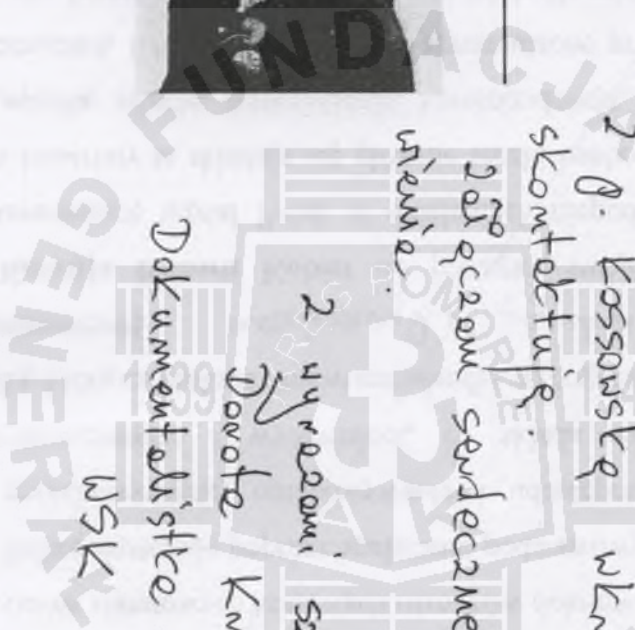
Dyrlec

ul.

00-676

Warszawa

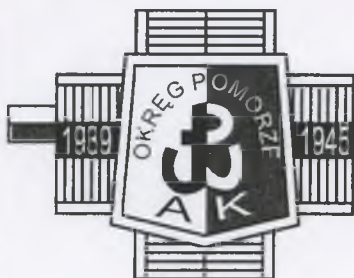
Torun' 31x02

Szanowna Pani,
 Dziękuję za neliację prof.
 dr hab. Ewy Kosowskiej z d.
 Dubonowicz. Na jej podsta-
 wie zostaje założone teczka
 osobna o nr 3267/WSK.
 2 p. Kosowską wnioście się
 skontaktuję.
 Zalecam serdecznie pozdro-
 wienia.

2 wyrazami szacunku
 Dawota Knopp
 Dokumentalista Archiwum
 WSK

20/15M/150E
 2 p. 7
 em. d. po

FUNDACJA

ARCHIWUM POMORSKIE ARMII KRAJOWEJ

BIURO FUNDACJI • 87-100 TORUŃ • UL. WIELKIE GARBARY 2 • TEL./FAX (0-56) 65-22-186
KONTO: WIELKOPOLSKI BANK KREDYTOWY II ODDZIAŁ W TORUNIU NR 10901506 -4675-128-00-0

IV/1/28

Toruń 14 X 2002 r.

MEMORIAŁ

General Marii Wittek

1.dz.3742 WSK 2002

Polskie Towarzystwo Pielęgniarskie
Oddział Mazowiecki
Koło Absolwentek

Warszawskiej Szkoły Pielęgniarstwa

Zarząd Koła

02-057 Warszawa, ul. Filtrowa 68 m. 147

Szanowne Panie,

W imieniu p. prof. Elżbiety Zawackiej dziękujemy za przekazanie w darze „Albumu Pamięci Narodowej 1918-2001” wydanego pod red. Eugeniusza Ajewskiego. Album ten jest cennym nabytkiem w naszej bibliotece.

Dziękujemy także za zdjęcia i materiały dotyczące pielęgniarek spadochroniarek. Zostaną przekazane do Muzeum Wojskowej Służby Polek. Jesteśmy wdzięczni za zaangażowanie Pań w nasze prace, których celem jest upamiętnianie służby kobiet.

Z poważaniem

PREZES ZARZĄDU
Dorota Wokarowicz
mgr Dorota Zawacka-Wokarowicz

FUNDACJA

IV/1/29

ARCHIWUM POMORSKIE ARMII KRAJOWEJ

BIURO FUNDACJI • 87-100 TORUŃ • UL. WIELKIE GARBARY 2 • TEL./FAX (0-56) 65-22-186
KONTO: WIELKOPOLSKI BANK KREDYTOWY II ODDZIAŁ W TORUNIU NR 10901506-4675-128-00-0

MEMORIAL

General Marii Wittek

2 kopie u E.2

Toruń 14 X 2002 r.

l.dz.3741 WSK 2002

Pani Anna Dyrłacz

ul.

00-676 Warszawa

Szanowna Pani,

W imieniu p. prof. Elżbiety Zawackiej dziękujemy za Pani zaangażowanie w pomoc w gromadzeniu materiałów dotyczących wojennej służby kobiet. Dzięki Pani pracy zbiory naszego Archiwum wciąż się powiększają i kolejne postacie kobiet-żołnierzy zostają upamiętniane. Pani pomoc jest dla nas bezcenna.

Zapraszamy serdecznie na XII Sesję FAPAK, mamy nadzieję, że zechce Pani przyjechać. Załączamy serdeczne pozdrowienia.

Z poważaniem

PREZES ZARZADU

Dorota Zawacka-Wakarecy
mgr Dorota Zawacka-Wakarecy

IV/1/30

Prof. dr hab. Elżbieta Zawacka
ul. Gagarina 136 m 26, tel. 65-17-344
87-100 TORUŃ

Toruń 21 XI 2002 r.

Kopie u E.Z.

1.dz.4725 EZ 2002

Polskie Towarzystwo Pielęgniarskie
Oddział Mazowiecki
Koło Absolwentek
Warszawskiej Szkoły Pielęgniarstwa
02-057 Warszawa, ul. Filtrowa 68 m. 147
Zarząd Koła

Szanowne Panie,

W imieniu prof. Elżbiety Zawackiej dziękuję za przekazane wyrazy szacunku i słowa uznania dla działalności Pani Profesor i całej Fundacji „Archiwum Pomorskie Armii Krajowej”, a także za serdeczne życzenia zdrowia. Mam nadzieję, że nasza Sesja podobała się i spełniła pokładane w niej nadzieje. Pani Profesor jest zadowolona z kontaktu i rozmowy, niestety tylko telefonicznej z p. Anną Dyrłacz, ja zaś cieszę się, że miałam okazję poznać Panią osobiście. Liczymy na dalszą tak owocną współpracę Pań z nami. Załączam serdeczne pozdrowienia i życzenia zdrowia.

Z wyrazami szacunku

Dorota Kromp
Dorota Kromp

Dokumentalistka Archiwum WSK

Droga Pani, miła Pani Anno Dyrłacz,
Serdecznie dziękuję za współpracę (licząc na
skuteczną tak bardzo nam potrzebną), za
piękną zgodę a zwłaszcza za okazanie
zainteresowania naszymi prośbami.

Pamiętam z wielką radością
z Waszą piękną działalnością

Elżbieta Zawacka '20

IV/1/31

Toruń, dnia 18.12.2002 r.

L. dz. 5048/WSK

(kopia)

Pani Anna Dyrłacz

ul.

00-676 Warszawa

Szanowna Pani,

Bardzo serdecznie dziękuję za przekazanie do zbiorów naszego Archiwum materiałów dotyczących śp. Ireny Roweckiej – Mielczarskiej: wspomnienia pośmiertnego autorstwa p. Krystyny Roweckiej – Trzebickiej oraz 2 fotografii. Zostały one włączone do teczki osobowej śp. Ireny Roweckiej. Dziękuję również za materiały dotyczące śp. Jadwigi Krzyżanowskiej. Stały się one podstawą do utworzenia teczki osobowej o numerze inwentarzowym: T 3316/WSK.

Chciałabym również w imieniu wszystkich pracowników Fundacji i członków Memoriału złożyć Pani serdeczne życzenia z okazji zbliżających się Świąt Bożego Narodzenia, dużo zdrowia i samych przyjemnych chwil w Nowym 2003 Roku.

Z wyrazami szacunku

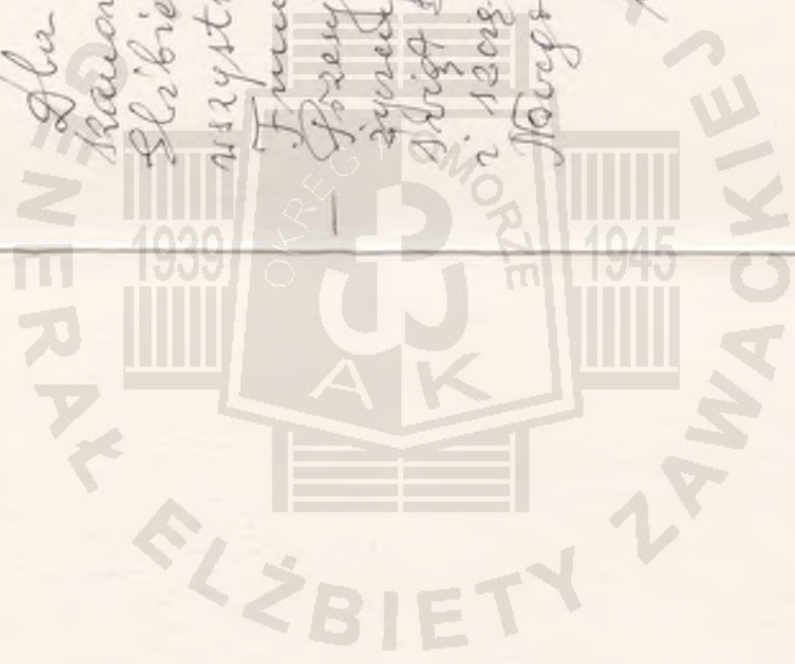
Anna Jurkiewicz
Anna Jurkiewicz

Dokumentalistka Działu: Archiwum WSK

Warszawa 17/133
24 IV 2001.
1. I. 2002.

Dla
Krajoznawczej Państwowej Komisji
Historii i Kultury, oraz
wszystkich Pracowników
Fundacji - Archiwum A.K.
- Prezentacji serdecznie
życzenia w Topostawianych
Miejscach Bożego Narodzenia
i 1200-lecie - pomysłowego
Narodowego Roku 2002.
Anna Dylacz.

Wpłynęło dnia 30 XI
Licz. 5724 1/2 100

autor: **Izabela Kowalska-Wieczorek**

Zakup tej kartki jest formą wsparcia **Funduszu Pomocy Dzieciom**

Buying this card you contribute to the **Childrens Relief Fund**

Einkauf dieser Karte ist eine Form der Unterstützung des **Hilfefonds für Kinder**

IV/14/34

Fundacja Dzieciom,
Zdążyć z Pomocą
ul. Łomiańska 5,
01-685 Warszawa

B5/01

IV/11/35

FUNDACJA
"Archiwum i Muzeum Pomorskie
Armii Krajowej oraz Wojskowej Służby Polek"
87-100 Toruń, ul. W. Garbary 2
tel.: 65-22-186, e-mail: archAK@um.torun.pl
REGON 870502736

Toruń, dnia 17.01.2003 r.

MEMORIAL
General Marci Witale

C. dz. 192/WSK

(kopia)

Pani Anna Dyrłacz

ul.

00-676 Warszawa

Szanowna Pani,

W odpowiedzi na Pani zapytanie telefoniczne informuję, że otrzymaliśmy od p. Wandy Woźniak książkę autorstwa E. Ostrowskiej „Dama polskiej medycyny”. Została ona włączona do zbiorów biblioteki naszej Fundacji. Jednak ze względu na ilość napływających do nas książek nie jesteśmy w stanie wysłać na bieżąco potwierżeń i podziękowań.

Chciałabym również zapewnić Panią, że sporządziliśmy już karty informacyjne na nazwisko p. Jadwigi Titz – Kosko, jednak aby założyć teczkę osobową potrzebna nam relacja własna lub sporządzona przez inne osoby. Jeśli ma Pani kontakt z rodziną p. Jadwigi Titz – Kosko lub może nam Pani umożliwić kontakt z osobą, która mogłaby sporządzić taką relację będziemy bardzo wdzięczni. Mam nadzieję, że uda nam się zebrać więcej materiałów i będziemy mogli założyć teczkę.

Serdecznie Panią pozdrawiam.

Z wyrazami szacunku

Anna Jurkiewicz

Anna Jurkiewicz

Dokumentalistka Działu: WSK

Wojciech IV/1/36
20/1/2003

Dr. Paul Juszkiewicz!

Dokumentalistka Dziennik W.S.P. ? W.S.K.

Dziękuję za list w sprawie p. dr. Taty Kosko - jestem
już spokojna, że wszystko jest planowo prze-
pracowane i zatwierdzone - tak myślałam - że sprawa
pracy spowodował pewne przesunięcia. Postaram
się osobiście opracować biogram naszej Katedry
Doktor, która b. dbała o nas w czasie pobytu
w szkole - dbała o nasze zdrowie, leki i wagę.
Mam dużo obowiązków, ale oczywiście to wliczę.

Zaczekałam na powrocie

ojej

Anna Maria Zyrard

I - od lewej: predaktor
Anna Sienkiewicz

I - od prawej z teściwą
w rękę to ja o Anna
Kisbukowska - Dyziacz -
obecnie przewodnicząca
i organizatorka Kółka WSP.

Str. zdjęcie zbiornik
ze zdjęcia w książce
"Gaię palatki med."
Str. 128 - 129

PS I Zawiadomienie - IV/1/34
Miejeli list dojdzie - proszę 25/1/2003 o godzinie 19-cy
oglądać ^{film} w telewizji „Niepokalanie” nadaje
program „Kapitał Myrdowicki 1939r.” (Interesniej będzie

PS II 22/1/2003 o godz. 15:40)

Mój biogram jest h. dtugi,
ale mi musisz o dr. J-K. mniej
napisać.

W książce „Pochylone nad czołwieki”
opracowany biogram dr. Józef Koska. Str. 234 jest w bibliotece
Książnica w Nowy - Miastcu jest napisany z k. Bregodka
był tam już zuzczona - ranna Karolka, tak odcita
W książce „Dama polskiej med” jest krótko przez paus
doktor najkany - more ten będzie lepszy str. 80-81.

FUNDACJA
Archiwizacji i Muzeów Pomorskich
28.01.03
L. dz. 217/1036-5 12/03
Załącznik

Referent: W. Tera jest Kociej

W 1939 r. była
wysiedlona z domu
z Rodzicami do Włocławka.
Wypadłaby napisac
do siostry po. Wandy
Stankiewicz w Bydgoszczy
z prośbą o pomoc
2 marca
Bydgoszcz ul. Waryjska
Ja cię się 325 29/19.
dziękuję za twoje
Pamięć ofiar
dane osobom Racii
do Stankiewicz-Wandy

1945
Odnosi się do
dok. Edmunda Brücknera
Stomiarz. Watek
za osobiste posłanie
dane osobom do Fundacji
w Toruniu mające
niezależnie karku
to proszę o spracowanie
Od 1939r. mieszka
i pracował w Warszawie
Iskra z Powstańcami
Wrocławskimi 1944r
A. Dyplac. J. J.

Szanowna Pani Yurkiewna!

Deżykuję za edycją - ile jestem winna
posłę lub wzęz do nek p. Kuczyński
albo p. Makowski.

Podaję panu adres redaktor książki
"Dama Polskiej Medycyny", która -
sądzę, że będzie mogła uścislić dąpy
o dr. Tizę Kosko' Dile ja wiem - wyszła
dotychczas w/w. może tylko mieć autorkę

redy Świe Ostrowska ul. Oranżowa 36

dane ntasny i edycia cat. 81-533

dotychczas życionys pisanys przez dr. Tizę

jest na stronie 80-81, ale testament

i inne edycia i doleducialne opisy strona

128-129. - książka jest warta

jęs prepniec i porytac - jest w bibliotece

Fundacji przekazana na moje zlecenie

z edycia przez kole kandy W. W. 11 2002

ciesszyny się opromie że wystawa będzie

okazata na wybrzeziu w Tr. Ostrodka Kultury

w edycia - powiadomiz kogo się uda - primo

absolutnie W.S.P. które mieszkają w edycia:

uważę się że będą mogły obejrac tę naprawdę

eichawą ekspozycję chociaż na krótko!

Wkrótce przęz Pani z biopranu kładki primo

1) p. dr. Aliczy Zawadzkiej - Póejtka - Głuckoloy A.K. powstanie

2) Inna biografia chyba już dawno przekazan

ale tę spraszę proszę, żeby państwo sprawdzili

co się dzieje - jest jakiś nieporozumienie.

wego czasu przekazan do Fundacji - dane

o docent Edm. Barbara Stomionta - Watejka z mgia-

0/11 2002.
P. Kuczyński
M. Makowski

Podpisat przeownik
ze nie ma takiej!

Fundacji

144
Konstantyna

Według informacji Redakcji ~~na~~ oboje pochowali się w grobie rodziny w Bydgoszczy.

Podrawianin Janię

P.S. Podaj mió telefon Anna Dylacz.

P.S. Sendeemie

podrawianin Janię profesor
Elżbieta Zawaacka - obecny prezes
i cały Zespół Pracowników
Fundacji A.K. i W.S.P.

FUNDACJA	
"Archiwum i Muzeum Pomorskie Armii Krajowej oraz Wojskowej Służby Polek" w Toruniu	
Wpłynęło dnia:	24.03.2003
L. dz.	697/wsk-412/03
Załączniki:
Referent:

Obecnie Biogramy oddałam na zebraniu
p. J. Kuczyńskiej. Anna

P.S. Proszę, że list dopiero dziś
wysłałam - ktoś kto miał wrzucić do
skrzynki - pomylił listy - dopiero dziś 1451/III wysła

IV/1/40

FUNDACJA
Archiwum i Muzeum Pomorskie
Armii Krajowej oraz Wojskowej Służby Polek
87-100 Toruń, ul. W. Garbary 2
tel. 55-22-186, e-mail: archAK@um.torun.pl
REGON 870502736

Toruń, dnia 04.02.2003 r

MEMORIAL
General Marii Wittek

z. dz. 31-1/WSK-412/03

Pani Anna Dyrłacz
ul. I
00-676 Warszawa

Szanowna Pani,

Bardzo serdecznie dziękuję za życiorys Jadwigi Titz – Kosko, który właśnie otrzymałam. Czy posiada Pani kserokopie dokumentów dotyczących życia i działalności Jadwigi Titz – Kosko? Byłyby to dla nas bardzo cenny materiał. A może mogłaby umożliwić nam Pani kontakt z kimś z rodziny?

Dziękuję za pochlebne opinie na temat naszej wystawy. Mam przyjemność poinformować Panią, że będzie ją można obejrzeć na Wybrzeżu, od 13 lutego do 31 marca w Franciszkańskim Ośrodku Kultury w Gdyni.

Przesyłam Pani zdjęcia ze Zjazdu Kombatantek, o które Pani prosiła. Niestety nie potrafię Pani powiedzieć ile dokładnie osób pozostało na zjeździe. W sesji uczestniczyło około 200 osób, niektóre Panie musiały jednak prędzej wyjechać.

Serdeczne Panią pozdrawiam.

Z wyrazami szacunku
Anna Jurkiewicz
Anna Jurkiewicz

Dokumentalistka Działu: Archiwum WSK

IV/1/41

Toruń, dnia 02.04.2003 r.

L. dz. 759/WSK-412/03

Pani Anna Dyrłacz
ul. .
00-676 Warszawa

Szanowna Pani,

Bardzo dziękuję za list. Cieszę się, że mogłam Pani przesłać zdjęcia ze zjazdu, za które nic się nie należy. Choć w ten drobny sposób możemy wyrazić naszą wdzięczność za Pani pomoc i współpracę.

Dziękuję za adres p. Ewy Ostrowskiej, do której z pewnością napiszę z prośbą o materiały dotyczące dr Titz - Kosko.

Jeśli chodzi o biogram Edyny Barbary Słomówny - Wałejko dotarł on do naszego Archiwum za pośrednictwem p. I. Kuczyńskiej. Na jego podstawie została założonateczka osobowa o numerze inwentarzowym: T. 3425/ WSK.

Dziękuję za miłe życzenia i łączę serdeczne pozdrowienia od wszystkich pracowników Fundacji.

Z wyrazami szacunku

Anna Jurkiewicz

Anna Jurkiewicz

Dokumentalistka Działu: Archiwum WSK

„Chrystus zmartwychwstał. Alleluja.”

Wesołych Świąt

IV 11/43

Szanowny Panie
Profesor i Członek
Zespołu Pracowników
Fundacji "najlepsze
zyczenia skądś"

Anna Lyrac
Tęczę z koleżankami
Absolwentek W.S.P.

Warszawa 21 IV 2003.

IV 11/43

Biją dzwony o poranku,
światu głoszą radość wielką,

Dan zmartwychwstał,

Alleluja!

W Nim nadzieję złożmy wszelką!

Anna Lyrac

IV 1/12/25

KARTKA ZAPACHOWA

Pocierając lekko
przednią stronę kartki
poczujesz zapach
wiosennych kwiatów

014 62 69 789

5 903612 210216

typ
B2

02
© 26-293
03

1 Kopia u E2

Toruń 10 III 2004 r.

L.dz. 398/E2/04

Pani Anna Dyrłacz
ul. 1
00-676 Warszawa

Szanowna Pani,

Dziękuję bardzo za list, zdjęcia i Biuletyn Stowarzyszenia Lotników Polskich wydany z okazji 100 lat Lotnictwa Światowego. Te cenne materiały znajdują się w naszym Muzeum WSP. W naszym Archiwum WSK i Muzeum gromadzimy materiały dotyczące kobiet lotników, mamy kartotekę problemowa i kilkanaście teczek osobowych kobiet-żołnierzy z PLSK. Sprawami lotnictwa kobiet zajmuje się także Grom i CC, z którymi jesteśmy w bliskim kontakcie. Planujemy w przyszłości w naszym Muzeum zorganizować dział poświęcony lotnictwu kobiet.

Czy ma Pani może kontakt z ^{M.K.} Mieczysławem Sawickim (adres: 91 High Street, Iver Bucks, S L O 9 P N Anglia), a także z S. Serafińskim CC ps. Drabina (adres: ul. 1 Maja 6/4, 05-807 Podkowa Leśna, tel. 758 91 85)? ^{inżynierem lotnikiem}

Cieszę się, że bierze Pani udział w pracach przy organizowaniu Muzeum Powstania Warszawskiego na 60-lecie Powstania. Bardzo chciałam być obecna na inauguracyjnym posiedzeniu w Warszawie Narodowego Komitetu Obchodów 60-tej Rocznicy Wybuchu Powstania 12 bm., ale niestety prace wykończeniowe przy I tomie Słownika VM całkowicie mnie absorbują. W moim imieniu wystąpi prawdopodobnie p. Janina Kurowska.

Załączam zaproszenie na obchody moich 95 urodzin, połączone z promocją naszego Archiwum i Muzeum oraz naszych wydawnictw.

Bardzo serdecznie pozdrawiam i proszę
o dalsze współdziałanie i propozycje współpracy

P.s. Drukierze ze kontaktów
z córką Dollinger

Elżbieta Zawacka

201.
1) Zaproszenie nie wchodzi u E2
2) fotka wydawnicze

L. do 1686/F. 2/04

Do Ammy Dymlecz

IV/1/64

1 kopia u E2

Jomni 28 V 2004

Droga Pani Anno,
Dziękuję ze Pani telefon -
odczytaniem go 25 km
z p. Marią Gózdalską - Betkowską
byłam u. bliskim kontaktem.
Wyskażam od niej potrzebne
materiały biograficzne. Jeśli
Pani otrzymała coś dodatkowego,
będę bardzo wdzięczna
za przekazanie Tom I
Staomka (litery A - G)
jeśli idzie o druk, ale
ewentualnie dodatkowe
numerami.

Od Pani nie otrzymałam
załączki listu

Serdecznie pozdrawiam i życzę
słabiej zdrowia

IV/1/48

Toruń, dnia 23. 06. 2004r.

L. dz. 1834/48/

Pani Anna Dyrłacz
ul.
00- Warszawa

Wielce Szanowna Pani,

Przede wszystkim pragnę przeprosić Panią za spóźnione podziękowanie za przysłane materiały o działalności konspiracyjnej w Armii Krajowej Anny Janiny Wielowieyskiej, na podstawie których w dziale wojennej służby kobiet Archiwum WSK została założonateczka osobowa o numerze inwentarza 3578/WSK. Korespondencja od Pani wpłynęła do Fundacji 18 maja br. lecz ze względu na nawał pracy w obecnym okresie i bardzo małą liczbę zatrudnionych pracowników nastąpiły zaległości w wysyłce bieżącej korespondencji. Dokumentalistka Anna Jurkiewicz, którą znała Pani od kilku miesięcy już nie pracuje w naszym Archiwum WSK.

Cieszę się, że będę mogła z Panią współpracować z nadzieją, że nasze kontakty będą przyjazne i trwałe. Zapoznałam się także z materiałami w Pani teczce osobowej o numerze inwentarza 2832/WSK. Jestem pod dużym wrażeniem gdyż są interesujące i cenne. Jeżeli jest to możliwe uprzejmie proszę Panią o zbieranie informacji z działalności konspiracyjnej sanitariuszek, łączniczek AK Powstanie Warszawskie.

Wysłałam Pani kserokopie artykułów które ukazały się w toruńskiej prasie o Jubileuszu naszej Pani Profesor Elżbiecie Zawackiej. Jeszcze raz serdecznie dziękuję za materiały o śp. Annie Janinie Wielowieyskiej (życiorys opracowany przez Pana Stanisława Wielowieyskiego, stryjecznego brata A.J. Wielowieyskiej). Być może uda się jeszcze zdobyć brakujące materiały uzupełniające.

Życzę wiele zdrowia, pogody ducha, dołączając serdeczne pozdrowienia od Pani Profesor Elżbiety Zawackiej i Pani Doroty Zawackiej- Wakarecy, Prezesa Fundacji.

Z wyrazami głębokiego szacunku

Anna Rojewska
Anna Rojewska

Dokumentalistka Działu: Archiwum WSK

Szanowna i Droga Pani Profesor!

~~kseno~~

IV/11/49

Serdecnie dziękuję za troskę i długi list na który krótko odpisuję. Moja sprawa, która mnie boli ciągnie się od lat dotyczy mojej pracy już od wielu lat. Moja przedlana żona polskojęzyczna PR. L. a energicznie przebiegała dietetyka przybyła 1-stycznia 1944 r. zgłosiła się do zarobkowej 5000 bozego patrolu jako nosze, potem została wy-
 stawiona do Niemiec - po wojnie zgłosiła się wszystkie rzeczy podpisatacemu nr dekretu, zarobkowi od czasu ~~przebiegu~~ jako że należało się mi do swojej przeszłości. Jednostka moja konkretnie Baza Lotnicza "Luzycy" - militarnie wyposażona z drugą 3.000 żołnierzy lotniczą - przeszła kosmicznie dwulecie I dnia 1/VIII poległo ich ponad 140 żołnierzy ofiarów i sanitariuszy. Baza Lotnicza miała po zdobyciu lotniska na Okęcu obsadzić z całą częścią szpitala Polny Bazy, który był ekonomicznie zorganizowany, ale stało się niemożliwe Lotnicy nie mogli realizować - nie mieli szans jedynie zginąć podobnie jak 7 pułk "Gardni" nocą z 2 na 3/ stycznia przedarli się nocą do lasów wokoło a głównie do Puszczy Kampinowskiej właśnie mają dowódcę Tomasz Tomaszowski i z innymi takimi dziejami polizli - nie dostali broni ani amunicji. Ja jako mierzcha przyznaję szpitala otrzymanam rozkaz ewakuować 6. cennym sprzętem wyposażeniem ze sprzętu lotniczych z zachodu - w niemieckie miejsce. Mój lekarz kaudant por. lek. Ralf Hoster ps. "Owaki" tego szpitala ogłosił mi ten rozkaz - przez całą służbę wypełnić stani organizowany - Rozkaz ogólnym - potem zginęli do puszczy nocą dostawali do puszczy leki i niezbędne urządzenia i dokumentację narzędnia

2/ Co posiadam 2 kondygnacje w
prezencji tego szpitala co otrzymałam^{IV 1150}
odmowa i t. p. z wyjątkiem Przysię Walecznych,
II Kabinie i przez drugi też wystawiono, ale
nie otrzymałam orderu - zastępy mi po nim
zwiększone renty i rozkład de deis. Inne otrzymałam
miałam ale nie te które były najważniejsze.
Byłom także dawno wsi - ten stan zaczął się
w 1939 r. kiedy już 2/IX 1939 r. została mobilizowana
do szpitala Marszałkowskiego jako preleg. na VI oddział
chirurgiczny do 1940 r. do września a od września
zostałam powołana na organizatorkę Ośrodka
Edwania na ul. Długiej na czym sekcja - moja Wersja
wyprawa z z - mam na to dokumenty i od tego
czasu pod innymi pracą preleg. w Ośrodku proco-
wizacji karykatury, ani do Przedstawicieli Wzrostu.
Mam zdjecia, zaprowadzenia i inne dokumenty.
Po powrocie wróciły delegacje z Przewoźni adma-
lasty mi - pełnowartości ich inżynier w jednostce
leczniczej - wszystko się zaczęło i trwało w czasie
dopóki powoli koledy delegacji i lekarze Pracownicy.
W tym okresie moja podkomenda Grupa zabrała
się do energicznej pracy - krain plus fanterji
i zbraniami z inżynierami których był.
z inżynierami wielu - których nie spisał było wszystkich
z inżynierami którzy się wyprawa. Ono zaczęło
działać organizację nowe zorganizowania - do b. ciężko
i bystrych rekompensacji A.K.O. w czasie szkolenia Barry
razem z inżynierami delegacji organizacji, którego byłom
matką organizacji - też zdjęcia moje. Przysię o Barie to
wspomnienie ja sama po smierci autorki p. Habski
szpitalskiej jako jej ostateczny wzrost z inżynierami z z
wspomnienia - i wydał mi Uniwersytet Akademia
Mickiewicza w Poznań z panow profesorów tegoż
Uniwersytetu, ale nie wspomnienie Grupa ani stawa
o moim Artykuł 5 lat stara na moim 155
adwersar nie ma w tytuł Biuletynie o Grupa

napis
c.d.

IV/1151

doprowadziło do reakcji - ale to nie takie
 proste. Z Torontem protest u p. Redakcyjne Biuletynu
 L. Sikorski - po 3 tygodniach efekt wstępny dwa zo-
 stata mi skierowan Bazyl Lodu. Sniżyła a mnie
 nawet mięt nie podziękować. Tablice 'robili'
 i t.p. Po 1/III proponować mi p. pewen artykuł
 w Biuletynie miesiąc ale to nie mi zwrócić
 moja wsłuchanie prace organizacyjna, w AK
 zostało zagubione mi być mi due tyle
 lat b. pracować. Mam dokumenty z życia
 Muzyczna za pracę, w 10 książkach o mi wspaniałe
 Organizacja Muzeum w Szpitalu Njardowskim,
 Organizacja data absolwentów Wassz, szkoły Przelgn.
 inne dyplomy 2 medale w Wgzenie,
 to wszystkie się mi liżą.
 Dziś już serdecznie Państwu Profesor za, cześć,
 i plany wobec mojej osoby - oczywiście zabrać
 po 1/II jak b. Spółdzielca i odpowiadając trochę
 moje iekawa materiały do ewentualnej książki
 L. L. L. za krótko przekazywanie "kwaśno" atakre
 p. 2 książki do biblioteki Fundacji w Toruniu
 Stawicki, który obiecałam kol. Z. Kuczyński
 i moje p. i inne, ale niestety trochę
 odpuszczać - trochę mi serce dokucza to za
 wiele aż 8 instytucji w których działam.
 Obecnie przygotowuję się do dalszych prac
 przy Mroczkowskiej 60 lecia - ja 65-letni bo od
 2/IX 1939 r. Pozdrawiam najgorzej - dziękuję
 za serce i charakter trochę.

zbiory

zbiory

S. Siskam uroczem Państwu

profesor i przedkrawian

kpt. Anna Maria

Rabnkowska-Dyplacz

ps. "Kryszyna"

ps.
 Podziękowanie obecnego
 p. Preres - -
 i cały zespół
 pracowników

P.S.

Książka: Sylwetki
Kobiet - Żołnierzy
jest pięknie wydana.

IV/11/52

Ksawo do teści WSK Działacz

p. 71109

Warszawa 13/2004

Szanowna i droga Pani Profesor!

IV/1153 3273

Nie jestem po spotkaniu w Instytucie Języki Narodowej społeczności - prosiła bym się jakoby nie wykonata rozkazu starszego oficera i zleceń - zycie mi spręż. Miałoby sonda się usprawniła i wobec Pani być wprost - nie mam tego wystąpienia wklasać. Truwo w Klubie był wyjątkowy tłum uczestników już na 11 godz - sala konferencyjna była pełna gości zaproszonych nie było gdzie otrzymać poriadki. Sprawa po 12-tej godzinie postawiono zaproszenia i kategorię już tylko atmosferę oceniam i nie myślę się mieszczę - -

tekstomony był najprzed. mgr. dr Jerzy Wojnicki - drugi brzoń ta część - szereg osób zabierających głos - była oczywiście porządkowa, kawa, herbata i t. p. atmosfera podniecających wielu osób z Trzebieży z okazji na Kaszubskiej. Po 72 godz. przerwy mało kto wyprzedziła była po brzoń zapewniona - aspeksy grupami awanturni i kobit. wagi - p. Przewodnicząca stopnia wot nyciszni fajeriz panu Pani Daniełowski przystąpienia do drugiej części. Po rozmowie z Janem Makowskim i 23 Kuczyński - stwierdziliśmy, że nie ma szans - objawiania głosu - brak czasu to primo, a secundo nie ma czasu temat. Oczywiście wszystkim wziętym materiał przedchowania ze sobą i mogłam wystąpić - ale musiałam zrezygnować. Dziękuję gratulacje p. dr. J. Wojnickowi - mam go osobnie - to przyjaciel na dobre, na wie z moim katem

biograficznym - przez okres okupacji rzadko byli widziani, a wielu
 wyjechało śmiercią - niektóre już od roku nie żyje - zawał jego
 pozostała z synem. Był wspaniałym Polakiem - podjęty z
 wykształcenia inżynier - już w 1939 r. walczył w okolicy
 Warszawy. N.S.Z go poraziła i stryj jego oficer przedsiębiorcy
 działacz polityczny. Trochę się roztępił i spadł mu
 kłuskiem z serca ze napisaniem do Pami ten list - wiesz,
 że Pami mnie rozumie - przy tem słowami nie są, w
 naszym środowisku najlepsza - zadajesz - do główna przesła
 - do! Mam dość bogaty zbiory - mało & kto do docenia -
 dekoracje się po uznaniu w małych grupach. Aktualnie
 zbieram pamiętki do Muzeum - szukam się, że nie wszystko
 co dane ujrzy światło dzienne. Mam nawet nagraną
 film ze szpitala ^{1939 r.} Myrdowski, albumy i t. d. wspomina
 Tak samo mam 50 lat przechowywany materiał fotograficzny
 baroko w latach 48 i dalej mojego doradcy - Mieczka
 na Boruchalce mam film filmowy o kamachie tegoż
 nikt mnie za to nie podziękował. i t. p. moje
 inne rozczarowania. Mimo to nadal pracuję
 spóźnienie w Komisji Historycznej o której mam
 swoje nie najlepsze zdania. ^{miara, kłusost i obcych ludzi w pracy} Nafrady zbiorów
 Komisja moją b. obłąkali list - proszę Pami z
 zrozumieniem - tak wiele mogłybyśmy sobie
 porożniadać 2-rotne materiały wiosek na Krupi
Kalonych - pozostał w formie skruszonego o kopercie
 proszku w mojej sęplachcie. - Traci sobie przypiski.
 Ciężko się ze Pami nie w swoich rekaw - materiały
 o pielgrzymkach skorkach i spadochroniarstwie.

1. Pami
 2. Pami
 3. Pami
 4. Pami
 5. Pami
 6. Pami
 7. Pami
 8. Pami
 9. Pami
 10. Pami
 11. Pami
 12. Pami
 13. Pami
 14. Pami
 15. Pami
 16. Pami
 17. Pami
 18. Pami
 19. Pami
 20. Pami
 21. Pami
 22. Pami
 23. Pami
 24. Pami
 25. Pami
 26. Pami
 27. Pami
 28. Pami
 29. Pami
 30. Pami
 31. Pami
 32. Pami
 33. Pami
 34. Pami
 35. Pami
 36. Pami
 37. Pami
 38. Pami
 39. Pami
 40. Pami
 41. Pami
 42. Pami
 43. Pami
 44. Pami
 45. Pami
 46. Pami
 47. Pami
 48. Pami
 49. Pami
 50. Pami

odwagi - proszę o list

Toruń, dnia 25.10.2004 r.

L. dz. 2712 / E. 2/04
WSK-412

MEMORIAL
General Marii Wittek

Pani Anna Dyrłacz
ul.
00 - 676 Warszawa

Wielce Szanowna Pani,

W imieniu Pani Profesor Elżbiety Zawackiej i całego zespołu pracowników Fundacji dziękuję za Pani zaangażowanie w pomoc w gromadzeniu materiałów dotyczących wojennej służby kobiet. Dzięki Pani pracy zbiory naszego Archiwum wciąż się powiększają i kolejne postacie kobiet - żołnierzy zostają upamiętnione.

Zapoznałam się dokładnie z materiałami w Pani teczce osobowej nr inw. 2832/WSK jak również z treścią listu Pani do Pani Profesor z dnia 13.10.2004r. Nie ukrywam, jestem ogromnie wzruszona.

Nie jest naszą rzeczą rozstrzygać, czy pamiątki oddane przez Panią do Muzeum w Warszawie będą eksponowane. Natomiast chętnie przyjmimy od Pani pozostałe pamiątki, ponieważ Muzeum naszej Fundacji również gromadzi pamiątki z wojennej służby kobiet m. in. z lotnictwa.

Pani relacja jest bardzo interesująca, ale krótka. Jeżeli jest to możliwe to proszę o szerszy opis. Wspomina Pani w liście iż ma bogaty życiorys.

Dziękuję za piękne Pani zdjęcia - jako pielęgniarce, które wzbogacają zawartość Pani teczki osobowej. Cieszę się też z przysłanego zdjęcia Anny Wielowiejskiej.

Mam nadzieję, że nasze kontakty będą nadal przyjazne i trwałe. Miło mi będzie poznać Panią. Może jeszcze w tym roku?

Jeszcze raz dziękując za wszystko życzę wiele zdrowia, pogody ducha i zapraszam do Torunia.

z wyrazami głębokiego szacunku

Anna Rojewska

Anna Rojewska
dokumentalistka działu: Archiwum WSK

IV/11/56

Prof. dr hab. Elżbieta Zawacka
ul. Gagarina 136 m 26, tel. 65-17-344
87-100 TORUŃ

Kopie

Toruń 22 XII 2004 r.

L. obl. 3763/E.2/04

Do A. Dyrlecz

Szanowna Pani,

Dziękujemy za Pani list z 12 bm. i za przesłane materiały do Pani teczki osobowej w naszym Archiwum WSK, a zwłaszcza za ciekawą książkę pt. *Szkoła Pielęgniarstwa Polskiego Czerwonego Krzyża w Warszawie (1929-1944)*. To dla nas cenna pozycja, a ważna dla przyszłej sylwetki M. Tarnowskiej w kolejnym tomie *Sylwetek kobiet-żołnierzy*.

W liście wspomina Pani o swoim życiorysie-wywiadzie autorstwa Wandy Krzemińskiej. W Pani teczce w naszym Archiwum WSK nie ma tego życiorysu więc prosimy o przesłanie go w celu uzupełnienia teczki. Prosimy także o przesłanie kserokopii dokumentu awansu na kapitana, jaki uzyskała Pani z Londynu.

Załączamy informacje o roku 2005 jako o Roku Wojennej Służby Polek i Generał Marii Wittek. W ramach obchodów tego Roku organizujemy naszą XV jubileuszową sesję popularnonaukową poświęconą (już po raz czwarty) wojennej służbie Polek. Poszukujemy autorów referatów i komunikatów na tę sesję połączoną ze Zjazdem Kombatantek. Może zechciałaby Pani przygotować zwały opis sprawy spadochroniarstwa PCK przed wojną w postaci komunikatu na sesję? A może o obozie pruszkowskim w ramach opisu służby sanitarnej WSK i służby sanitarnej w Powstaniu? Czy ma Pani może jakieś własne pomysły na obchody Roku 2005 w Warszawie? Może razem z Paniami z Warszawskiego Ośrodka Memoriału uda Wam się coś wymyślić?

Przesyłam serdeczne życzenia Miłych Świąt Bożego Narodzenia oraz Szczęśliwego Nowego Roku.

Z wyrazami szacunku

Dorota Kromp

Dorota Kromp

Sekretarka prof. Elżbiety Zawackiej

Pani Anno Droga,
Serdeczne życzenia świąteczne i noworoczne
tak wesołe Pani za dobrą współpracę, której
nie jej pragnęliśmy
Elżbieta Zawacka

20.
11 Kom. nr 1722004
21 Biol. nr 2/2004

FUNDACJA
"Archiwum i Muzeum Pomorskie
Armii Krajowej oraz Wojskowej Służby Polek"
87-100 Toruń, ul. W. Garbary 2
tel.: 65-22-186, e-mail: archAK@um.torun.pl
REGON 870502736

IV/11/54

Toruń 11 III 2005 r.

L. dz. 898/77/05

MEMORIAŁ
General Marii Wittek

Pani Anna Dyrłacz

ul.]

00-676 Warszawa

Szanowna Pani,

Dziękujemy za Pani list z 10 stycznia br. jednocześnie przepraszając za opóźnienie w odpowiedzi. Dziękujemy za przesłane materiały o odznaczonej VM Ludwice Uzar-Krysiak, zostały wykorzystane przy opracowanie jej biogramu do II tomu Słownika VM Kobiet, który ma ukazać się na naszą tegoroczną listopadową sesję. Przesłana kserokopia Pani nominacji na stopień kapitana została dołączona do Pani teczki osobowej (sygn. 2832/WSK), a na podstawie wspomnienia o Halszce Szołdrskiej zostanie założona teczka osobowa na jej nazwisko o sygn. 3622/WSK. Odsyłam Pani natomiast materiały o śp. Dionizym Mazurze - nasze Archiwum gromadzi dane tylko o żołnierzach-kobietach z całej Polski oraz o żołnierzach konspiracji pomorskiej.

Mamy nadzieję, że Pani lub ktoś z Pani znajomych zechce przygotować jakiś komunikat lub referat poświęcony wojennej służbie kobiet na naszą tegoroczną sesję popularnonaukową. Będziemy także wdzięczni za propozycję nazwisk do „Galerii Kobiet Walczących o Niepodległość”, przygotowywanej przez nas w ramach obchodów roku 2005 jako Roku Upamiętniania Wojennej Służby Kobiet

Załączamy serdeczne pozdrowienia i podziękowania od Pani Profesor.

Z wyrazami szacunku

Dorota Kromp

Dorota Kromp

Sekretarka prof. Elżbiety Zawackiej

Prof. dr hab. Elżbieta Zawacka
87-100 Toruń, ul. Gagarina 136 m 26
tel. 056 / 65 17 344
e-mail: zawacka@wp.pl

IV/1/58

Toruń 11 X 2005 r.

3320/E2/05

1 kopie u EZ

Pani Anna Dyrłacz
ul. I
00-676 Warszawa

Szanowna Pani,

Dziękujemy za Pani list z 30 września br.

W imieniu prof. Elżbiety Zawackiej, Zarządu oraz wszystkich pracowniczek naszej toruńskiej Fundacji składamy Pani serdeczne gratulacje z okazji odznaczenia Medalem im. Florence Nightingale. Informację o tym wydarzeniu zamieścimy w najbliższym numerze Komunikatu „Memoriału Generał Marii Wittek”. Dziękujemy także za przesłanie *Biuletynu informacyjnego* SZŻAK Okręg Warszawa z sierpnia 2005 z opisem uroczystości udekorowania Pani tym wysokim odznaczeniem oraz dwóch zdjęć z tej uroczystości.

Żałujemy bardzo, że nikt ze środowiska Koła Absolwentek WSP nie weźmie udziału w naszej XV Jubileuszowej Sesji. Przesyłamy Pani jednak zaproszenie, może uda się Pani zainteresować naszą Sesją kogoś ze znajomych.

Załączamy serdeczne pozdrowienia oraz życzenia szybkiego powrotu do zdrowia od Pani Profesor.

Z wyrazami szacunku

Dorota Kromp
Dorota Kromp

Sekretarka prof. Elżbiety Zawackiej

Zał.

1) Zaproszenie na XV Sesję Fundacji 5 XI 2005 r.

Prof. dr hab. Elżbieta Zawacka
87-100 Toruń, ul. Gagarina 136 m 26
tel. 056 / 65 17 344
e-mail: zawacka@wp.pl

Kopie

Toruń 5 XII 2005 r.

IV/11/59

L. dz. 3621/EZ/05

Pani Anna Dyrłacz
ul. N
00-676 Warszawa

Szanowna Pani,

Dziękujemy za Pani ostatni list, fotografie z Cmentarza Wojskowego w Bredzie i w Arnhem oraz kserokopie artykułu z „Gazety Wyborczej” pt. *Lotnicy czekają na dnię* przekazany nam 5 listopada br. przez p. Kamilę Łukaszewicz. Przekazałyśmy je do naszego Archiwum WSK. Prosimy o podanie nam adresu do p. K. Łukaszewicz.

Żałujemy, że nie mogła Pani być obecna na naszej sesji i zjeździe kombatantek, zapewne p. K. Łukasiewicz zdała Pani szczegółową relację. Materiały z sesji ukażą się drukiem w drugiej połowie 2006 r. Na sesji tej obecna była ppłk Janina Czaja-Waluda, uczestniczka bitwy o Monte Cassino, odznaczona Medalem im. Florence Nightingale. Czy Pani ją zna? Podaję jej adres: ul. Akacyjowa 55 b, 81-520 Gdynia, tel. 058 664 91 42.

Może ma Pani jakieś uwagi w sprawie pomnika Generał Marii Wittek w Warszawie? Jak by Pani go widziała?

Załączamy serdeczne pozdrowienia i życzenia szybkiego powrotu do zdrowia.

Z wyrazami szacunku

Dorota Kromp

Dorota Kromp

Sekretarka prof. Elżbiety Zawackiej

Droga Pani Anno - zależało mi na rozmowie z Panią -
tytuł sprawy rozpisanym i zrealizowanym - a potrzebny
teraz jest tylko Pani do naszego Archiwum, do której
dotknęła czy Pani ma intencje II tom Słownika VM kobiet?
Bardzo serdecznie pozdrawiam i
dziękuję

Zat.

- 1) Folder na XV-lecie Fundacji
- 2) Informacja wydawnicza

Elżbieta Zawacka

IV/1/60

Prof. dr hab. Elżbieta Zawacka
87-100 Toruń, ul. Gagarina 136 m 26
tel. 056 / 65 17 344
e-mail: zawacka@wp.pl

Toruń 11 I 2006 r.

L.dz. 86/EZ/06

Pani Anna Dyrłacz
ul. 1
00-676 Warszawa

kopie

Szanowna Pani,

Dziękujemy za Pani list z 24 XII 2005 r. Gratulujemy otrzymania „Dyplomu Medalu pro Memoria” oraz Medalu za uczestnictwo w Powstaniu Warszawskim – prosimy o przesłanie ich kserokopii dla uzupełnienia Pani teczki osobowej (sygn. 2832/WSK) w naszym Archiwum. Dziękujemy także za adres p. Kamili Łukaszewicz z Koła Absolwentek Warszawskiej Szkoły Pielęgniarstwa, cieszymy się, że miło wspomina ona pobyt w Toruniu i uczestnictwo w naszej XV Jubileuszowej Sesji.

Pani Profesor (która jest chwilowo niedysponowana) przesyła Pani w Nowym 2006 Roku życzenia pomyślności a przede wszystkim zdrowia i sił do kontynuowania dalszej tak potrzebnej pracy.

Z wyrazami szacunku
i serdecznymi pozdrowieniami

Dorota Kromp
Dorota Kromp

Sekretarka prof. Elżbiety Zawackiej

Toruń 10 III 2006 r.

L. dz. 481/E2/06

kopie.

Pani Anna Dyrłacz
ul. 1
00-676 Warszawa

Szanowna Pani,

Dziękujemy za przekazanie za pośrednictwem p. Izabeli Kuczyńskiej do naszych zbiorów bibliotecznych książki *Szpital dobrej woli. Szpital Wolski 1939-1945*, Warszawa 2004. To dla nas ważna pozycja.

Dziękujemy także za Pani list z 20 lutego br. Życzymy Pani jak najszybszego powrotu do zdrowia. W odpowiedzi na Pani pytanie, czy dotarła przesyłka ze zdjęciami z udekorowania Pani Medalem im. Florence Nightingale informuję, że tak i wysłaliśmy do Pani podziękowanie w liście z 11 X 2005 r. Czy Pani nie otrzymała tego listu? Na wszelki wypadek załączam jego kserokopię.

Przesyłam serdeczne pozdrowienia od Pani Profesor

Z wyrazami szacunku

Dorota Kromp
Dorota Kromp

Sekretarka prof. Elżbiety Zawackiej

Zał.

- 1) Ksero listu do Anny Dyrłacz z 11 X 2005 r.

L. dz 693/F2/06

IV/1/62

Do A. Dyrlecz

Wilno 2006

kopie

Anna Drape, Miła, Dzielna,

Przesyłam Ci serdeczne życzenia Świąt ko-

wałek bawcho wesoło z Twoimi

bluzy:

- Matka Borka Katyńska
- portret Janny Lewandowskiej
- plakat Lotnictwa Polskiego (zamiast
późniejszego zdjęcie Pomnika
Lotników)

pojadę jako ekspozyt do warszaw-

skiego WSP (zamiast bratowa)

- także portret Florence Kępczyńskiej

a książkę o ewaluacji przelazowej do
nowej Biblioteki FFPDK

osobno dostaniesz dodatkowe podry-
wki

Z najłagodniejszymi życzeniami, żebyś
wypła z Twojej Księgi 'zdrowo-
tnej'

Elżbieta Zawacka, 20

Do Anny Dymarz L. dz. 2436/72/06

Projekt: Marzanna Wróblewska

Tom III, 6 XI 2006

IV/1/63

kgie

Szanowne Pani,

Przepraszając za opóźnienie w
odpowiedzi dziękujemy za przysła-
nie wykazu 24 poległych pielęgni-
erek do twomiej przez przesłanie
poległych żołnierzy-kobiet okresu
II wojny światowej. Dziękujemy
też za kolejne 9 nazwisk,
które dziś otrzymaliśmy.

Pani Profesor przesyła
serdeczne pozdrowienie.

Z wyrazami szacunku

Dorota Kramp

sekretarka prof. Elżbiety Zawackiej

Do A. Dymalec

W. 1248/06 IV/64 B273

G. dr. 3445/E2/06

jest
kopie
4E2

Fot. ze zbiorów Fundacji „Archiwum i Muzeum...”, projekt K.M.; druk: Wąbrzeńskie Zakłady Graficzne

Torun, 18 XII 2006 r.

Szanowna Pani,

Przepraszając za opóźnienie w
odpowiedzi dziękujemy za list z
listopada br. przekazanym nam przez
p. J. Kuczyńską. Jesteśmy, że
nie mogła być Pani obecna na
meszej Sesji. Dziękujemy też za życzenie.

W naszym Archiwum posiadamy
dane o Helenie Szoldwskiej, ale
będziemy wdzięczni za wszelkie
dodatkowe dane o niej.

Dziękujemy także za wpłatę 50 zł
na rzecz Fundacji - to dla nas cenny
dow.

Pani Profesor przesyła pozdrowienie
i życzenie miłych Świąt Bożego Narodzenia
z wyrazami szacunku
Dorota Kromp

C.22. 2505/E2/07

IV/11/65

Do A. Dyplice

Pomnik Łączniczek w Józefowie k. Wąsosz (projekt prof. B. Chmielewski); projekt karty: K.M.; druk: Wąbrzeskie Zakłady Graficzne

Toruń 23 X 2007 r.

Szanowne Pani,

Dziękujemy za Pani list z 15 km
i za przyjemne pokwitowanie otrzy-
mania Odznaki Pamięnika i dyploma.

Liczymy, że zdrowie pozwoli
Pani przyjechać na naszą listo-
pedową sesję i będzie Pani
mogła zobaczyć nasze Muzeum

Pani Profesor, które zle się
owuje, przesyla pozdrowienie
i życzenie zdrowia

Z wyrazami szacunku
Dorota Kromy
Sekretarka prof. Elżbiety Zemeckiej

bez odp.

spotkaliśmy się w Uwie

23 XI 24 we dworkach

obelisku w Muzeum Pił

D. W.

IV/1924

Szanowne Pani! IV/1928

Dziękuję serdecznie za

zaproszenie na listopadową

sesję. Niestety czas się sko-

ńczył. Mam powrócić

problem z poruszeniem się.

Do tego, mimo najcięższych

ciężar nie udało mi się dotrzeć

do Państwa. Bardzo chciał

być na miejscu w odsłonię-

ciu obelisku przy Muzeum

Fowstonis Warszawskiego w

ym miejscu.

Serdecznie pozdrawiam;

Wielony bracie Pani;

Pani Fajkowskiej. Anna Dybka

P.S. List w moim imieniu piszę

do Pani moją cześć. Tęskno

mi wrócić skądś i zobaczyć

pańskie słowo.

Warszawa, 20. 11. 2007.

IV/1/69

FUNDAGJA
"Archiwum i Muzeum Pomorskiej
Armii Krajowej oraz Wojskowej Służby
w Toruniu"

Wpłynęło dnia: 27. 11. 07
dz. 2654/Wsk-512/07

Załączniki:
Referent:

BM 224-3 D
© HALLMARK LICENSING, INC.
MADE IN U.S.A.
www.hallmark.com

Toruń 20 IX 2007 r.

L.dz. 1888/E2/07

Łojcie

Pani Anna Dyrłacz
ul. N
00-676 Warszawa

Anno Droga,

Dziękuję za serdeczny list oraz piękne sprawozdanie z uroczystości odsłonięcia pomnika Generał Marii Wittek.

Na szybką odpowiedź na korespondencję nie pozwoliło mi moje nie najlepsze samopoczucie i dużo pracy.

Cieszę mnie to, że starasz się poznać ludzi z naszą działalnością. Właśnie dobrze się stało, że na uroczystość z dnia 19 kwietnia br. zaprosiłaś do Warszawy swoją znajomą z Wrocławia. Przecież chodzi nam o to, aby jak najwięcej osób poznało Marię Wittek i Jej zasługi dla Polski. Pani Jadwiga Użyczyn na pewno o uroczystości opowiedziała swoim znajomym we Wrocławiu. Może jest zainteresowana pracą naszego Memoriału i chciałaby zostać jego członkinią i tym samym z nami bliżej współpracować. Spytaj ją o to i niech ona w moim imieniu zgłosi się do przedstawicielki Memoriału Generał Marii Wittek we Wrocławiu (to jest prof. Joanna Domaszewska, ul. Hodowlana 58, 54-109 Wrocław, tel. 071 3541024). Zasugeruj J. Użyczyn, aby zasiłała Fundację dotacją.

W załączeniu przesyłam dla p. Jadwigi Użyczyn Odznakę Pamiątkową Memoriału Generał Marii Wittek wraz z dyplomem (dla Ciebie dyplom do odznaki, którą otrzymałaś w zeszłym roku od Izy Kuczyńskiej) oraz kartę pocztową i artykuł o działalności naszej Fundacji opublikowany jako dodatek do „Rzeczpospolitej”.

Łączę serdeczne pozdrowienia oraz podziękowania Memoriału dla Ciebie

Łojcie

Zo

20

- 1/ 2 dyplomy do Odz. Pam. Mem.
- 2/ Odznaka Mem. dla Użyczyn
- 3/ 4 pocztówki FAPAK

L. dz. 1258 / F2 / 08

IV/11/71

Do Anny Dyrlec

Tom III, 3VI 2008 r.

Szanowne Pani,

W imieniu Pani Profesor,
która niezbyt dobrze się
czuje, przesyłam III tom
"Sióstrki biograficznego kobiet
odznaczonych Orderem Wojennym
Virtuti Militari" w podzięko-
waniu za Pani tak dla nas
cennej współpracy.

Złączam serdeczne pozdrowie-
nie od Pani Profesor.

Z wyrazami szacunku

Donata Kromp

Sekretarce prof. Elżbiety
Zeweckiej

201. T. III UM

Grafika: Kamila Ratajczyk-Muniak
Projekt kartki: A. W., K. M.; Druk-Tor: 056 651 42 51

17/1/12

WIRTUALNA POLSKA

DRUKUJ

Wydrukowane ze stron: poczta.wp.pl

Od: Dr Tomasz Jagielski
Do: <fapak@wp.pl>
Data: wtorek, 7 września 2011 21:58
Temat: Zawiadomienie

Wygląd tego dokumentu może różnić się od oryginalnego, ponieważ zostały zablokowane niebezpieczne elementy w treści...

[Odblokuj](#) [Obejrzyj w PDF](#) [Zawsze ufaj temu nadawcy](#) [Zgłoś uważy](#) [Ukryj komunikat](#)

Do informacji Zarządu:

**FUNDACJI
GENERAŁ ELŻBIETY ZAWACKIEJ
Archiwum i Muzeum Pomorskie Armii Krajowej oraz
Wojskowej Służby Polek**

Z wielkim żalem informuję, że w dniu 7. września 2011 r. zmarła Anna **DYRLACZ**, c. Wincentego Kłobukowskiego, ziemianina, członka NSZ, więźnia politycznego okresu stalinowskiego.

Zmarła była absolwentką Warszawskiej Szkoły Pielęgniarstwa (WSP) – kurs XXXIII (1939 r.), uczestniczką Kampanii Wrześniowej 1939 r., żołnierzem ZWZ i AK, ps. «Krystyna», uczestniczką Powstania Warszawskiego w szeregach 7 p.p. «Garluch» i Bazy Lotniczej «Łużyce».

Zmarła była odznaczona m. in. Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski, Krzyżem i Medalem Kampanii Wrześniowej, Krzyżem Partyzanckim, Krzyżem Armii Krajowej, Warszawskim Krzyżem Powstańczym, Krzyżem Narodowego Czynu Zbrojnego i Odznaką Weterana Walk o Niepodległość RP. W 2005 r. została odznaczona Medalem im. Florence Nightingale, najwyższym światowym odznaczeniem dla pielęgniarek.

Zmarła była członkinią Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej, Związku Żołnierzy Narodowych Sił Zbrojnych, Związku Kombatanów RP i Byłych Więźniów Politycznych, Związku Więźniów Politycznych Okresu Stalinowskiego, a także Stowarzyszenia Twórców Muzeum Zamku i Szpitala Wojskowego na Ujazdowie.

Zmarła pozostawała w dużej zażyłości z Panią Generał Elżbietą Zawacką i przez wiele lat prowadziła z Nią ożywioną korespondencję.

IV/1/43

Jednocześnie pozwalam sobie przekazać w załączniku nekrolog z informacją dotyczącą daty i miejsca ceremonii pogrzebowej.

Z wyrazami szacunku,

Tomasz Jagielski, wnuk Zmarłej – w imieniu najbliższej rodziny

Dr n. med. Tomasz Jagielski

IV 1/14

Wydrukowane ze stron: poczta.wp.pl

L. dr. 1167 / Drukuj / WSK-40411

Od: Fundacja Generał Elżbiety Zawackiej <fapak@wp.pl>
Do: Dr Tomasz Jagielski
Data: Czwartek, 8 Września 2011 14:35
Temat: Odp: Zawiadomienie

Szanowny Panie,

Z wielkim smutkiem Rada, Zarząd i Pracownicy Fundacji przyjęli wiadomość o śmierci p. Anny Dyrlacz, ps. "Krystyna". To wielka i niepowetowana strata. Niestety pokolenie Wielkich Polaków odchodzi już na wieczną wartę.

Śp. Anna Dyrlacz gromadziła dokumenty dotyczące kobiet-żołnierzy i dzięki Jej niestrudzonej pracy nasze archiwum wzbogacało się o nowe materiały.

Mamy też teczkę śp. A. Dyrlacz - nr inw. 2832/WSK, na zawartość teczek składają się głównie kserokopie dyplomów, zaświadczeń, legitymacji, może moglibyśmy otrzymać oryginały. Oryginalne dokumenty prezentujemy na naszych wystawach, które ogląda spora rzesza społeczeństwa nie tylko Torunia i Pomorza. Biogram natomiast o Zmarłej ukaże się w najbliższym, grudniowym, numerze naszego Biuletynu, o czym poinformujemy oczywiście.

Na uroczystościach pogrzebowych Fundację Generał Elżbiety Zawackiej będą reprezentować członkinie warszawskiego oddziału Memoriału Generał Marii Wittek, z reszta śp. Anna Dyrlacz była także członkiem Memoriału Generał Marii Wittek.

Z poważaniem

Anna Wankiewicz-Lewandowska
 Fundacja Generał Elżbiety Zawackiej
 87-100 Toruń, ul. Podmurna 93
 tel.: 56/65 22 186
 www.zawacka.pl

Dnia 7-09-2011 o godz. 21:58 Dr Tomasz Jagielski napisał(a):

Do informacji Zarządu:

L. dr. 1166 / WSK-412/11

**FUNDACJI
 GENERAŁ ELŻBIETY ZAWACKIEJ
 Archiwum i Muzeum Pomorskie Armii Krajowej oraz Wojskowej
 Służby Polek**

Â

Â Z wielkim żalem informuję, że w dniu 7. września 2011 r. zmarła Anna **DYRLACZ**, c. Wincentego Kłobukowskiego, ziemianina, członka NSZ, więźnia politycznego okresu stalinowskiego.

IV/1/75

Â Zmarła była absolwentką Warszawskiej Szkoły Pielęgniarstwa (WSP) â€" kurs XXXIII (1939 r.), uczestniczką Kampanii Wrześniowej 1939 r., żołnierzem ZWZ i AK, ps. ÂŹKrystynaÂŹ, uczestniczką Powstania Warszawskiego w szeregach 7 p.p. ÂŹGarłuchÂŹ i Bazy Lotniczej ÂŹŁużyceÂŹ.

Â Zmarła była odznaczona m. in. Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski, Krzyżem iÂ Medalem Kampanii Wrześniowej, Krzyżem Partyzanckim, Krzyżem Armii Krajowej, Warszawskim Krzyżem Powstańczym, Krzyżem Narodowego Czynu Zbrojnego i Odznaką Weterana Walk oÂ Niepodległość RP. W 2005 r. została odznaczona Medalem im. Florence Nightingale, najwyższym światowym odznaczeniem dla pielęgniarek.

Â Zmarła była członkinią Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej, Związku Żołnierzy Narodowych Sił Zbrojnych, Związku Kombatantów RP i Byłych Więźniów Politycznych, Związku Więźniów Politycznych Okresu Stalinowskiego, a także Stowarzyszenia Twórców Muzeum Zamku iÂ Szpitala Wojskowego na Ujazdowie.

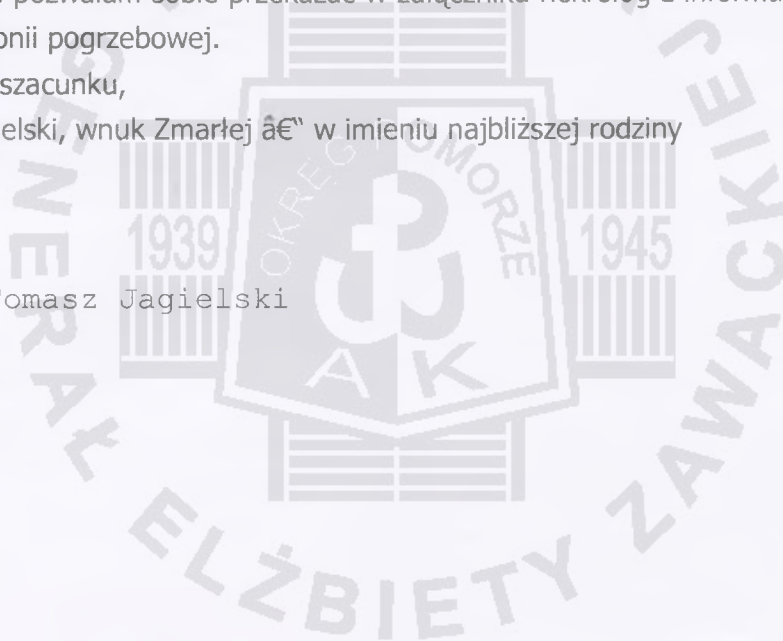
Â Zmarła pozostawała w dużej zażyłości z Panią Generał Elżbietą Zawacką i przez wiele lat prowadziła z Nią ożywioną korespondencję.

Â Jednocześnie pozwalam sobie przekazać w załączniku nekrolog z informacją dotyczącą daty i miejsca ceremonii pogrzebowej.

Â Z wyrazami szacunku,

Â Tomasz Jagielski, wnuk Zmarłej â€" w imieniu najbliższej rodziny

Dr n. med. Tomasz Jagielski

Amme Dyrbeck ^{10/1/46}

L. dz. 216 P. NSK 02.

- Marie Teske ps.

"Dewett's" - 1/51

- Lech Helena ad.

Kmieszowske 12. 51

- Kniel's zarys historii
jednostki 1* Bore Lot. Ewija

1 k, s. 1-21

- Szendrowski Wiktor.

16 k, s. 71

FUNDACJA
T: 2632 / WSK

AK

Wre

KKOBUKOWSKA Anna

zam. Dy. m. b. c. z.

ps "Kryształna"

Wypisy ze zbrodni:

U (Nazwiskowe karty informacyjne ~1)

I)K

KŁOBUKOWSKA - Dyrłacz Anna ps. Krystyna

w.1939
AK Okr.
W-wa

ur.1918

Dyplomowana pielęgniarka
ukończyła w 1940 Warsz, Szkołę Pielęgniarek
W Kampanii Wrześniowej 1939 pielęgniarka
w Szpitalu Ujazdowskim

Członek SZP, ZWZ, NOW AK
Przełożona Pielęgniarek i Komendantka Patroli
Sanitarnych-Komendantka Szpitala
Prowadziła szkolenie sanitarne Straży ~~PL~~
Polskiej Werbunek di WSK, dostawy leków.
AK Bazy Lotniczej Łużyce
Powst. Warsz, Przełożona Pieęgn. w szpitalu
polowy, Wrupa OKacie
zo. H. Szoldrska Lotnictwo Armii Krajowej
Wyd. Nauk. UAM 1998 str.20,37,120q224
226,232-234,261-262

M. Krz.

T-2832

SZPZWZ AK

Warszawa

KŁOBUKOWSKA Anna

zam. Dyplaczk

ps. Krystyna

Pielęgniarka dyplomowana

Oddział "Owskiego"

7 pułk Piechoty "Gartuch

Base Lotnicza "Luzyce"

Krzyż Armii Krajowej, Warszawski

Krzyż Powstanczy

ed. Pochylenie nad słowikiem

słowomyszem Redaktorów

Warszawa 1993

DRut
02, 2000

str 239 - 245, 413, 414

VI Fotografie

T. 2832 WSK

AK
Warszawa

KTOBUKOWSKA Anna
zam. Dyrłacz
ps. "Krystyna"

- Uroczystość wręczenia medalu, Wa-wa 21.06.2005, 3zdj.
- Koperta I: Anna Dyrłacz, Okęcie, 1943 r., Kopia
Prerzute gwiazdka, Wa-wa 24.12.1939 r., org.
Anna Janna Wielowizjówka, Kopia
Oddział chirurgii, opatrywanie rannego, 1939 r., Kopia
- Koperta II: Anna Dyrłacz w Muzeum terenu Ugolewskiego,
Wa-wa 18.07.2004 r., org.
Kaplica w Muzeum Powstania Warszawskiego
Wa-wa 18.07.2004 r., org.
- Koperta III: Anna Dyrłacz 3zdj. (1 reprodukcja i 2 kserokopie)
- Koperta IV: Zjazd w Sali Lustrowanej Zamku Łobeskiego
Wa-wa 24.08.2003 r., org.
Uroczystość 59-rocznicy urodzenia Bredy
25-26.10.2003 (3zdj.), org.
- Koperta V: Anna Dyrłacz 3zdj.

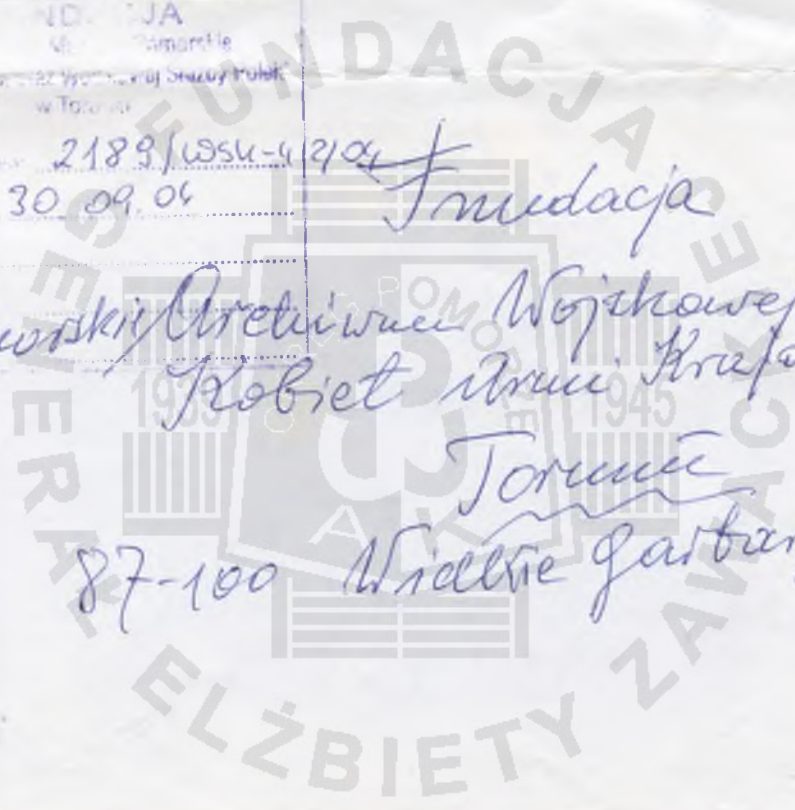
Szanownej i drogiej Pani
Profesorze na państwo wższczęście
z Wrocytosi odznaczenia pólguwerek
Medalem Florence Nightingale
w "Lazienkach Królewskich"
w "Podchorzowie"
Anna Kłobukowska - Dyplac.

Warszawa 21/VI 2005.
Przyjście A. Dymacz 30/IV 05

WYDZIAŁ
Ar *M* *S* *P* *R* *T* *E
Armi Krajowej z Wydziałem Szkoły Pilotów
w Toruniu
Wpłynął dnia 21 09 06
L. dz. 30 09 06

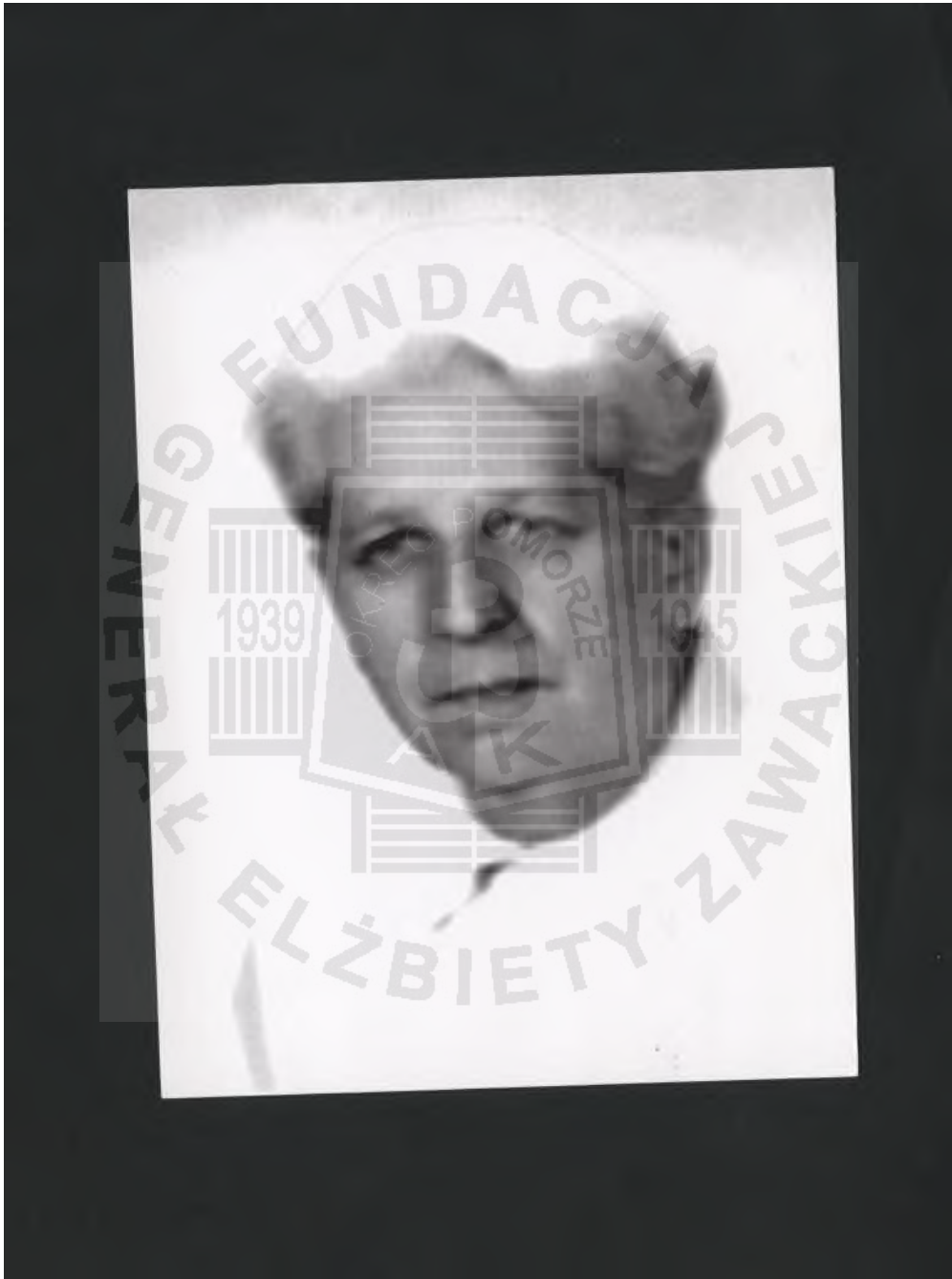
Fundacja

Pomorski Archiwum Wojskowej Służby
Kobiet Armii Krajowej
Toruń
87-100 Wielkie Garbary 2.

Karlsruhe w sierpniu 1939 r. Wojna z Niemcami
Szpital Mjardewski 7 Sala VI C. oddział
do było strasne - tyfus - chirurgii
wzrost się nie zapoczątko - pacjent
dawny Stanis 77 letni strzelec greskowiak
ochotnik - strzelec - dawadom mu wizer -
rehygi jego życie; próbował, że nie będzie mógł
tandem.
Inni żołnierze sędziwy strzelec: wtedy taktownic
sedywny staw Tablicarz b. uni pomagat. --
Sala opatrunkowa - Siostra: Hana Klobukowska
od 1948 r. Zysławowa
(maga - lekarz)

Do Archiwum
Paw. Fundacji AK
Presyłacie drukiem
zdjęcie o Almug Wielo-
radzkiej.

Wysłane

Anna Janina Wielowicka

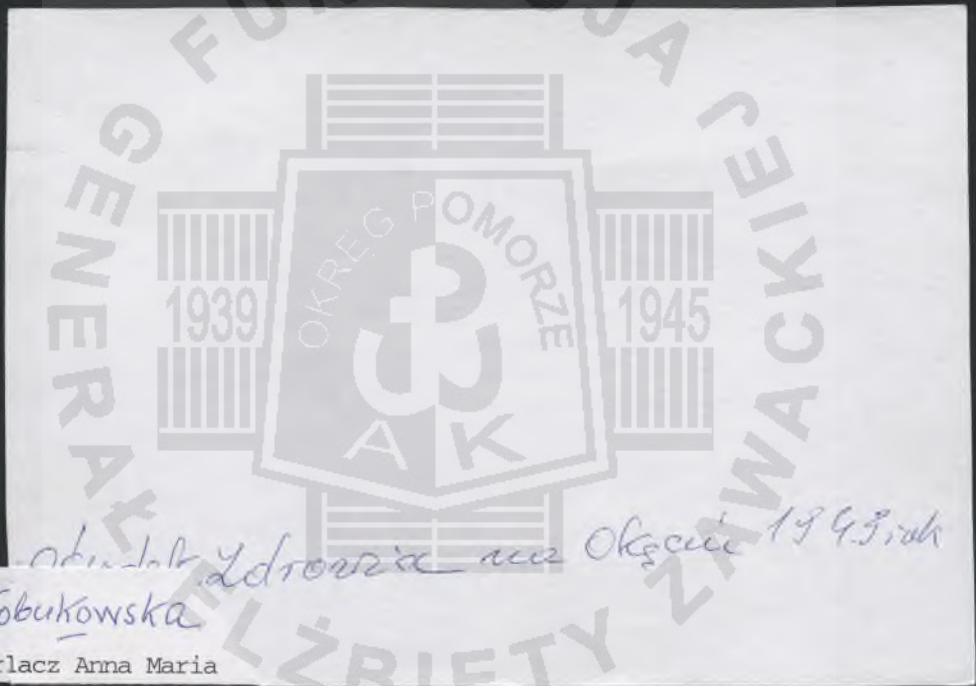
Mbieradam Św. Mikołaja dr. Górskiego
tylko staważ musi wrócić 222 Niego
Szpital Njardowski 1945

Pierwsza ofiaradka

Warszawa 24/XII 1939.

(Zdjęcie są
nie udane
bądź lepsze
mam klisze.)

Abundant Zdrowie oraz Okęcie 1945 roku
Klobukowska

Dyrlacz Anna Maria

Hanna Pięchowska Cieshomska

00683 Warszawa

Anne Dyrlec

Museum Teremu Wojtkowskiego
Warszawa - Alja Jeruzolimskie
5) na widoku Bramy Starej
wojenne i dawne brzoś.
Anne Dylacz
Warszawa 18/VII 2007r.

zaw. do p. 376/07

Kaplica w Muzeum
Powstania Warszawskiego
1945 - wykonana z gipsu
Wierzy - Wroclaw ul. Adyżajska
10.1] cod. 50-131

Bożena Anna Tyłacz Waise.
18/10/2004 Warszawa

wt. do p. 376/07

T: 2832/WSK

KROBUKOWSKA Amme

At
W-we

zem. Dyrlec

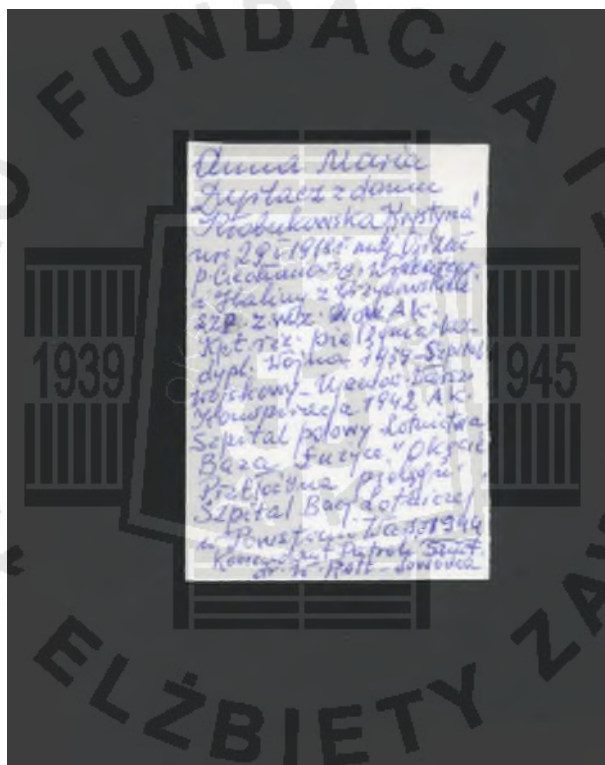
1939

1945

AK

ul. 2djecie - 1 / reprodukcje /
2 / koudcopy /

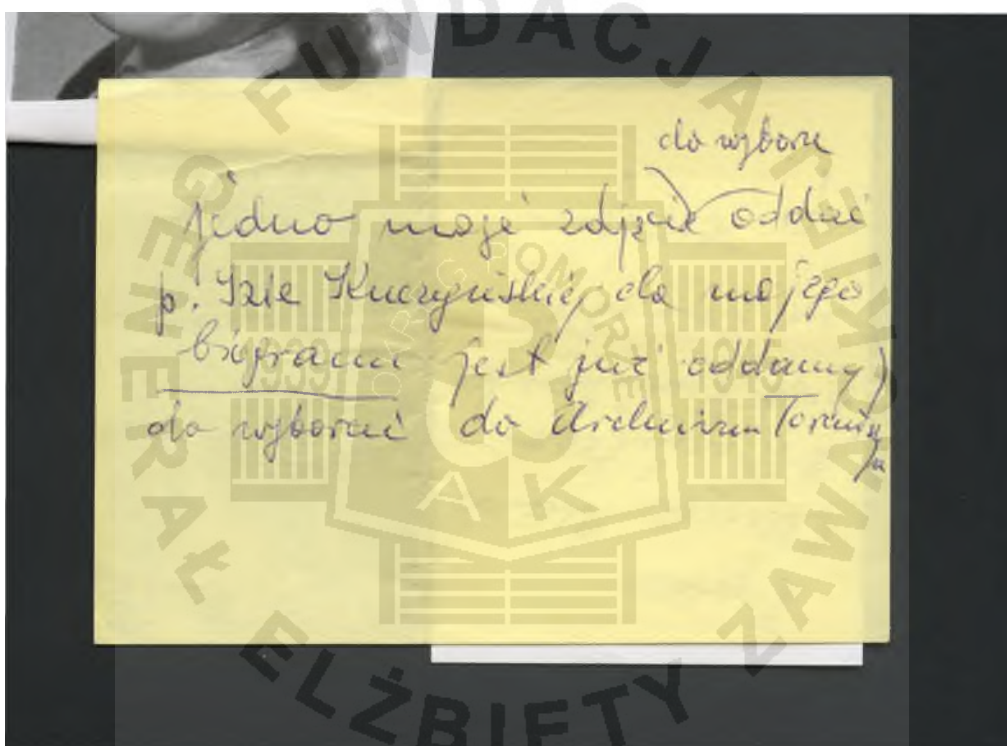

Anna Maria
Lustacz z domu
Kowalewska przysta
ur. 29.11.1916 m. Łódź
p. licencjacji, Kraków
z Flakim z Wymarsk
szp. z w. Wok Ak.
Kpt. rez. Wielka
dypł. Wojna 1939-45
Wojskowy - Uradow. W. W.
Konsulacja 1942 Ak.
Szpital polowy Lotnicza
Baza - Łódź - Okrę
Kształcenie polski
Szpital Bańki - Łódź
Powstanie 1944
Komando - Patrol - Świat
dr. W. Polk - Łódź

Lucia Maria
K. Tokedowska -
Zygmunt J. Wincenty
pielęgniarstwo, Głębokie
nr 29/2 1918 Ojciec
kpt. A.K. ps. "Kryształ"
komenda, Sam. Str. 106,
i przebiocza pielęgniarstwo
Szpit. Pol. Borysławskie

do wyboru
jedno moje zdjęcie oddać
p. Tadeusz Kuczyński do ul. 10-go
bratania jest już oddany
do wyborów do Archidiecezji Toruń

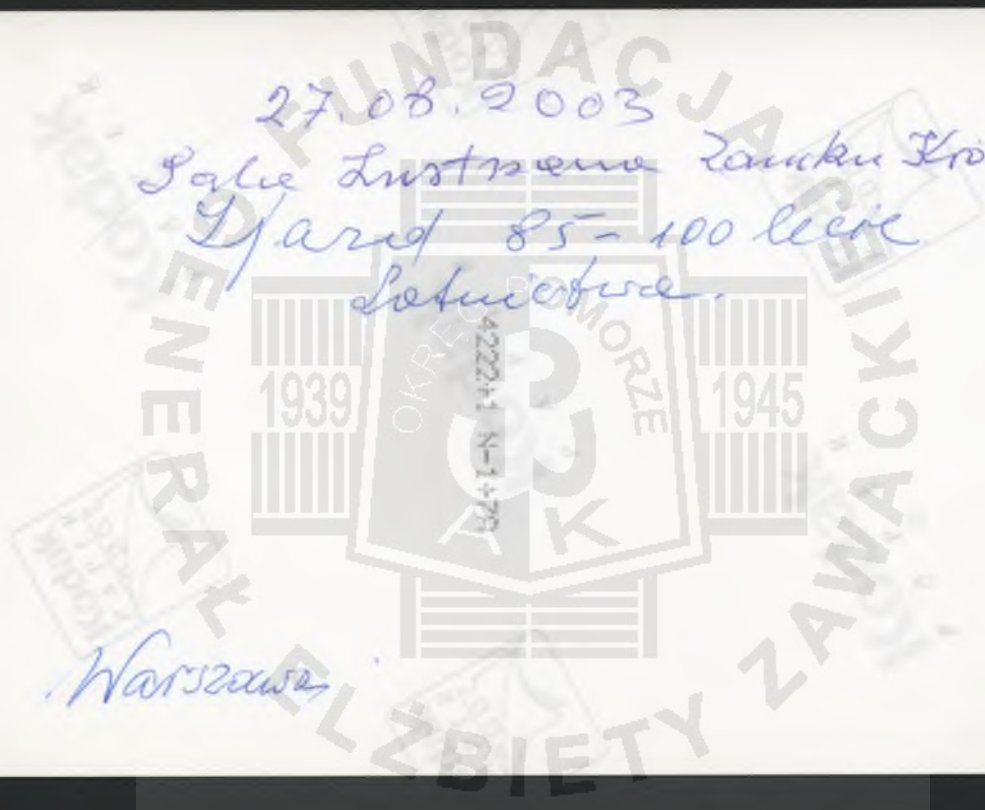

70

27.08.2003

Galiczka Luźniarska Zaułek Król.
Dziękuję 85-100 lecie
Lotnictwa.

Warszawa

Breda 25/8, 2003

Uroczystość 59-rocznica
wywołania Rady przez generała
St. wa. Mierka i jego 1-szą Dywizję Pancerną,
Lubianka, w dniu 1945 r. na
szczytach polsko-koleenderskich

20 X 2005 Borecha przez Polaków.

Msza św. w kościele
polskiej w drodze na
szkole,
Kempiana Honorowa!

"P&B" S.C. (No. 32 7 035)
472 26** N-1 N-A 552102710

Breda 29/5 2003

Bredie - Holandia 196 x 200

Kapucynów

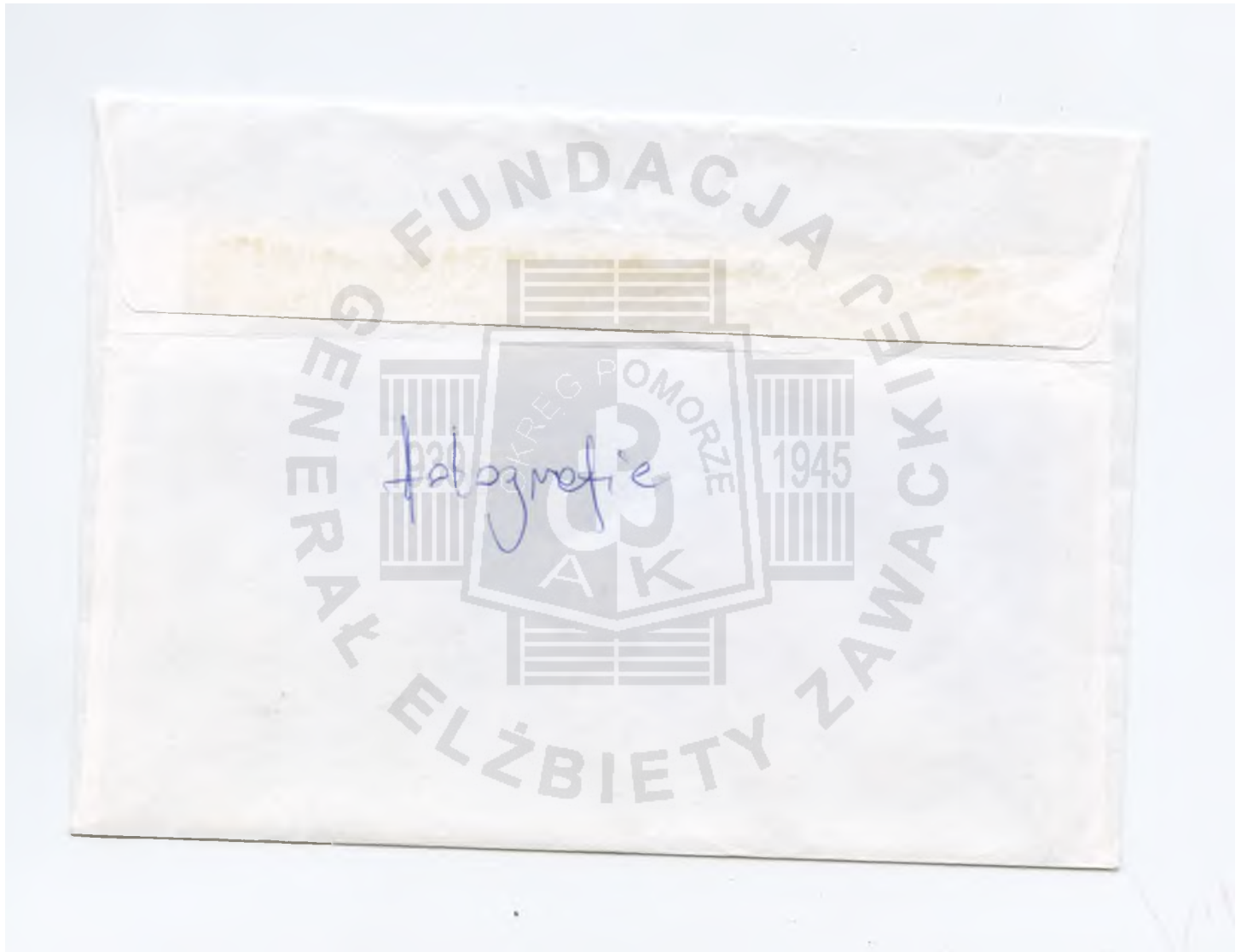
Holandia Roscoe Katołochi
rozprawa o trumny z pro-
chami zakochano na cmentar-
zu Bredie. prochy wydobyte
z samolotu drakaster który
w ostatnich dniach wojny

(1944-18) RAF Polaków
wykonat i zekat, ale zostal
restrowany przez Niemcow z ich
bylo - jego jeznie 1-ty 2-ty

"P&B" S.C. (INC. 297) BBA
673 258 * N1 152 502 BZT

Anna Maria
Kłobukowska -
Dyplazerowa
ps. Krystyna
ur. 29/V 1918r Ojciec
r. Wincentygod Hlebny
obrot. Wam. Sile Prępa
Wanna w 1939 roku
pracowała - Szpital hosp.
Mazdowski w 1949r
wzrostnik Powstania
Warszawskiego
Kpt. Aktywa
Warszawa 11/10 2004r.

Anna Maria
Tetentkowska
Zaplecze Pryszynia
s. Włocławek, Głębiny
nr. 29 1978. maj. Opole
Absolwentka
Warszawskiej Szkoły
Przeżywania
1939 r. prac. Szpitala
Wjazdowskiego 1944
korespondent Powstań
Warszawskiego
kpt. Armi Krajowej
Warszawa 12 2004 r.

Anna Maria
Kiebkowska -
Dyłaćkowa
ps. Krystyna "Nadzieja"
dnia 28 V 1948 r.
w Dziwincach
c. W. Smutego
w Helinie.
absolw. Warsz.
Szkoły Pielęgni.
Warszawa 12-10-2004.
kpt. 17 Dyłaćkowa

K. KOBUKOWSKA Amme

